

Subradella, 1. *maistrich*
Eukary

info

56.
praznik
česni

Submitted: 10/10/2023
4/10/2023 10:10:10

1. *Prunella vulgaris*
 2. *Prunella vulgaris*
 3. *Prunella vulgaris*
 4. *Prunella vulgaris*
 5. *Prunella vulgaris*
 6. *Prunella vulgaris*
 7. *Prunella vulgaris*
 8. *Prunella vulgaris*
 9. *Prunella vulgaris*
 10. *Prunella vulgaris*

U.S. DEPT. OF JUSTICE
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
WASHINGTON, D.C. 20535

© 2000 American Medical Association. All rights reserved.

© 2005 Blackwell Publishing Ltd
Journal of Internal Medicine 258: 105–112

J. A. VIGOR JR.
601 N. 17TH ST.
DALLAS, TEXAS
75201

5. 6. 2006
LETIŠKA DUBROVNIK
POSREDOVANJE U PROMETU NEPOKRETNOSTI
POSREDOVANJE U PROMETU NEPOKRETNOSTI
POSREDOVANJE U PROMETU NEPOKRETNOSTI

BRIŠKI Časnik

ŠTEVILKA 107 • LETNIK 26 • POLETJE 2022

...v ritmu češenj!

© Pergamon Press

Učinkovito varstvo vinske trte pred boleznimi in škodljivci!

Sredstva za varstvo raslin uporabljajte varno in pred uporabo vedno preberite etiketo oziroma navodilo za uporabo!

Reboot: Sistemski fungicid s preventivnim in kurativnim delovanjem na osnovi dveh učinkovin cimoksanila in zoksamida za zatiranje peronospor na trti za pridelavo vinskega in namiznega grozdja. Preprečuje kalitev spor in zaustavi razvoj glive. Sredstvo je izjemno odporno na padavine.

Custodia: Sistemski, preventivni in kurativni dvokomponentni fungicid za zatiranje oidija na vinski trti. Nežen do rastlin in širok v delovanju.

Talendo Extra: Preventivni sistemski in kurativni fungicid za zatiranje oidija na trti za pridelavo

vinskega in namiznega grozdja, v najbolj kritičnih pogojih za okužbo.

Radiant: Moderni insekticid za zatiranje škodljivcev na vinski trti, kot so grozdni sukači, listni zavijač na trti, resarji in tudi vinska mušica.

Laser Plus: Biotični dotikalni insekticid, ki odlično zatira grozdne sukače, resarje, bolhače in plodovo vinsko mušico.

Radiant in Laser Plus sta nevarna za čebele, zato je pri njihovi uporabi potrebno upoštevati vse varnostne mere.

**Ljudem in okolju
prijazno varstvo rastlin**

www.karsia.si

KARSIA®

Poletno branje

Tokratni uvodnik pišem med zelenimi briškimi griči s pogledom na Vilo Vipolže, s katere se ob sobotnem večeru sliši glasbo. Vstopili smo v poletne dneve, ožarjene od sonca, z občasnimi nevihtnimi oblaki in vročinskimi vali. Dneve preživljamo v senci, zgodaj zjutraj in pozno zvečer hitimo z opravili v vinogradu, sadovnjaku, na vrtu. Živimo v prelepem kotičku zelene zemlje, ki bogato obrodi in bogata je tudi bera dogodkov v tem trimesečju. Vsega nismo utegnili popisati, saj se je v času, ko je bil Briški časnik v tisku, tod zvrstilo še ogromno zanimivih dogodkov, ki jih bomo predstavili v naslednji številki. Po dveh letih smo se končno veselili slavnostne seje in zelo obiskanega Praznika češenj. Na slavnostni seji je ponovno zadonela Zdravljica in odvil se je slavje ob podelitvi treh občinskih nagrad in dveh občinskih priznanj. Veseli me, da so se z občinskimi nagradami letos poklonili čutu za ranljive skupine in kulturi. Spoštljivo sem zaploskala Nadji Šfligoj, ki zadnja dva mandata opravlja funkcijo predsednice komisije za socialna vprašanja. Sicer dolgoletna vzgojiteljica in vodja dobrovskega vrtca delo predsednice komisije opravlja srčno in predano. Ob prejetju nagrade nam je položila na srce, da se vsi lahko nekoč najdemo v stiski, zato moramo skrbno prisluhniti klicem na pomoč. Lokalna skupnost mora biti odzivna, ne zgolj komisija, temveč vsak, sosed, sorodnik, prijatelj, znanec. Ne smemo hoditi mimo ljudi v stiski in ne smemo jih pozabiti, je še poudarila Šfligojeva. Druga nagrada je posthumno romala v roke Etki Tutte, prevzela jo je žena

Sanja Tutta, in Klemna Bruna, ki sta sta kot umetniški vodji festivala Art Circle pomembno vplivala na razvoj festivala in kulturni turizem v Brdih. Združila sta umetnike z vsega sveta z vinarji, ponudniki turističnih storitev in predstavniki različnih veleposlaništev v Sloveniji. Priznanja so se razveselili Bogdan Potokar za doprinos k širjenju znanja o prvi svetovni vojni, dediščini Sabotina ter vrednotah miru, Lucijan Grudina za ohranjanje tradicije pletarstva v Brdih in Pihalni orkester za 50-letno delovanje. Slednji so v začetku julija abrahama počastili s čudovitim jubilejnim koncertom, ki so ga obogatili s filmskimi vložki in solistko Nuško Drašček. Bil je nepozaben večer, ki se spravi tja na srčno stran. Uigran pihalni orkester kljub prepletu različnih generacij čudovito funkcionira in nam daje lekcijo, da z dobro voljo, odlično ekipo, delavnostjo in spoštovanjem lahko dosežemo melodije in zgodbe, ki se-

žejo do srca. Želim si, da bi obstajala dirigentska paličica, ki bi odnesla tudi vse smeti v prave zabojnike in očistila naš prelep košček sveta. Zato pohvale koordinatorju Dominiku Rusjanu, ki je izpeljal čistilno akcijo Škovace w'n. Delovni in marljivi, a na žalost maloštevilni prostovoljci so poskrbeli, da se je naša dežela pokazala v zelenih odtenkih, žal pa so ponovno na pohodu malomarneži, ki brezsrčno odlagajo smeti v naravo. Upam, da se bo nekoč tudi ta zgodba lepo zapisala in bodo opozarjanja na urejeno okolico in brezvestno odlaganje odpadkov v naravi stvar preteklosti.

Bomo pa zato v naslednji številki z veseljem zapisali o obisku grškega ombudsmana, ki se je skupaj s slovenskim varuhom človekovih pravic v začetku julija mudil v Brdih in Društvu oljkarjev Brda, ki je v Šmartnem uradno odprlo sobo za ocenjevanje in degustacije oljčnega olja. V Šmartnem, Gonjačah in na Dobrovem se je odvijal festival Sanje, ljubitelji opere so uživali na Piccolo festivalu, klub Strelišče je praznoval 40 obletnico. V Kojskem so se najmlajši razveselili novih otroških igral in fitnes naprav na prostem. Odvijal se je teden malega nogometa, priredili so projekcijo filma Od neba pozabljen in koncert Rock in Rio. V jesenski številki napovedujemo tudi predstavitev kandidatov za lokalne volitve in še veliko zanimivih vsebin.

Vabimo vas, da v prijetni senci prebirate vsebine tokratne številke Briškega časnika in preživite lepo in nepozabno poletje.

Lucija Prinčič Terpin
odgovorna urednica

Ustanovitelj in založnik:
OBČINA BRDA

UREDNIŠTVO:
Anita Manfreda, glavna urednica
Lucija Prinčič Terpin, odgovorna urednica
Vanda Colja, redakcija, tehnično urejanje
Andrej Colja, fotografije
Ana Cukijati, lektura
Mateja Mavrič, tajnica uredništva

Člani
Milena Beguš, Monika Prinčič,
Goran Simčič, Iva Sivec,
Mateja Drnovšek, Erika Koncut

Oglasno trženje:
Tina Testen Kumar s.p.,
mobi: 040 475 676
e-pošta: tina.testen@gmail.com

Oblikovanje oglasov:
DESENIA Danijela Milašinović s.p.

Za lekturo oglašnih sporočil
so odgovorni naročniki oglasov

Naslov uredništva:
BRIŠKI ČASNIK,
Trg 25. maja 2,
5212 Dobrovo,
tel.: (05) 335 10 38,
031 220528

Računalniški prelom, litografija in tisk:
GRAFIKA SOČA

Briški časnik prejme brezplačno vsako
gospodinjstvo občine Brda.

issn 1318-8860

Naklada: 2650 izvodov
Po mnenju Urada vlade za informiranje je
javno glasilo Briški
časnik proizvod informativnega značaja iz 13.
točke tarifne številke 3
tarife prometnega davka, po kateri se
plačuje DDV.

Briški časnik na internetu:
www.obcina-brda.si

Fotografija na naslovnici:
Damijan Simčič, ZOSO

Na pomladnih sejah vse od varnostnih problematik do strategije za mlade

Marčevska seja se je pričela s poročilom o varnostni problematiki v Občini Brda za leto 2021, ki sta ga podala namestnik načelnika Policijske postaje Nova Gorica Miran Kravanja in vodja policijskega okoliša za območje briške občine Samo Beridan. Na področju kriminalitete sta izpostavila ponarejanje denarja, goljufije in nasilje v družini, pa tudi vlome v parkirana vozila.

Zaskrbljujoč porast kaznivih dejanj, svetniki izpostavili varnost ob bencinskih servisih

Število odklonskih pojavov se je povečalo tudi na dobrovski osnovni šoli, predvsem v obliki vandalizma in poškodovanja tuje stvari v sami šoli kot tudi šolski okoličnici. Na področju javnega reda je bilo v letu 2021 zaznati upad kršitev. Na področju varnosti prometa pa policisti ugotavljajo, da se je stanje v primerjavi z letom 2020 poslabšalo z vidika posledic prometnih nesreč. Glede na ugotovitve in stanje je novogoriška policija temu primerno povečala prisotnost svojih patrulj na območju briške občine. Na področju nadzora državne meje velja je bila v sodelovanju z občani na območju Podsabotina v dveh primerih prijeta skupina devetih ilegalnih pribežnikov in oseba, ki je ilegalne pribežnike pripeljala. Sicer pa je policija v lanskem letu povečala aktivnosti na področju preventive, sodeluje pa tudi v briškem svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Razprava se je dotaknila predvsem pereče problematike prometne varnosti zaradi kolon avtomobilov ob bencinskih črpalkah v Štalonih in Vipolžah. Izpostavili so, da so na usklajevalnem sestanku nanizali možne rešitve in potrebo po večjem nadzoru in dodatnem osebju, ki bi usmerjalo promet ob tovrstnih prometnih zamaških.

V nadaljevanju so se svetniki seznanili z letnim poročilom Medobčinske uprave Mestne občine Nova Gorica ter občin Ajdovščina in Brda, potrdili pa so še letno poročilo o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta Lokalnega energetskega koncepta in njihovih učinkih ter po skrajšanem postopku tudi odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega zavoda Osnovna šola Kozara Nova Gorica.

Urejeno področje pokopov z raztrosom pepela

Občinski svet je sprejel pravilnik o pokopu na način z raztrosom pepela, obravnaval in sprejel pa je tudi ceno grobnine za enojni grob. Ta bo za leto 2022 znašala 15,50 evra brez DDV. Cene grobnin za ostale zvrsti grobov se določijo glede na razmerje, ki je določeno v sklepu z dne 15. februarja 2022 (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 7/2022).

Obetavni rezultati poslovanja ZTKMŠ Brda, svetniki težko pričakujejo strategijo za mlade

Na marčevski seji so svetniki prisluhnili poslovnemu poročilu Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport (ZTKMŠ) Brda za leto 2021. Lastni delež zavoda se je v letu 2021 v primerjavi z letom 2020 povečal. V zavodu so bili uspešni na razpisih Lokalne akcijske skupine (LAS) in kar dveh razpisih Slovenske turistične organizacije (STO) tako za promocijo destinacije kot tudi za organizacijo mednarodnih športnih dogodkov. Glede na leto 2020 je destinacija zaznala kar 37-odstotno rast števila nočitev. Upad gostov iz tujine so v destinaciji uspeli nadomestiti s prihodom slovenskih gostov tako kot leto poprej. Daleč največje posledice zaradi covid-19 krize in ob spoštovanju sprejetih ukrepov je tudi v letu 2021 doživela industrija srečanj ter organizacija raznih dogodkov. V Vili Vipolže so ne glede na strožje ukrepe in številne odpovedi poročnih slavljev uspeli glede na leto 2020 povečati tako število poslovnih dogodkov kot tudi poročnih slavljev. Na področju delovanja Mladinskega centra Brda velja izpostaviti šest terminov poletnega počitniškega varstva, omogočanje tega tudi otrokom s posebnimi potrebami, pa še številnost gostov, ki so varstva popestrili. Počitniško varstvo so omogočili tudi med krompirjevimi počitnicami. Na področju športa pa velja omeniti, da so Brda gostila dva večja športna dogodka. Giro d'Italia ter Dirka po Slovenij, sta izredno utrdila prepoznavnost Brd kot uveljavljene kolesarske destinacije. V zavodu, v katerem sicer čutijo kadrovske podhranjenost, izpostavljajo, da so spodbudne številke in rezultati plod tridesetletnega ciljnega strateškega delovanja na vseh področjih. Svetnike je sicer še zanimalo, v kateri fazi je priprava strategije za mlade. Kot je pojasnila direktorica ZTKMŠ Brda Tina Novak Samec, so strategijo že predstavili županu in občinski upravi, sedaj pa je na podlagi pripomb občinske uprave v postopku zadnjih uskladitev.

Občinski svet Občine Brda

Občinski svet je v nadaljevanju seje podal soglasja k izplačilu dela redne plače za redno delovno uspešnost direktorjem javnih zavodov Ljudska univerza Nova Gorica, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Brda ter Osnovna šola Kozara Nova Gorica.

Kmalu tudi balinarji pod streho

Svetniki so prikimali tudi letnemu programu športa Občine Brda za leto 2022, ki je skupaj z občinskim pravilnikom o sofinanciranju programov športa, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev, in odlokom o proračunu Občine Brda za leto 2022 tudi podlaga za objavo javnega razpisa za sofinanciranje programov športa v Občini Brda v tem letu. V predlogu letnega programa športa v Občini Brda za leto 2022 je za projekte in programe športnih društev oz. klubov namenjenih 39.650 evrov, 18.000 evrov za investicije in investicijsko vzdrževanje športnih objektov, 210.000 evrov za prekritje obstoječega balinišča v Vipolžah ter 26.300 evrov za upravljanje in tekoče vzdrževanje športnih objektov (odlok o proračunu Občine Brda za leto 2022).

Občina je leto 2021 zaključila s presežkom

Prve dni maja so se svetniki zbrali na 26. redni seji, na kateri so najprej obravnavali in sprejeli zaključni račun Občine Brda za leto 2021. Prihodki so v zaključnem računu za leto 2021 realizirani v višini 6.841.520,92 evra oz. 94,1 % glede na veljavni proračun, odhodki pa so realizirani v višini 6.035.468,94 evra oz. 81 % glede na veljavni proračun. Občina Brda je poslovno leto 2021 zaključila s presežkom v višini 437.132,06 evra.

Pod streho tudi prvi rebalans

Svetniki so sprejeli tudi prvo letošnjo uskladitev občinskega proračuna. Pri tem velja omeniti, da bo Občina Brda zemljišči v Kojškem v vrednosti 815.750 evrov zamenjala z zemljišči, ki so v lasti Kleti Brda, v skupni

vrednosti 813.172,98 evra, razliko v vrednosti zemljišč in objektov v skladu s cenitvami bo Klet Brda plačala občini. Občina bo s prodajo-menjavo pridobila poslovni prostor v občinski stavbi na Dobrovem, poslovni prostor - zaodrje Hum, nogometno igrišče Vipolže, stavbno zemljišče v Neblem - dvorišče, asfaltno igrišče v Kozani, stavbno zemljišče ob gradu Vipolže, spomenik v Peterne-lu, obračališče pri šoli na Dobrovem, igrišče in dvorišče na Humu pri zadružnem domu, dostopno pot do novega vrtca Dobrovo in zelene površine pri Gradu Dobrovo.

Svetniki so v nadaljevanju sprejeli odlok o spremembah in dopolnitvah občinskega prostorskega načrta Občine Brda 04 in prižgali zeleno luč soglasju k statutu Javnega zavoda Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Brda.

Novi člani strokovnega sveta in sveta zavoda ZTKMŠ

S to pomladjo je nekoliko posodobljen sestav strokovnega sveta Javnega zavoda ZTKMŠ Brda, in sicer predstavnika za področje turizma sta Patricija Pirih in Peter Marinič, za področje kulture Danila Zuljan Kumar in Vesna Filej, za področje mladine Dominik Rusjan in Luka Rožič ter za področje športa Jani Konjedic in Jadran Strehar. Ravno tako je prevetren sestav sveta zavoda ZTKMŠ Brda. Kot predstavniki Občine Brda v svetu zavoda so bili imenovani Damjan Resnik, Silvestra Elen Brašnič Saffigna, Jožica Zalatel ter Jernej Rehar.

Cena pomoči na domu ostaja tudi v letu 2022 enaka lanski

Ekonomska cena programa pomoči na domu, določena na efektivno uro, se je sicer v letu 2022 zvišala za dobro desetino, a je občinska uprava predlagala, da cena storitve pomoči družini na domu ostane za uporabnika enaka kot v preteklem letu, to je 5,11 evra za uro storitve in velja tudi na dan sobote, nedelje, praznika in na dela prost dan. Delež financiranja Občine Brda bo tako po novem znašal 78,59 %. Del tega povišanja oz. sredstev, ki so posledica

Mladi s tekom povezali mesti

Kros v okviru prireditve Vivicittá

V začetku aprila se je na travniku v bližini Trga Evrope v Novi Gorici odvijal čezmejni šolski tek, ki je potekal v okviru prireditve Vivicittá – Poživimo mesti. Na tekmovanje, ki je potekalo v obliki krosa, se je prijavilo 117 učencev iz Italije in Slovenije. Teka se je udeležilo tudi pet učencev naše šole.

Neja Marušič Črv: 3. mesto, Arne Plesničar: 5. mesto, Martin Pulc: 9. mesto, Tomaž Lover Medeot: 10. mesto, Ian Birsa: 11. mesto

Občinski svet Občine Brda

aneksa h kolektivni pogodbi za dejavnost zdravstva in socialnega varstva, bo v skladu s sprejetim zakonom o dolgotrajni oskrbi zagotovilo ministrstvo za socialne zadeve.

V nadaljevanju so svetniki odločali o soglasju k dodelitvi dela plače za redno delovno uspešnost direktorjev in ravnateljev javnih zavodov za leto 2021, in sicer v zavodih OŠ Alojza Gradnika Dobrovo, Glasbena šola Nova Gorica, Gasilska enota Nova Gorica in Javnega sklada malega gospodarstva Goriške. Pritrdili so tudi sklep o porabi presežka prihodkov nad odhodki preteklega leta Javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica ter ukinitve zaznambe javno dobro na parcelah v k. o. Šmartno in k. o. Medana. Nazadnje pa je bil usklajen še terminski plan sej občinskega sveta. Slavnostna seja je bila namreč predstavljena iz 10. na 3. junij.

Z jesenskimi lokalnimi volitvami posodobljen sistem krajevne in vaških skupnosti

Občinski svet se je ponovno redno sestel 17. maja, ko je ob prvi obravnavi sprejel odlok o krajevni skupnosti in vaških skupnostih v Občini Brda. Ta prinaša novosti tako v sestavi odborov kot na področju financiranja. Krajevna skupnost in vaške skupnosti, ki imajo število prebivalcev nad 500, bodo imele pet članov, tiste, ki imajo manj kot 500 prebivalcev, pa bodo imele tri člane. Vsi člani odborov bodo prejeli nagrado za delovanje. Druga pomembna sprememba je določitev ključa za de-

litev sredstev za delovanje vaških skupnosti. Del sredstev bo fiksni, del pa bo variabilni. Posodobljene so bile tudi naloge, ki jih opravljajo krajevna in vaške skupnosti.

Občina Brda bogatejša za strategijo za mlade

Mladinski svet Brda je občinskemu svetu predstavil strategijo za mlade, ki bo veljala za obdobje od leta 2023 do 2027. Kot je zapisano v dokumentu, je namen Strategije za mlade Občine Brda »/.../ vzpostaviti dolgoročno podporno okolje za nadaljnji razvoj mladinskega dela in mladinske politike ter mladinske dejavnosti v občini. Ob tem pa tudi zagotoviti pogoje za uspešno integracijo mladih v posamezne dele življenja lokalne skupnosti, predvsem pa spodbuditi čim učinkovitejše osamosvajanje mladih in njihovo aktivno družbeno participacijo v lokalnem okolju.« Občinski svet je predlaganemu dokumentu podal zeleno luč.

Svetniki so na majski seji obravnavali še letno poročilo Javnega sklada malega gospodarstva Goriške za leto 2021 ter poslovni in finančni načrt za leto 2022, pa tudi poročilo o izvedenih aktivnostih iz triletnega akcijskega plana Zelene sheme slovenskega turizma v letih 2020 in 2021. Imenovali so občinsko volilno komisijo za obdobje 2022–2026, pritrdili ureditvi zaznambe javnega dobrega na nepremičnini v k. o. Biljana ter sklepali o letošnjih občinskih nagradah.

E. K.

Občina Brda in občine Gorica, Števerjan in Moš

Do prihodnjega poletja nova kolesarska steza

27. maja sta župan Občine Brda Franc Mužič in direktor družbe Kolektor CPG d. o. o. Kristjan Mugerli podpisala pogodbo za realizacijo projekta kolesarske steze od Dobrovega do mejnega prehoda v Vipolžah. Vrednost pogodbe znaša 1.821.010,06 evra. Kolesarska steza bo urejena do prihodnjega poletja.

Državno kolesarsko omrežje Goriške razvojne regije - kolesarska povezava Nova Gorica - (Italija) - Vipolže - Dobrovo je bilo lansko poletje vključeno v osmerico operacij gradnje regionalnih kolesarskih povezav za zagotavljanje trajnostne mobilnosti, ki so prejele sklep o podpori, ki ga je izdala služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Sofinancirane so s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Operacija vzpostavitve 19 kilometrov dolge čezmejne kolesarske povezave se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Gre za projekt v okviru dogovora za razvoj regij, ki prvič sega

tudi čez mejo. Partnerji v projektu so namreč Občina Brda ter občine Gorica, Števerjan in Moš.

Vrednost celotnega projekta znaša 2.040.954 evrov, pri čemer dobro polovico (1.060.480 evrov) predstavljajo evropska sredstva, desetina (265.120 evrov) bo zagotovljenih iz državnih sredstev Republike Slovenije, tretjino vrednosti projekta (694.659 evrov) bo iz lastnih sredstev pokrila Občina Brda, preostanek pa tuji partnerji.

E.K.

Fotografija: Občina Brda

Na strokovnem obisku v Bruslju

Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji je v sredini junija organiziralo strokovni obisk pri Evropski komisiji v Bruslju, ki se ga je udeležila skupina 25 predstavnikov občin iz vse Slovenije, tudi briške občine. Skupaj z županji, župani in vodji občinskih uprav je v imenu briške občine intenzivnemu programu predavanj o ključnih aktualnih politikah Evropske unije (EU) in priložnostih razvoja za lokalne skupnosti prisostvovala tudi direktorica občinske uprave Anita Manfreda.

V lokalnem okolju se ideja evropskega povezovanja gradi vsak dan, saj se kar dve tretjini politik EU izvajajo v občinah, zato je, kot poudarjajo v Evropski komisiji, neposreden stik z občinami izjemno pomemben. Temu so zato namenjeni posebej pripravljeni strokovni obiski skupin v Bruslju. Tokratnega so pripravili v sodelovanju z vsemi tremi slovenskimi združenji občin in tako vključili skoraj vse regije ter njihove majhne, srednje in velike občine. Sredstva EU za razvoj regij in mest so namreč še vedno najpomembnejši vir naložb za slovenske občine - od infrastrukture do boljših storitev za ljudi.

Občine so na srečanju opozorile na potrebe in praktične težave, s katerimi se srečujejo na terenu: komunalna in prometna infrastruktura, pitna voda, staranje prebivalstva in

Delovno srečanje v Bruslju

Fotografija: Berto Menart, župan Občine Logatec

Pred Evropskim parlamentom

Fotografija: Anita Manfreda

praznjenje podeželja. Obenem pa obstajajo odlični primeri, kot so bivalne skupnosti za starejše, naložbe v obnovljive vire energije in energetska učinkovitost.

Veliko zanimanja so namenili programu okrevanja po pandemiji covid-19. Ta je poleg boljšega zdravstva in dolgotrajne oskrbe namenjen tudi temu, da se z reformami in naložbami omogoči prihodnost mladim generacijam - za bolj zeleno in digitalno povezano Evropo. Slovenska delegacija je spoznala, kako se EU pospešeno pripravlja na zeleno in digitalno preobrazbo in kako

se lahko občine konkretno vključijo v številne programe.

Predstavniki občin so se srečali tudi z ekipo evropskega komisarja za krizno upravljanje Janeza Lenarčiča, ki se je občinam zahvalil za nesebično humanitarno pomoč beguncem iz Ukrajine, pogovor pa se je dotaknil tudi izjemne vloge sistema civilne zaštite.

Obisk v Bruslju se je zaključil s srečanjem na Stalnem predstavništvu republike Slovenije pri EU.

Vir: povzeto po Predstavništvu Evropske komisije v Sloveniji

Slavnostna seja Občine Brda

Ponovno podelili občinska priznanja in nagrade

Fotografija: Andrej Colja

Dve leti zapored se je morala Občina Brda odreči slavnostni seji ter podelitvi priznanj in nagrad zaslužnim Brikam in Bricem ter osebam, ki pomembno pripomorejo k dobremu glasu o Brdih tako doma kot v tujini. A epidemiji letos vendarle ni uspelo Brikam in Bricem odvzeti slavnostnega druženja ob občinskem prazniku. V petek, 4. junija, je v Vili Vipolže ponovno zadonela Zdravljica in odvilo se je prešerno slavlje ob podelitvi treh občinskih nagrad in dveh občinskih priznanj.

»Brikam in Bricem čestitam ob občinskem prazniku, ki ga praznujemo ravno ob Prazniku češenj. V Brdih namreč sledimo temu, da dajemo češnji, ki je briškim kmetijam prinašala prvi denar, zasluženi poudarek. Žal mi je, da nas je koronavirus dve leti zapored omejeval pri praznovanju našega občinskega praznika. Po drugi strani pa nas epidemija ni zaustavila pri zastavljenih naložbah. Teh resnično ni manjkalo, tako večjih kot manjših. Brda postajajo zelo prepoznavna tako v domovini kot čez mejo,« je uvodoma navrgel župan Franc Mužič. O letošnjih nagrajencih

ni skrival zadovoljstva, da »/.../ gre za pretežno mlade ljudi, kar daje briški občini poseben pečat. Želim si, da mladi prevzamejo v roke vedno več aktivnosti in ta naša Brda delajo še naprej prepoznavna tako doma in kot v tujini. Danosti in možnosti imamo.« Tudi program slavnostne seje je nosil mladostno energijo. Oblikovali so ga moderatorka Andreja Benedetič in recitatorka Vita Naja Velišček ter mladi briški glasbeniki Martina Kocina, Kvintet Karatel in Füzee kvintet.

Slavnostna seja Občine Brda

Etko Tutta (posthumno) in Klemen Brun

Občinska nagrada za doprinos k razvoju kulturnega turizma v Brdih, spodbujanje mednarodnega in medgeneracijskega sodelovanja ter osveščanje lokalnega prebivalstva na področju kulture.

Etko Tutta in Klemen Brun sta kot umetniški vodji festivala Art Circle pomembno vplivala tako na razvoj festivala kot dvigovanje zavesti kulturnega turizma v Brdih. Danes letni mednarodni festival vizualnih umetnosti združuje umetnike z vsega sveta z vinarji, ponudniki turističnih storitev in predstavniki različnih veleposlaništev s Sloveniji, ki prihajajo v Brda, Vipavsko dolino in od letošnjega leta tudi v italijanski Collio. Ta preplet umetniške ustvarjalnosti, krepitev turističnih vezi, gospodarstvenikov in diplomatov Art Circle uvršča med najatraktivnejše in inovativne festivale, ki predstavljajo svet vizualnih umetnosti ne le doma, ampak tudi širše po Sloveniji in v tujini. Začetki festivala segajo v leto 1997, ko je skupina lokalnih umetnikov z imenom MMMArt organizirala prvo likovno kolonijo v Medani pod okriljem Umetnostno-kulturnega društva Opoka. Projekt se je ravno pod umetniškim vodstvom Etka Tutte in Klemna Bruna ter v sodelovanju z vinarjema Klinec in Movia začel razvijati in gostiti mednarodne umetnike. Že štiri leta po prvi koloniji je nastal prvi Likovni krožek in prva umetniška ambasada, in sicer poljska na posestvu Uroša in Nejke Klinec. Art Circle skozi svoje delovanje in številne vzporedne aktivnosti bogati briški prostor in tako pomembno pri-

Sanja Tutta in Klemen Brun

pomore ne samo k oblikovanju kulturnega turizma kot tudi k dvigovanju kulturno-umetniške zavesti pri lokalnem prebivalstvu, spodbuja medgeneracijsko druženje, delo in sodelovanje.

»Nagrada Občine Brda je gotovo velika čast. Daje potrditev, da to, kar počnemo, nekomu nekaj pomeni. Si pa to nagrado deliva z vsemi, ki so tako ali drugače sooblikovali projekt Art Circle. Slikarstvo je poteza za potezo, tako je tudi Art Circle. Oblikovali smo ga potezo za potezo. Poskušali smo vzeti najboljše v danem trenutku. Trenutek za trenutkom pa je to rastlo in postalo veliko. Etko Tutta mi je bil pomemben mentor. Bila sva zelo dobra prijateljca, rasla sva skupaj, več kot desetletje potovala in raziskovala po svetu, spoznavala kulture, ljudi, ki so oziroma še bomo ravno zaradi Etka Tutte zgodbo Art Circle gradili še naprej,« je o občinski nagradi povedal Klemen Brun.

Nadja Šfiligoj

Občinska nagrada za izjemen čut za ranljive skupine v Občini Brda in vztrajno iskanje pomoči zanje znotraj in izven komisije za socialna vprašanja

Nadja Šfiligoj opravlja funkcijo predsednice Komisije za socialna vprašanja Občine Brda zadnja dva mandata. Briški občani jo sicer poznajo po dolgotermnem delovanju v dobrovskem vrtcu kot vzgojiteljico in vodjo vrtca ter aktivno občanko v lokalni skupnosti. Komisijo za socialna vprašanja vodi srčno in z odločno ter neomajno usmeritvijo pravične dodelitve pomoči. Delo predsednice komisije je prevzela z več kot polno odgovornostjo: formalno-pravno pelje in vodi vse postopke, kot je predpisano, obenem pa je formalnemu delu dodala ravno tisto noto, ki bi jo morala imeti vsaka socialna institucija. To so srčnost,

predanost, poslušnost do vsakega pomoči potrebnega, prostovoljstvo, nešteto ur in kilometrov prostovoljnega dela ... Nadja Šfiligoj vsaki vlogi za dodelitev pomoči doda konkreten stik z vlagateljem. Velikokrat namreč ne gre le za potrebo po finančni pomoči, temveč za preprost sočuten pogovor ali usmeritev, s pomočjo katere prosilec stopi izven negativne spirale črnogledosti in vdanosti usodi. Na ta način je Nadja Šfiligoj pomagala veliko briškim družinam. V poslanstvo nudenja pomoči potrebnim je uspešno privabila tako vaške in krajevno skupnost kot tudi briško mladino, spletla je tudi uspešno mrežo sodelovanja in komunikacije z institucijami v regiji (CSD, policija, osnovne in srednje šole).

»Da sem letošnja prejemnica občinske nagrade, me je gotovo presenetilo. To, kar počnem znotraj občinske komisije za socialna vprašanja, delam s srcem in prepričanjem, da moramo do ljudi v stiski pristopati

Slavnostna seja Občine Brda

in ravnati s spoštovanjem in z vso odgovornostjo. Gre za meni samoumeven pristop, ki ga očitno ljudje, naše občanke in občani, cenijo. Vsi se lahko nekoč znajdemo v stiski, zato moramo skrbno prisluhniti klicem na pomoč, pa naj si bodo zgolj tihi šepeti. Lokalna skupnost mora biti odzivna: ne zgolj komisija, temveč vsak, sosed, sorodnik, prijatelj, znanec. Ne smemo hoditi mimo ljudi v stiski in ne smemo jih pozabiti. Znova in znova moramo obnavljati stike z njimi, saj jim to najbolj pomeni. Le tako se ne počutijo sami. V komisiji za socialna vprašanja smo pozorni ravno na to, da ne puščamo ljudi samih v stiski, v negotovosti. Poiščemo tudi tiste, ki se ne radi izpostavljajo. Četudi so prepričani, da je sramotno prositi za pomoč, naj poudarim, da ni tako. Danes se lahko čisto vsi znajdemo v stiski,« pa je povedala nagrajenka Nadja Šfiligoj.

Nadja Šfiligoj

Bogdan Potokar

Občinsko priznanje za doprinos k širjenju znanja o prvi svetovni vojni, dediščini Sabotina ter vrednotah miru.

Bogdan Potokar je pomenljivo pripomogel k vrednotenju in ohranitvi ostankov iz prve svetovne vojne na Sabotinu in skrbi za muzejske zbirke, ki se tam nahajajo. Pred nekaj več kot dvema desetletjema je namreč prevzel nekdanjo stražarnico na Sabotinu in skupaj z nekaj navdušenci in lokalno skupnostjo uspel urediti za celotno Goriško pomemben muzej na prostem, »Park miru«, ki je postal ena ključnih postojank vseh obiskovalcev ne samo Brd, ampak širše Goriške. Urejenih je bilo dober kilometer kavarn in v njih dodana razsvetljava. Nekatere so dobile tudi podobo, kot so bile v času srditih bojov soške fronte. Postavljene so bile tudi replike barak pred kavernami in vlečnica. Ostanki orožja in drugih predmetov iz časa prve svetovne vojne, ki so bili najdeni ob reki Soči, so dobili mesto v muzejski zbirki. Poleg tega Bogdan Potokar skupine obiskovalcev skrbno in z bogatimi razlagami popelje skozi obdobje srditih bojov na Sabotinu in posledic, ki so jih ti boji pustili na našem območju. Park miru in Sabotin sta postala tudi učna točka za osnovne in srednje šole ter univerze z vsega sveta. Velja še poudariti, da je Bogdan Potokar vedno takoj odziven na pobude s strani briškega destinacijskega zavoda in lokalne skupnosti, vedno je pripravljen sodelovati in doprinesiti svoj košček tako k promociji kot ohranitvi dediščine Sabotina in Brd.

Bogdan Potokar je o priznanju Občine Brda izrazil: »Prejel sem že nagradi Mestne občine Nova Gorice in matične občine Šempeter-Vrtojba, a mi to briško občinsko priznanje še največ pomeni. Zanj sem že našel mesto in ga obesil na Sabotinu. Naj priznam, da sem bil

Bogdan Potokar

na podelitvi resnično ganjen. V zadovoljstvo mi je, da je moje delo, pa tudi delo vseh vpetih v urejanje dediščine na Sabotinu, za katerega je bilo potrebno veliko zagnanosti, cenjeno. V aktivnosti so bili vključeni od vojnih in policijskih veteranov do planincev, društva Soška fronta in drugih. Prihajali so iz cele Slovenije. Velikokrat nam je priskočila na pomoč tudi briška občina, ki je bila vedno odzivna na naše prošnje.«

Slavnostna seja Občine Brda

Pihalni orkester Brda

Občinska nagrada za 50-letno delovanje in doprinos k promociji Brd, bogatenju briške kulture in vključevanju mladih v glasbene aktivnosti

Pihalni orkester Brda je pot prišel 1. maja 1972 kot nadaljevanje več kot 150-letne tradicije godbeništva v Brdih. Pred skoraj 20 leti je orkester ustanovil Godbeniško šolo, pod njegovim okriljem ravno tako deluje Mladinski orkester. Z vključevanjem mladih v dejavnosti orkestra se ne zgolj pomlajuje orkester, temveč se mladi člani posledično vključujejo v aktivnosti in dogodke lokalne skupnosti ter promocijo destinacije. Orkester je dejaven na praktično vseh dogodkih v Občini Brda, ravno tako pa ponosno predstavlja Brda na dogodkih izven občine oziroma v tujini. Orkester odlikuje velika mera pozitivne energije, medgeneracijskega sodelovanja in izžarevanja dobre volje ter ljubezni do glasbe in Brd. Je tudi pomemben člen briške skupnosti. Tradicionalni so postali njegovi božični koncerti, prvomajske budnice po briških vaseh ter nastopanje na Prazniku češenj. Velja tudi izpostaviti sodelovanje z orkestri v matični domovini in tujini.

Predsednica društva Mateja Drnovšček je prejela nagrade orisala z besedami: »Občinska nagrada Občine Brda je za naš orkester več kot nagrada. Ob praznovanju 50. obletnice našega delovanja je še dodatno priznanje in

Mateja Drnovšček, predsednica Pihalnega orkestra Brda

potrditev, da puščamo za seboj vidne sledi, spoštujemo tradicijo ter skrbimo, da bo godbeništvo v naši deželi živelo in se razvijalo tudi v prihodnje. Trud, trma, odrekkanja, predvsem pa neizmerna pripadnost, ki povezuje različne generacije petih desetletij, kroji našo ljubezen do glasbe. In to ljubezen prenašamo na lokalno okolje. Veseli smo, da nas občina skozi vsa leta podpira in nas ne smatra kot nekaj samoumevnega. Verjamemo v skupne zgodbe o uspehu, kar nas ob prejemu nagrade navdaja s ponosom in zagonom za naše nadaljnje poslanstvo.«

Lucijan Grudina

Občinsko priznanje za doprinos k ohranitvi tradicije pletarstva v Brdih

Lucijan Grudina se že vrsto let ukvarja s pletenjem raznih izdelkov iz vrb – briške bake. Iz želje, da se tradicija pletarstva ohrani, se je ob upokojitvi pred dobrimi 15 leti naučil pletenja pri mojstru iz Števerjana. Danes Grudina navdušuje z mojstrskimi, inovativnimi in lično izdelanimi izdelki iz briške bake. Med njegovimi izdelki poleg košar – cejev – najdemo tudi miniaturni stolp v Gonjačah, razna pokrivala, glasbila. Opleta tudi steklenice. Svoje znanje z navdušenjem deli tudi na vse generacije, ki jih pletenje zanima. V ta namen je pripravil tudi brošuro z navodili pletenja od bake do košare. Udeležuje se razstav in se povezuje z drugimi pletarji doma in v tujini. Redno se udeležuje tudi prireditev v Občini Brda. Zaslužen je tudi za prenos tradicije pletarstva na mlajše generacije, kar je zagotovilo, da pletenje iz briške bake ne bo zamrlo.

»Vabilo na slavnostno sejo in vest, da sem med prejemniki občinskih priznanj, sta me gotovo iznenadila.

Nisem pričakoval tega priznanja. Pripadalo mu bo posebno mesto, saj gre za prvo, ki sem ga prejel zaradi svoje ljubezni do pletarstva. Vesel sem, da se ceni moje prizadevanje, da se tradicijo pletarstva pelje naprej in se lahko še kdo navduši za to večino. V veselje mi je tudi, ko lahko otrokom ali starejšim pokažem, kako se pletejo košare. A naj poudarim, da je za ohranjanje tradicije potrebna zagnanost, vztrajnost in konstantno obnavljanje znanja,« zaključuje Grudina.

Lucijan Grudina

Slavnostna seja Občine Brda

Županove čestitke so prejeli:

- NEJA MARUŠIČ ČRV za doseženo zlato priznanje na državnem tekmovanju iz geografije,
- MALIN LAVRENČIČ za doseženo zlato priznanje na državnem tekmovanju iz književnosti,
- BLAŽ KUMAR za doseženo zlato Vegovo priznanje iz matematike,
- LUKAS BRATAŠEVEC za doseženo zlato Vegovo priznanje iz matematike,
- LEA BLAŽIČ za doseženo 1. mesto na državnem tekmovanju v tarčnem lokostrelstvu,
- PLESNI KLUB LOS PRAVILOS za prejetih 6 zlatih odličij na državnem tekmovanju Umetniškega plesnega združenja Slovenija,
- ŠPORTNI TWIRLING KLUB BRDA za izjemne dosežke na državnem prvenstvu v twirlingu.
- ARNE PLESNIČAR, državni prvak v teku na 60 metrov.

E.K.

ZLATA MEDALJA REBULA 2018

95
POINTS

Sodobnost in tradicija v enem.
Macerirana rebula svojstvenega sloga.

*Modernity and tradition at the same time.
A macerated Rebula with a unique style.*

Bagneri
30
ANNIVERSARY

MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA: UŽIVANJE ALKOHOLA LAHKO ŠKODUJE ZDRAVJU!

Praznik češenj se vrača z »novim-starim« konceptom

Brda ob prazniku znova ponudila številna doživetja

Po izjemno uspešnih dveh realizacijah novega »kورونا« koncepta v letu 2020 in 2021 smo se na podlagi številnih mnenj domačinov in gostov v letošnjem letu odločili za pripravo Praznika češenj v »novi-stari« podobi. Želeli smo si tradicijo, želeli smo obdržati nekatere stalnice, ki so nas vodile skozi 55 let, pa vendar smo pogledovali tudi po konceptu zadnjih dveh let, ko smo goste spodbujali, da so si skozi celodnevno raziskovanje raznih koticikov Brd naredili »Praznik češenj na svoj način« skozi številna doživetja. Glavno vodilo je bilo razpršiti obisk po celotnem teritoriju, ponuditi različna doživetja na več lokacijah, omogočiti obiskovalcem celostno celodnevno spoznavanje Brd in naše ponudbe, razpršiti maso obiskovalcev iz enega središča na več krajev ter se nenazadnje izogniti popolni zaporu cest.

Brdalicius, Mini prazniki češenj ...

Številna doživetja naših ponudnikov, program ob Prazniku češenj in dogodke celega poletja smo najprej predstavili slovenskim novinarjem. Ko so ponovno že mislili, da Brda in njene skrite koticke, predvsem pa iznajdljive Brice že dodobra poznajo, smo jih ponovno presenetili. Češnje, oljke, sivka, zelena tišina in trenutek za odklop, globok vdih in duhovno obogatitev. Letošnjo novinarsko konferenco »v objemu sivke, smilja in drugih zelišč« smo tokrat organizirali na kmetiji Vonj poletja v Vedrijanu, pri Mirjam in Damjanu Mariniču, ki letos tudi obeležujeta okroglo obletnico. Številna doživetja in produkte, ki jih domačija ponuja čez celo leto, z vrhuncem ob poletni žetvi sivke, smo predstavili ob spremljavi domačih in sezonskih jedi, ki smo jih pod blagovno znamko Brdalicius poimenovali preprosto Sočna češnja. Vse skupaj smo začinili z veliko mero številnih raznolikih briških doživetij in dogodkov tega poletja.

Po dveh letih smo obudili Mini praznike češenj v Avstriji in skupaj z briškimi sadjarji ter pestrim kulturnim programom povabili avstrijske goste v Brda. Konec maja smo bili s Kletjo Brda in briškimi sadjarji prisotni na Hafenfestu ob Vrbskem jezeru. Zadnji teden maja in prve dni junija še v Celovcu in Beljaku. Praznik češenj smo predhodno predstavili tudi v slovenskih medijih. Najbolj sta odmevali predstavitvi na Planet TV v oddaji Jutro na Planetu in na Radiu Robin, v okviru katerih smo poslušalcem in gledalcem podarili briške češnje.

Praznik češenj se vrača z »novim-starim« konceptom

Obiskovalci so spoznavali, ustvarjali, kolesarili, plesali, pili in peli

Prvi vikend junija je bil v celoti posvečen češnji. Praznik češenj smo organizirali na več lokacijah: v Šmartnem, pod stolpom v Gonjačah in na Dobrovem. V Šmartnem in v Gonjačah smo postavili številne stojnice s češnjami ter lokalnimi izdelki. Številni so se ponovno razveselili peciva društva Briških žena in deklet, ki je poleg sočnih briških češenj postalo sinonim češnjeve briške ponudbe. Bogat program je bil namenjen otrokom. Likovnega ex-tempora, ustvarjalnih delavnic, koticčka Osnovne šole Alojza Gradnika Dobrovo v Šmartnem, poslikave obraza, indijanske vasi in pravega športnega poligona so se razveselili mnogi najmlajši. V Šmartnem so se v družbi članic UNITRI ženske preizkusile v ročnih spretnostih, moški pa so medtem izpolnjevali svoje znanje ob degustaciji oljčnega olja pod strokovnim vodstvom članov Društva oljkarjev Brda. Na Dobrovem ni manjkala že tradicionalna razstava češenj. Ob pisani gostinski ponudbi in kulturni spremeljavi so se v Šmartnem marsikateri tudi zavrteli, v Gonjačah pa pričakali zavirljiv sončni zahod. Na trenutke se je zazdelo, da smo v nekem drugem času, na nekem drugem kraju in tako pozabili na vsakodnevne skrbi.

Praznik češenj se vrača z »novim-starim« konceptom

Voz Dobrovo

Voz Dobrovo

Voz Cerovo

Voz Cerovo

Voz Kozana

Voz Kozana

Voz Neblo

Voz Neblo

Praznik češenj se vrača z »novim-starim« konceptom

Voz Biljana - Zali Breg

Voz Biljana - Zali Breg

Voz Kojsko

Voz Kojsko

Voz Medana

Voz Medana

Voz Vrhovlje

Voz Vrhovlje

Praznik češenj se vrača z »novim-starim« konceptom

Voz Hum

Voz Hum

Voz Hum

Voz Hum

V soboto je v organizaciji Kleti Brda potekal kolesarski maraton Junaki vinogradov, ki je iz Ljubljane na Dobrovo pripeljala več kot 800 kolesarjev. Spremljevalci pa so med čakanjem prihoda lahko uživali ob edinstvenem glasbenem performansu Bora Zuljana, ki je spremljal odprtje prve umetniške instalacije v prostoru Kvadrature kroga na grajskem vrtu ob Gradu Dobrovo. V nedeljo se je po briških gričih podalo na pohod Od češnje do češnje več kot 850 pohodnikov. Po uspešni izvedbi smo se s člani Planinskega društva Brda v ritmih Juice banda zavrtele tudi organizatorke Praznika češenj.

Vrhunec praznika je bila tradicionalna povorka briških vozov. Letos se je na devetih vozovih ponovno obudilo briško dediščino, od briške kulinarike, zgodovinskih mlinov in mlinarstva, ki so bili prisotni ob marsikaterem briškem potoku, plesa na brjarju, čevljarske obrti ter prostočasnih aktivnosti in balinanja do igranja more.

Tuji in domači gostje občudovali briške koticke

V češnjem vikendu so Brda spet oživila kot v časih pred korono. Med slovenskimi obiskovalci so se k nam ponovno vrnili obiskovalci iz Italije in Avstrije. Številni so bili pri nas prvič in v pogovorih pohvalili zares bogato

ponudbo številnih doživetij na več lokacijah, skozi katera so lahko spoznavali Brda. Češnjem dogajanju že 56. Praznika češenj je v nedeljo na grajskem dvorišču Gradu Dobrovo piko na I postavil Gianni Rijavec, ki je med songi romantičnega koncerta napolnil prav vsa sedišča.

Letos smo tako po dveh letih ponovno pisali »novo-staro« zgodbo že 56. Praznika češenj. Korona obdobje je s svojimi ukrepi in omejitvami dve pretekli leti posegla v to našo briško posebnost, čeprav smo jo uspešno zapeljali skozi avanturo »Naredi si svoj Praznik češenj«, pa vendar nam je zgodba tradicije in polna Brda obiskovalcev ljubša. Ohranjamo praznik posvečen kraljici briškega sadja in ohranjamo zakonitosti praznika, ki smo mu odeli nova oblačila, še bolj trajnostna in zelena.

Tina Novak Samec, direktorica
ZTKMŠ Brda
Fotografije: ZOSO, Damjan Simčič

OBČINA BRDA
BRIŠKI ČASNIK
Trg 25. maja 2
5212 Dobrovo

PREDSTAVNIKOM POLITIČNIH STRANK

Zadeva: OBVESTILO STRANKAM ZA OBJAVO V BRIŠKEM ČASNIKU

Spoštovani,

Na uredniškem odboru Briškega časnika smo sprejeli sklep, da bomo v Briškem časniku za lokalne volitve pripravili:

1. brezplačno predstavitev strankarskega kandidata za župana,
2. plačljivo predstavitev stranke (velikost oglasa se bo obračunala v skladu s cenikom oglasov).

KANDIDAT ZA ŽUPANA

Ime kandidata za župana nam posredujte najkasneje do 23. septembra 2022 na elektronski naslov: mateja.mavric@obcina-brda.si oziroma na telefonsko številko 05 335 10 38. Nato ga bo obiskal naš novinar. Vsak kandidat za župana bo dobil enaka vprašanja. V Briškem časniku mu bomo namenili 3000 znakov in fotografijo.

Vrstni red objave kandidatov za župana bomo žrebali.

PREDSTAVITEV STRANKE

V skladu s cenikom, ki je objavljen na občinski spletni strani, bomo objavili tudi vaš oglas za predstavitev stranke. Če se boste odločili za predstavitev stranke, nam najkasneje do 30. septembra 2022 sporočite velikost oglasa, in sicer na elektronski naslov: mateja.mavric@obcina-brda.si oziroma na telefonsko številko 05 335 10 38.

Kasneje se boste z našo tržno službo dogovorili za vsebino in obliko oglasa. Na platnicah ne morete naročiti svojega oglasa.

Vrstni red objave vašega oglasa bomo žrebali tako kot vrstni red objave kandidatov za župana.

Briški časnik bo izšel v začetku novembra. Zaradi priprave in tiska morajo biti predstavitve kandidatov zaključene do 7. oktobra 2022.

Lucija Prinčič Terpin, l. r.
odgovorna urednica Briškega časnika

Anita Manfreda, l. r.
glavna urednica Briškega časnika

Mladinski klub Cerovo: počastitev dneva državnosti

Vse najboljše, Slovenija!

Že 31 let 25. junija nazdravljamo naši Sloveniji. Že 18 let pa si člani Mladinskega kluba Cerovo čestitamo za vložen trud pri organizaciji počastitve dneva državnosti.

24. junija je v Cerovem zdaj že kar tradicionalno potekala počastitev dneva državnosti. Krajši kulturni program so soustvarjali moški pevski zbor Srečko Kumar iz Kojškega, otroci Podružnične šole Kojško in plesalci plesnega kluba Los Pravilos, povezovali pa sta ga Gaja Lesica Marc in Pia Žakelj. S svojo prisotnostjo nas je pozdravil tudi župan Občine Brda Franc Mužič. Kulturni program je nazdravljaval naši Sloveniji.

Prav tako je napitnico v tem sušnem obdobju prejela naša briška narava. Ravno med komičnem nastopom posebnega gosta, humorista, scenarista in igralca Borisa Kobala, je deževna ploha pregnala številne obiskovalce. A vreme nam je kljub temu prizaneslo in rahla ohladitev je privabila zavzetno število novih obiskovalcev, ki so se z nami ob ansamblu Raubarji veselili dolgo v praznično jutro.

Na veselici, ki je sledila počastitvi dnevu državnosti, so odmevale številne slovenske pesmi, med člani mladinskega kluba pa izmišljeni refren: »pr' ns mammo feštu ...«.

Hvala Občini Brda, vsem nastopajočim, našim podpornikom in vam Cerovcem, Bricem, obiskovalcem, ki

nas s svojo prisotnostjo podpirate in razveseljujete. Največja zahvala pa gre Vaški skupnosti Cerovo. Še enkrat je naše medsebojno sodelovanje ter vez med mladino in vaško skupnostjo pokazalo, kako se stvarjem streže.

Se vidimo ob prihodnjem rojstnem dnevu Slovenije!

Mladinski klub Cerovo ali
DŽC – Društvo žuristu Crwvo

Mini praznik češenj na avstrijskem Koroškem

Češnje ponovno vabile v Brda

Kar dve leti so morali avstrijski Korošci čakati, da jim dneve ponovno popestrijo briški Mini prazniki češenj. Brici so poskrbeli za številna dogajanja od Beljaka, Vrbskega jezera do Celovca.

Mini praznik češenj v Celovcu

Promocija na Hafenfestu

Vrsta za češnje v Beljaku

Na Alpen Adria Hafenfestu ob Vrbskem jezeru so pri promociji Brd in 56. Praznika češenj združili moči Klet Brda, Zavod za turizem kulturo, mladino in šport ter Združenje sadjarjev Brda. Zadružna klet je obiskovalce razvajala s pršutom in vinom, sadjarji s slastnimi češnjami.

28. maja se je v rdečo barvo češenj sadjarjev iz **Združenja sadjarjev Brda** obarval Beljak, kjer je Mini praznik češenj že vrsto let tradicionalni dogodek. Beljaškega dogodka se je v imenu Občine Brda udeležila direktorica občinske uprave Anita Manfreda, sicer pa je briško delegacijo pozdravila podžupa-

Mini praznik češenj v Beljaku

nja Beljaka Sarah Katholnig, pa tudi Bernard Sadovnik in Filip Warasch iz Alpsko-jadranskega centra za čezmejno sodelovanje (AACC). V Beljaku so češnje tako navdušile, da so zmanjkale v pičlih dveh urah!

2. junija so briški sadjarji in Briški kvintet s češ-

Mini praznik češenj na avstrijskem Koroškem

Mini praznik češenj Celovec

njami razvedrili še Celovčane. Tudi tukaj je briško delegacijo vodila direktorica občinske uprave Anita Manfreda. Briške goste sta v imenu celovške občine sprejela župan Christian Scheider in podžupan Alois Dolinar, pa tudi Filip Warasch in Štefan Lesjak ter predsednik AACC Bernard Sadovnik, sicer pred desetletjem pobudnik organizacije Mini praznika češenj v Celovcu. Mini praznik češenj v Celovcu je odmeval tudi v Slovenskem tedniku za Koroško, v katerem smo lahko zasledili še dobrodelno gesto koroških občin Celovec, Globasnica in Vrba: češnje, ki so ostajale na celovškem mini prazniku, so razdelile otrokom v svojih vrtcih.

Mini prazniki češenj so, kot poudarjajo v ZTKMŠ Brda, ki so na vseh treh dogodkih na avstrijskem Koroškem informirali in vabili obiskovalce v Brda na 56. Praznik češenj, poseben promocijski dogodek na avstrijskem Koroškem. Zamejska skupnost v Avstriji je namreč velika ambasadorica briške destinacije.

E. K.

Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d. d.

Priznanje ZKG za 75 let delovanja na področju komunalnega gospodarstva

Zbornica komunalnega gospodarstva (ZKG), ki združuje večino izvajalcev javnih služb v Sloveniji, vsako leto podeli prestižna priznanja za izjemne dosežke na področju komunalnih dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Javno podjetje Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d. d. je v Celju, na 36. srečanju zaposlenih v komunalnem gospodarstvu, 10. junija, prejela prestižno nagrado za 75 let delovanja podjetja na področju komunalnih dejavnosti.

Priznanje je v sklopu srečanja zaposlenih – Komunalniade 2022 – prevzel direktor Borut Mozetič, ki se je v imenu podjetja zahvalil predlagateljem, da so s podeljenim priznanjem potrdili dolgoletno plemenito delovanje podjetja ter poudaril, da takšni dosežki ne bi bili mogoči brez zavzetih in predanih zaposlenih, ki se vsak dan trudijo zagotavljati komunalne storitve na najvišjem nivoju. Prejeto priznanje pomeni tudi spodbudo zaposlenim, da si bodo še naprej prizade-

vali za kakovostno opravljanje storitev in zadovoljstvo uporabnikov, hkrati pa tudi zadovoljstvo lastnikov javnega podjetja in vseh zaposlenih ter tako prispevali k trajnostnemu izvajanju in razvoju komunalnih dejavnosti na celotnem področju svojega delovanja.

LAS mladi podjetniki

Podjetniške priložnosti spoznavali na Domačiji Bizjak

Pomlad je za partnerje projekta čas za promocijsko-motivacijske dogodke, ki so namenjeni predstavitvi lokalnih podjetnikov, njihovih poslovnih zgodb in, seveda najbolj pomembno, podjetij. Poimenovali smo jih Zapelji se na svojo pot – obisk pri podjetniku.

Po uspešno izvedenem prvem dogodku v Vrtojbi nas je nadaljevanje naših druženj za mlade in podjetne vodilo v Brda, natančneje v Brestje na Domačijo Bizjak. Obiskali smo zmagovalca natečaja Mladi vinar Slovenije 2021 Jakoba Bizjaka in njegovega brata Gregorja, ki se je v istem natečaju v hudi konkurenci prebil med finaliste.

Oba mlada sogovornika sta s pomočjo moderatorke opisala svojo poslovno pot, ki se je začela že z njunim očetom, nadaljujeta pa jo onadva kot naslednja generacija. Izpostavila sta pomen sodelovanja celotne družine, njene vpetosti v načrtovanje obsega kmetije ter prihodnosti pridelave.

Popri Brda

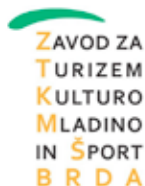
Jakob je kot primer navedel partnerko, za katero so, ko se je odločila, da ostane na kmetiji, primerno razširili obseg kmetovanja in s tem proizvodnje. Cilj dobrega gospodarja je po njegovem preživeti družino, kar pa zahteva predanost in načrtovanje za prihodnost vseh njenih članov. Tako se družina Bizjak ne ukvarja le z vinarstvom, ampak tudi s sadjarstvom, v prihodnosti pa načrtujejo tudi razširitev turistične ponudbe s prenočitvenimi kapacitetami. Da pa ne čakajo le, da bi gostje prišli do njih, velik del svojih izdelkov redno dostavljajo po vsej Sloveniji in tudi v Italijo. Kljub dejstvu, da sta na natečaju na nagrado Mladi vinar Slovenije 2021 tekmovala vsak s svojim

vinom, sta brata v smehu zanimala tekmovalnost. Vsi izdelki, ki se ponašajo z etiketo Domačije Bizjak, so plod skupnega dela in sodelovanja.

Moderatorka je udeležence spodbudila k postavljanju vprašanj gostiteljema, zato smo izvedeli še marsikaj zanimivega, tudi to, kako pomembno jima je, da je partnerka pripravljena delati na kmetiji.

Po pogovoru smo udeležence povabili k prigrizku, kjer smo imeli priložnost poskusiti obe finalni vini v natečaju, sledil pa je tudi ogled kleti, kjer vina Domačije Bizjak nastajajo. Ob sodih sta brata nadaljevala z opisovanjem poslovanja in načrtov za prihodnost.

Naziv projekta LAS: Spodbujanje podjetništva mladih v lo-

LAS mladi podjetniki

kalnih skupnostih – nove zaposlitve in podjetniške priložnosti (MLADI PODJETNIKI)

Glavni cilj operacije je povezovati deležnike na podežlju in v urbanih središčih v inovativna razvoja partnerstva.

Namen projekta LAS je razvijanje in spodbujanje razvoja veščin podjetnosti in podjetništva pri ciljni skupini mladih na podežlju in v urbanih središčih ter posledično dvig zaposlitvenih možnosti, povečanju števila podjetniških priložnosti ter zagon novih podjetij.

Začetek operacije: 01. september 2021

Zaključek izvajanja aktivnosti: 30. junij 2023

Zaključek projekta: 31. avgust 2023

Sredstva ESSR: 54.077,25 evra

Vrednost upravičenih stroškov: 67.596,65 evra

Lastna sredstva: 20.446,33 evra

Vrednost projekta z DDV: 74.523,58 evra

Nosilec: Območna obrtno-podjetniška zbornica

Nova Gorica

Partnerji:

PP1: Primorski tehnološki park d. o. o.

PP2: Zavod za turizem, kulturo, šport in mladino Brda

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Popri Brda

PP4: Občina Miren-Kostanjevica

PP3: Društvo Mladi Renče-Vogrsko

PP5: Občina Renče-Vogrsko

Več na spletnih straneh evropske kohezijske politike v Sloveniji in LAS V objemu sonca.

Tina Slejko

Fotografija: Rok Peric, Cimet studio

Evropski natečaj ARGE

Lokalni odgovori na globalne izzive

Občina Brda je med 26 kandidati iz 12 držav prejela prestižno zlato plaketo na podelitvi evropske nagrade za najuspešnejšo podeželsko skupnost v avstrijskem Hintersdoderju.

Natečaj ARGE

Evropski natečaj ARGE je v svoji 16. ediciji postavil temo »Lokalni odgovori na globalne izzive«, briška občina pa je na njem prepričala z vizijo trajnostnega razvoja v sožitju s potrebami lokalnega prebivalstva, kulturno in naravno dediščino ter vinnogradniško pokrajino.

Plaketo so 13. maja na podelitvi v imenu občine prevzeli podžupan Žarko Kodermac, direktorica ZTKMŠ Brda Tina Novak Samec, direktorica občinske uprave Anita Manfreda in strokovna delavka ZTKMŠ Brda Erika Kovačič Marinič. Podelitve sta se udeležila tudi državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Anton Harej ter vodja koordinacijskega odbora CLLD Alina Cunk Perklič.

Tina Novak Samec,
direktorica Zavoda za turizem, kulturo,
mladino in šport Brda

Mladinski center Brda

Pestra pomlad za vse generacije

Ohranjanje kulturne dediščine

V tednu pred veliko nočjo smo se v Mladinskem centru Brda medgeneracijsko družili z namenom ohranjanja briške kulturne dediščine in učenja novih veščin. Pod strogim mentorskim očesom naših gostov smo skupaj z otroki obujali stare navade, ki so jih nekdanji Brici gojili ob praznikih. Pletli smo košare iz bak. Vnema in želja po znanju je bila tako velika, da smo po koncu prve delavnice kar določili termin za nadaljevalno. Bake smo spet dali močit v veliko vedro vode in z delom nadaljevali čez nekaj dni. Nastale so nekoliko manjše, pa vendar zelo prikupne pletene cajne (košare). Za veliko noč so se naše cajne že bohotile z velikonočnimi dobrotami, otroci pa so jih ponosno razkazovali. Mentorji so se z nami starejšimi kar namučili, otokom pa je šlo pletenje nekoliko lažje od rok. Hvala našemu Lucijanu Grudini ter pomočnicama Nadji Šfiligoy in Veri Grandovec. Ob slovesu smo si zadali obljubo, da delavnico še ponovimo, v bodoče pa tudi obogatimo z novimi in konkretnimi vsebinami.

Tečaj lego robotike

Četrтки v aprilu so v mladinskem centru bili odeti v ustvarjalnost in inovativnost. Za otroke stare od 6 do 10 let smo organizirali začetni tečaj robotike. Skupina 12 udeležencev je bila zasedena že v nekaj dneh, skupino pa so seveda sestavljali izključno fantje. Udeleženci so bili izpostavljeni novim naravnoslovnim izzivom, kjer so rešitve iskali s pomočjo lastne domišljije, inovativnosti ter v sodelovanju z ostalimi tečajniki. Otroci so se tudi seznanili z osnovnimi mehanizmi ter programiranjem. Zaradi velikega zanimanja smo želeli tečaj v maju ponoviti,

Lucijan Grudina in Tim Drnovšček

vendar so ekipe e-hiše, hiše poskusov iz Nove Gorice, vse do septembra zasedene. S pričetkom novega šolskega leta se lego robotika vrača v naš mladinski center, zato nam vestno sledite na socialnih omrežjih in vašemu malčku pravočasno zagotovite inovativno lego izkušnjo.

Jezikovni tečaj ruščine

Po dolгим mesecih zbiranja prijav in usklajevanja terminov nam je uspelo zapeljati tudi začetni 30-urni tečaj ruščine. Tečaj se te dni ravno zaključuje, vodi pa ga Katja Pečnikar. Udeleženci so se naučili predstaviti v ruskem jeziku in spoznali navade Rusov. Pri komunikaciji z drugo osebo so se naučili izraziti lastno počutje in povprašati sogovornika po počutju. Vadili so tudi besedišče za vsakdanje aktivnosti in se naučili opisati, kaj počnejo čez dan. Poleg ruskega jezika so se udeleženci seznanili tudi z rusko kulturo. Poslušali so ruske pesmi, brali krajše ruske tekste, pogledali kakšno risanko in se ob vsem tem tudi neizmerno zabavali.

Kaj nam prinašajo poletni meseci? Za najmlajše smo v Mladinskem centru Brda pripravili kar šest tednov nepozabnih aktivnosti in druženja v sklopu počitniškega varstva. Vabljeni na poletno briško osvežitev.

Mateja Drnovšček, ZTKMŠ Brda,
Fotografije: Arhiv ZTKMS Brda

Potek projekta RUNE v Brdih

Pokrili bodo bele lise

V sklopu projekta RUNE bodo v Občini Brda pokrite tudi t. i. bele lise. Gre za območja, kjer prebivalci nimajo možnosti pridobitve širokopasovnega priključka, saj za izgradnjo tovrstne infrastrukture ni komercialnega interesa. Tu bo gradnjo izvajalo podjetje RUNEXT (hčerinsko podjetje podjetja RUNE Enia d. o. o.), ki se je prijavilo na razpis ministrstva za javno upravo, GOŠO 5, in bilo izbrano.

Naslovi na območju belih lis bodo pokriti v naseljih Krasno, Hum, Neblo, Kozarno, Fojana, Hlevnik, Senik, Brdice pri Kožbani, Kožbana, Vrhovlje pri Kožbani, Nozno, Breg pri Golem Brdu, Golo Brdo, Pristavo in Brezovk. Ali je vaš naslov tudi predviden za izgradnjo, lahko preverite na spletni strani www.ruralnetwork.eu, v aplikaciji za preverjanje naslovov, v katero bodo postopoma dodani predvideni naslovi za izgradnjo. Gradnja na območju belih lis pa bo tekla skladno z gradnjo omrežja RUNE.

V briški občini se v sklopu projekta RUNE v posameznih naseljih intenzivno izvaja gradnja optičnih priključkov in priklopi uporabnikov na omrežje. V Medani bodo tako kmalu priključek dobili vsi naročniki, saj se gradnja tam zaključuje. Kmalu zatem pa se bo gradnja optičnih priključkov začela na Ceglem in Pleši-

Gradnja omrežja do uporabnikov v naselju Drnovk

vem. Tako pa je iz dneva v dan na omrežje priključenih vse več uporabnikov. Tem bo hitrejša in zanesljivejša internetna povezava zagotovo olajšala življenje in delo ter izboljšala kvaliteto življenja, so prepričani v podjetju RUNE Enia d. o. o., ki projekt vodi.

Če si želite svoj optični priključek tudi vi, ga še vedno lahko naročite. Naročilo lahko izvedete kar preko spletne strani www.ruralnetwork.eu, ali pa se obrnete na Center za pomoč uporabnikom, ki je dosegljiv vsak delovni dan med 8. in 16. uro na telefonski številki 01 235 15 30 ali na e-naslovu rune-si@ruralnetwork.eu

Tina Ambrožič, vodja PR
in digitalnega marketinga na
RUNE Enia d. o. o.
Fotografija: RUNE

Mladinski center Brda organizira

POČITNIŠKO VARSTVO ZA OŠ OTROKE

1. Termin: 4.7. - 8.7.2022
2. Termin: 11.7. - 15.7.2022
3. Termin: 18.7. - 22.7.2022
4. Termin: 25.7. - 29.7.2022
5. Termin: 1.8. - 5.8.2022
6. Termin: 8.8. - 12.8.2022

Varstvo otrok bo potekalo na OŠ Alojza Gradnika Dobrovo

DOPOLDANSKI PROGRAM (7.00 - 12.00)
Vključuje varstvo otrok, dopoldanske aktivnosti in dopoldansko malico.
Cena: 25€ (na termin)

CELODNEVNI PROGRAM (7.00 - 16.00)
Vključuje varstvo otrok, celodnevne aktivnosti ter dopoldansko malico, kosilo in popoldansko malico.
Cena: 35€ (na termin)

VEČ INFORMACIJ:
051 632 903 (Mateja)
mladinski.center@brda.si

NA VARSTVO PRIDI TUDI TI, SAJ PO VESELJU LEPO DIŠI

Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB Kojsko

Mir in sožitje med narodi kot največji vrednoti

Konec marca smo po dveh letih premora zaradi covida uresničili redni letni občni zbor v Gornjem Cerovem. Udeležilo se ga je 22 članov. Občni zbor z enako vsebino so letos imeli tudi v krajevni organizaciji borcev za vrednote NOB Dobrovo in Medana.

Občni zbor je otvoril predsednik Karlo Passoni. Pozdravil je vse prisotne člane ter goste. Obravnavali so poročilo o delu zadnjih dveh let, finančno poročilo in program dela za leto 2022. Program dela je bil v zadnjih dveh letih zaradi covida realiziran v okrnjenem obsegu.

V tem času je organizacija izgubila 18 članov. Njihov spomin so počastili z minuto tišine.

Predlagan in sprejet je bil tudi sklep o reorganizaciji KO ZB NOB Brd, da bi se krajevne organizacije Kojsko, Dobrovo in Medana zaradi zmanjševanja števila članov kot tudi zaradi boljše organiziranosti združile v enotno organizacijo KO ZB NOB Brda. Določili so tudi nosilce prapora na prireditvah v Brdih. V letu 2022 je poleg tradicionalnih prireditev predviden podpis pobratena KO ZB NOB Brd z ANPI Čedad in postavitve razstave o Peternele, ki je bila predstavljena v Turjaku. Pri nas jo bodo postavili na Dobrovem. Predsednik poudaril, da bo potrebno tudi v bodoče skrbeti za vsa spominska obeležja NOB v Brdih. V pripravi je tudi prestavitev spominske plošče župniku Edvardu Ferjančiču na nov prostor v Kojskem. Povedal je tudi, da je bila posthumno podeljena zlata plaketa ZB NOB Slovenije našemu preminulemu pri-

jatelju, tovarišu Eliu Nadaluttiju iz ANPI Čedad. Tudi letos bo krajevna organizacija krila naročnino časopisa *Svobodna beseda* članom, ki so poravnali članarino.

Predsednik je zbor seznanil s podatkom, da bodo v Novi Gorici postavili spomenik našemu nekdanjemu predsedniku Janezu Stanovniku in da se v ta namen zbirajo prostovoljni prispevki. Naše KO ZB NOB Brd bodo prispevale po 100 evrov, člani pa so bili povabljeni, da vsak prispeva v okviru svojih možnosti. Občnega zbora se je kot gost udeležil Žarko Kodermac. Prisotne je pozdravil v imenu župana Franca Mužiča, Ingrid Kašca Bucik, nove predsednice Združenja borcev za vrednote NOB Nova Gorica, KO ZB NOB Dobrovo in v svojem imenu. Orisal je zaostreno svetovno situacijo in pri tem poudaril, da je največja vrednota mir in sožitje med narodi, za kar si je potrebno najbolj prizadevati. Podprl je tudi reorganizacijo briških KO ZB NOB in navedel, da je tudi zaradi situacije, v kateri živimo, manj denarja na razpolago. Prisotne je še seznanil, da bo na letošnji proslavi 27. aprila v Medani govornik Milan Kučan, 22. maja pri Peternele pa naš predsednik Marjan Križman. Postavitev spomenika Janezu Stanovniku naj bi izvedli ob njegovi 100-letnici rojstva (avgusta) v Novi Gorici pred sedežem organizacije ZB na Kidričevi ulici. Vzpodbudno je, da pri financiranju sodeluje vseh šest občin, naslednic nekdanje občine Nova Gorica. Po zaključenem uradnem delu je sledilo druženje ob pogostitvi.

Milena Beguš

svetovanje | izdelava | montaža | prodaja vseh vrst zaves, karnis in senčil
prijaznost | strokovnost | zanesljivost | kvaliteta | servis | garancija ...

BM ZAVESE +386 (0)5 333 03 www.bmzavese.si

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Brda

6. pohod po Poti miru od Alp do Jadrana

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Brda je 28. maja izvedlo šesti pohod po Poti miru v Brdih v sodelovanju z briško občino in Zavodom za turizem, kulturo, mladino in šport Brda.

OZVVS Brda v sklopu izvedenega projekta Pot miru od Alp do Jadrana vsako leto organizira zadnjo soboto v maju tradicionalen voden pohod po Poti miru. Zadnji pohod so uresničili leta 2019, potem pa je aktivnost dve leti mirovala zaradi ukrepov glede epidemije. Letos so prehodili skoraj devetkilometrsko pot na trasi Gornje Cerovo–ob državni meji z Italijo–dolina potoka Birše–Gornje Cerovo. Pohodnike je pozdravil predsednik OZVVS Brda Jože Abramič in se zahvalil vsem za udeležbo kljub slabemu vremenu, ki pa je bilo le naklonjeno pohodnikom tako, da se je pohod izvedel brez dežja. Za okrepčilo pred začetkom pohoda so poskrbeli Kraševci iz OZVVS Krasa in Brkinov z odličnim pršutom in drugimi dobrotami. Zgodovinski oris in predstavitev zgodovine Brd in dogajanja med prvo svetovno vojno na območju Brd je na posameznih točkah predstavil Mitja Močnik. Pohodniki so se poleg zgodovine Brd seznanili tudi z znamenitostmi v okolici trase pohoda.

Pohoda se je udeležilo skoraj 70 pohodnikov in udeležencev iz območnih združenj veteranov vojne za Slovenijo iz Brd, Kanala ob Soči, Krasa in Brkinov, območno združenje Slovenskih častnikov Sežana, policijskega veteranskega združenja Sever iz Nove Gorice in drugi.

Na trasi pohoda so se pohodniki seznanili z delovanjem italijanske vojske v obdobju prve svetovne vojne na tem območju, kjer so zgradili številne vojaške ceste in ozkotirno progo po dolini potoka Birše, z delovanjem vojaških poljskih bolnišnic v Kojskem, Šmartnem ter logistično oskrbo in žičnice na območju Brd za potrebe italijanske vojske. Močnik je predstavil tudi širšo zgodovino Brd in poudaril represijo italijanske vojaške oblasti po zasedbi Brd konec maja 1915.

Pohodniki so se po zaključku pohoda zbrali v dvorani Mladinskega kluba v Cerovem. Tu so se okrepčali z odličnim pasuljem iz restavracije Gurman iz Nove Gorice in žlahtno briško kapljico. Predsednik OZVVS Brda Jože Abramič pa je v zahvalo za predhodna leta predsedovanja OZVVS Brda in vložen trud in delo pri delovanju društva ter pri projektu Poti miru v občini Brda Mitji Močniku podelil zlato medaljo OZVVS Brda. Dan se je zaključil v prijetnem vzdušju organizatorjev, gostov in udeležencev pohoda.

Mitja Močnik

Cerovo, Peternel

Spomin na žrtve

Človečnost, spoštovanje, sočutnost in dostojanstvo nam vevajo spominjanje vseh teh žrtev, zato se že desetletja srečujemo v Cerovem in pri Peterneleu. Spominjale so se jih generacije pred nami, spominjamo se jih mi in spominjale se jih bodo generacije za nami.

*Nenadoma mesečina razrije
v globini omamne pomladne noči,
zidovje požgane domačije,
ki grozljivo v nebo štrli.
Črno zidovje požgane kmetije,
pri Peterneleu ji pravijo vsi,
navdaja me z grozo tragedije
tam notri požganih ljudi.*

(Noč pri Peterneleu, Nada Dragan – Živa)

Po dveh letih premora zaradi covida sta se spominski slovesnosti spet odvijali v tradicionalnem obsegu, letos v nedeljo, 22. maja, natanko 78 let po tragičnih dogodkih med drugo svetovno vojno v Brdih. V Cerovem smo se v recitalu spomnili tudi tragične usode upornega »črnega brata« Mirka Brezavščka. Organizatorji prireditve so bili Občina Brda, krajevne organizacije borcev za vrednote NOB Dobrovo, Kojsko in Medana, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Brda in Združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica. Sodelovala je častna straža garde slovenske vojske in veliko število praporščakov iz Brd, iz okoliških občin ter ANPI - VZPI iz Italije.

Planinsko društvo Brda je tudi letos v spomin na dogodke pri Peterneleu organiziralo pohod Peternele–Korada–Peternele. Planinci prehodijo del poti takratnih borcev, na Koradi naberejo šmarnice in venec iz njih položijo k spomeniku.

V kulturnem programu so sodelovali Pihalni orkester Brda pod taktirko Martina Skubina, MoPZ Kojsko pod umetniškim vodenjem Bogdana Kralja, v Cerovem učenke Podružnične šole Kojsko pod mentorstvom Katarine Golob, pri Peterneleu pa učenec s harmoniko in recitatorki Osnovne šole Alojza Gradnika Dobrovo pod mentorstvom Denis Škrli. V Cerovem je program vodila Tereza Peršolja, pri Peterneleu pa Dominik Rusjan.

V Cerovem je zbranim spregovorila Ingrid Kašca Bucik, predsednica ZB NOB Nova Gorica. Spomnila je na tragične dogodke med vojno v Cerovem in nadaljevala:

»Bili so ljudje, ki so za svojo domovino dali največ, svoje življenje. In verjamem, da bi bilo tudi danes tako. Kot je zapisal partizanski pesnik Karel Destovnik Kajuh: Mati, lepo je živeti. Toda za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti.

Vrednote narodnoosvobodilnega boja so tisto, kar moramo brezkompromisno ohranjati in čuvati. To niso le vrednote slovenskega boja, pač pa vrednote vsega demokratskega sveta. Strniti moramo vrste in ne popuščati pred tistimi, ki želijo predrugačiti zgodovino.

Nikoli več, slišimo in govorimo. Žal ni tako. Danes smo priča kruti vojni v Ukrajini. Narodi so žrtve razmišljanj in dejanj samodržcev, ki so prepričani, da si lahko dovolijo vse, da bi dosegli svoje sprevržene cilje. Kaže, da se le človek ničesar ne nauči in zgodovine.

Ne orožje, beseda naj bo tista, ki gradi mostove. Dogovarjanje naj bo tisto, kar premošča razlike. Za to pa smo

Cerovo, Peternel

odgovorni prav vsi. Vsak posameznik in družba v celoti. Smrt vsem fašizmom in svoboda vsem narodom.»

Pri Peternelu je prisotne nagovoril Žarko Kodermac. Posebej je pozdravil slavnostnega govornika, predsednika ZZB RS, Marijana Križmana, Dina Spanghera, predsednika pokrajinskega združenja ANPI – VZPI (vsedržavnega združenja partizanov Italije za Furlanijo – Julijsko krajino), župana Občine Brda Franca Mužiča, župane in podžupane sosednjih občin, predsednico Združenja borcev NOB Nova Gorica Ingrid Kašca Bucik, člane sosednjih KO ZB, pripadnike Slovenske vojske, veteranov vojne za Slovenijo in društva Sever, praporščake, predstavnike ANPI iz Čedad, Gorice, San Vendemiana, številne člane ljubljanske sekcije BBO, med njimi prav posebej zadnjega še živečega borca BBO tov. Franca Avgušтина.

»Danes nam je dovoljen naš skupen spomin in opozorilo. S spomini nekako nimamo težav, z opozorili in svarili, naj se tovrstni dogodki ne ponovijo nikoli več, smo pa odpovedali, odpovedali tako kot posamezniki, narodi in človeštvo nasploh. Zato mi dovolite, da ta uvodni prispevek posvetimo skupaj spominu na ta tragični dogodek, ki se je zgodil v tej hiši pred nami, natanko 22. maja 1944, ko je v tistem črnem zidovju požgane domačije za

vedno ugasnilo 22, ali morda celo več, v glavnem mladih življenj.

S spoštljivim spominom in poštenimi odnosi do so-ljudi in okolja, do človeških vrednot, do pravičnejše delitve dobrin, do spoštovanja človeškega dostojanstva in pravic, do spoštovanja različnosti med nami, do spoštovanja drug drugega, lahko največ storimo v zahvalo našim prednikom in tako potrjujemo, da njihove žrtve niso bile zaman in da njihovo trpljenje in pogum nista pozabljena. Iz njihovih izkušenj, hrabrosti in pripadnosti črpamo pogum in voljo za čas, ki ga živimo danes in si tako bogatimo naše življenje in vrednote. Če so v tistih težkih razmerah zmogli oni, zmoremo tudi mi danes,» je povedal Kodermac.

Osrednji govornik je bil Marijan Križman, predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Slovenije. V imenu Narodnega združenja partizanov Italije (L'Associazione Nazionale Partigiani d'Italia) pa je spregovoril Dino Spanghero. Za zaključek spominske slovesnosti je zadonela pesem *Vstala Primorska* ob spremljavi Pihalnega orkestra Brda. Sledilo je prijetno tovariško srečanje in prijateljski klepet ob pogostitvi vseh prisotnih.

Milena Beguš

Fotografija: Andrej Colja

Čistilna akcija

Škovace w'n

Aprila so v Brdih pod okriljem koordinatorja Dominika Rusjana izpeljali čistilno akcijo Škovace w'n. Delovni in marljivi prostovoljci, a na žalost maloštevilni, so poskrbeli, da se je naša dežela ponovno pokazala v čudovitih zelenih odtenkih. Čistili so sprehajalne poti ob cestah, pohodne poti, reke, gozdove, jarke itd. Dobljene odpadke so odložili na zbirnih centrih na Dobrovem in Humu, za katere je nato poskrbela Komunala Nova Gorica.

Za vse sodelujoče na čistilni akciji je bilo lepo poskrbljeno ter jih je na koncu čiščenja pričakalo kosilo, za

katerega je poskrbela Lovska družina Dobrovo. Sodelovale so vaše skupnosti Biljana, Cerovo, Dobrovo, Fojana, Hum, Kojško, Kozana, Medana, Neblo, Šmartno, Vedrijan, Vipolže, Višnjevnik in Vrhovje. Na pomoč pa so priskočili tudi učenci Osnovne šole Alojza Gradnika Dobrovo, ki so poskrbeli predvsem za šolski in vrtčevski okoliš, okolico stanovanjskih blokov, avtobusnega obročališča, pot do Kleti Brda ter vse do mostička čez Reko. Na podružnični šoli Kojško so poleg svojega okoliša poskrbeli tudi za odpadke na poti do svetega Križa in njegovo okolico ter okolico športnega parka Rio.

Gaja Velušček

Praznik KS Medana: spominska slovesnost v Jami

Z junaštvom in pogumom do svobode in neodvisnosti

Po dveletni prekinitvi zaradi pandemije se je letos spet odvijal praznik KS Medana v celoti. Na spominski prireditvi v Jami so počastili spomin na tragične dogodke in padle med NOB.

Uvodni nagovor je imel predsednik Krajevne skupnosti Medana Valter Kocina, ki je spomnil: »Po vrnitvi iz taborišča so se zaobljubili, da bodo vsako leto v tem pomladnem času, ko narava že močno v zeleno obarva drevesa in zemljo, po svojih najboljših močeh obujali spomin na čas, ki se ne sme nikoli več ponoviti. To je bil čas trpljenja, nepotrebnih žrtev, čas upora proti zlu. Brez upora proti okupatorju danes ne bi bili skupaj zbrani tu na tem kraju in bi pol stoletja kasneje ne razglasili samostojne domovine Slovenije. Prav je, da ta boj ohranimo v zgodovinskem spominu kot nekaj, kar nam je prineslo svobodo in svojo samostojno domovino Slovenijo. Počastimo torej spomin na žrtve s polaganjem venca, ki ga bodo položile delegacije ob spremljavi žalostinke.«

Slavnostni govornik je bil Milan Kučan, ki je dejal: »Naj najprej povem, da tega izseka iz življenja Bricev v času druge svetovne vojne nisem poznal. Me je pa tragična usoda izgnanih v nemška koncentracijska taborišča globoko pretresla. Je ena od tragičnih zgodb, ki so se nam Slovincem zapisale v preizkušnjah polni preteklosti. A nas niso zlomile. Samo okrepile so našo odločenost, da ne sprejmemo usode, ki so nam jo hoteli vsiliti tujci. Ena najstrahotnejših je doletela prav Primorce v času razraščanja in divjanja italijanskega fašizma. A ste se mu s Tigrom prvi uprli, kot se je kasneje velika večina Slovencev uprla usodi, ki so nam jo namenili okupatorji. Tega upora se spominjamo 27. aprila, ko je leta 1941 OF pozvala Slovence k oboroženi vstaji. Za vas, Brice, pa ta dan nosi še poseben, dragocen spomin. To je dan, ko so se na domove v briške vasi vrnili izgnanci iz Dachaua, potem ko so preživeli njegove strahote. Nekateri se žal niso vrnili. Tudi njih se danes spominjamo.«

Spomnil je, da smo si Slovenci z vojnami, ki so nam bile vsiljene na naših tleh, z junaštvom in

pogumom ter velikimi žrtvami priborili svobodo in neodvisnost. »To je zapisano v zgodovini našega naroda ne glede na poskuse donedavne oblasti, da jo zanika in predrugači s slavljenjem drugih dogodkov.

Praznik KS Medana: spominska slovesnost v Jami

Ideološka očala zgodovine pač ne morejo spremeniti. Vsak narod zmore ponotranjiti celoto svoje zgodovine. Velik del Slovencev je to že storil ... Danes smo spet priče vojni. Pretreseni smo ob zločinski vojni v Ukrajini, ki se nikakor ne bi smela zgoditi. Zanj ni opravičila. Zgodila se je, čeprav smo verjeli, da vojn zaradi izkušenj z vojnimi grozotami na Balkanu po razpadu Jugoslavije na evropski celini ne bo več.»

V nadaljevanju je podal bistvene razlike med vojno v Ukrajini in v Sloveniji, ki jo je povzročila agresija JLA po odločitvi dela političnega vodstva nekdanje skupne države. V takratnem vodstvu države so aktivno delali za mirno razdružitev skupne države, a neuspešno. V Ukrajini pa danes prevladuje jezik vojne, ne jezik miru. To je posledica nespoštovanja sredi osemdesetih let sprejetega dogovora za mir v Evropi s Helsinško listino o varnosti in sodelovanju. Sporazumov med obema državama, doseženih v Minsku, državi nista uresničevali.

Po različnih poteh, a z istim ciljem

»Sedaj mora mednarodna skupnost razmišljati o nujni vsestranski pomoči Ukrajini in nujnih sankcijah zoper Rusijo in ustvarjati prostor predvsem za razmišljanje o takojšnjem koncu vojne, v kateri ne more biti zmagovalca. Tudi zaradi ukrajinskih

beguncev, ki jih z razumevanjem in sočutjem sprejemamo tudi pri nas. Tudi Slovenci, tudi Brici, vemo, kaj pomeni biti izgnan in hrepeneti po vrnitvi na svoj dom. Prav zdaj, v odzvanjanju eksplozij in preštevanju žrtev, je čas za mirovništvo. Tako je bilo, čeprav v drugačnih razmerah, pa vendarle, v uporabi zoper močnejšega agresorja tudi v Sloveniji. Ta izkušnja bi lahko bila prispevek slovenske politike h končanju vojne. Naj na koncu poudarim, da je odločitev za upor svobodna. Svobode ni mogoče kupiti. To je pokazalo tudi glasovanje na nedeljskih parlamentarnih volitvah. Upam in želim, da bi odslej Slovenci hodili v isto smer. Po različnih poteh, a z istim ciljem.»

Drugi del prireditve se je odvijal na placu, kjer so ob zvokih žalostinke in častnem pozdravu praporščakov položili venec k spomeniku žrtvam druge svetovne vojne. Za zaključek so skupaj zapeli pesem *Vstala Primorska*.

V programu so sodelovali: Pihalni orkester Brda, Moški pevski zbor Ludvik Zorzut iz Medane in učenke OŠ Alojza Gradnika Dobrovo. Moderator prireditve je bil Dominik Rusjan.

Milena Beguš

Fotografije: Andrej Colja

Revija briških pevskih zborov

Po dveh letih se je v okviru praznika KS Medana ponovno vrnila tradicionalna revija briških pevskih zborov, ki se je odvijala 26. aprila v medanski dvorani. Za uvod so poskrbeli glasovi otrok iz oddelka vrtca v Biljani, zaplesali pa so otroci skupine Mavrica iz vrtca v Kojskem.

Na reviji je sodelovalo pet zborov: MoPZ Ludvik Zorzut iz Medane pod vodstvom Zarjana Kocine, Vokalna skupina Vinika pod vodstvom Franke Žgavec, Nonet Brda pod vodenjem Martine Kocina, MoPZ Srečko Kumar Kojsko pod vodenjem Bogdana Kralja in Kvintet Kvartin, ki je tokrat napovedal svoj zadnji uradni nastop. Z njimi sta nastopila pevka Martina Kocina in harmonikar Dejan Vidovič. Gostujoči zbor pa je bila ženska vokalna skupina Zimzelen iz Nove Gorice. Vsak zbor je zapel po tri pesmi. Moderator večera je bil Dominik Rusjan.

Milena Beguš

Kojsko

Tridnevni pester program praznika sv. Križa

Tradicionalni praznik sv. Križa v Kojskem je v letošnjem letu konec maja postregel s svežo, mladostno vsebino. Praznovanje sv. Križa velja za glavni praznik vasi Kojsko in v takem smislu so ga organizatorji letos tudi nastavili. Vendar je tridnevno praznovanje z bogatim programom na žalost nekoliko okrnilo slabo vreme.

Petkov program, ki je zajemal kulturni dogodek z otvoritvijo razstave, se je odvijal pred turnom pri sv. Križu. Na že skoraj poletni večer, s pogledom na Brda, obsijana z večernim soncem, se je pri turnu odvijala otvoritev razstave novogoriške slikarke Nine Bric. Prisotna sta nagovorila predsednik VS Kojsko Sebastjan Štekar in podžupan Občine Brda Žarko Kodermac. Oba sta izrazila veliko hvaležnost in navdušenje nad umetnico, ki je tokrat za predstavitev svojih del izbrala lokacijo pri sv. Križu. Slikarka Nina Bric, ki slovi po svojem specifičnem slogu, je z razstavami navdušila tako na domačih tleh kot tudi v tujini. Poznamo jo tudi po njenih muralih, ki jih je poslikala na Trgu Evrope v Novi Gorici, poslikavi na OŠ Alojza Gradnika Dobrovo, 100 metrov dolgi poslikavi zidu ob Carinarnici v Novi Gorici ipd. Njena dela so bila objavljena v številnih znanih slovenskih revijah in časopisih, sodelovala pa je tudi pri različnih predstavah v slovenskih gledališčih z neodvisnimi ustvarjalci. Mlada slikarka se je na razstavi predstavila z retrospektivo slik in tudi nekaterimi čisto novimi deli, ki jih je pripravila za razstavo pri sv. Križu. Glavno vlogo pri tem je imela ženska, žensko telo in podoba v različnih oblikah ter njegov odnos do sveta. Slikarka, ki jo navdihujejo barve, živalski in rastlinski svet, je vsem zbranim pri sv. Križu zaupala, da je izjemno ganjena in vesela, ker gre za njeno prvo razstavo v Brdih in obiskovalce povabila, naj sami doživijo slike ter obiščejo razstavo. Razstava je bila na ogled tudi v času Praznika češenj. Ogledi so še vedno mogoči ob predhodni najavi.

Večer je dodatno popestrila mlada pevka Nina Kosovel. Pevka, ki nas je popeljala v ritme jazz in soula, je publiko omamila s suverenim nastopom in neverjetnim glasom. Kosovelovo smo lahko spremljali v slovenskem resničnostnem šovu Slovenija ima talent, sedaj pa svojo

Predsednik VS Kojsko Sebastjan Štekar čestita slikarki Nini Bric in pevki Nini Kosovel

Razstavo Nine Bric si je ogledalo veliko obiskovalcev

pevsko pot pridno ustvarja in nadgrajuje z nastopi na različnih prireditvah.

Sobotno dogajanje naj bi bilo zaznamovano z vaškim praznovanjem in bogatim kulturnim programom ter otvoritvijo novih otroških igral in fitnes naprav na prostem v športnem parku Rio Kojsko. Zaradi slabe vremenske napovedi so bili organizatorji primorani praznovanje odpovedati. Slavnostno odprtje so kljub temu izpeljali v sklopu 34. tedna malega nogometa 27. junija.

V nedeljo, 29. maja, se je kot zaključni dogodek tridnevnega praznovanja odvijala svečana sveta maša pri sv. Križu. Sakralni dogodek je že tradicija v času praznovanja, ko se obenem še dodatno pokloni in počasti kojščanski biser, cerkev sv. Križa.

VS Kojsko in društvo DKTŠ Kojsko se ob uspešno izpeljanem dogodku iskreno zahvaljujejo vsem vaščanom, ki so k temu pripomogli, ter Cvetličarni Nataša in Posestvu Pintar.

Društvo za kulturo, turizem in šport Kojsko
Fotografija: David Verlič

Sestavite paket po svoji meri

že od
1899€
na mesec

Akcijska cena ob vezavi dve leti za pro leto
Redna cena 29,99 €

*Akcijska cena se nanaša na prilagodljivi paket T2 TV+TEL. In velja za nove naročnike T-2 (ki v obdobju treh (3) mesecev pred naročilom paketa niso imeli sklenjene naročniške pogodbe s T-2) ter ob vezavi naročniškega razmerja za 24 mesecev. Popust velja za prvo leto obdobja vezave. Po izteku akcijskega obdobja se obračunava redna cena paketa po vsakokratnem veljavnem ceniku. T-2 si pridržuje pravico do zavrnitve naročila v primeru tehničnih omejitev, ali v primeru suma zlorabe ugodnosti za nove naročnike (npr. prenos naročniškega razmerja na drugo osebo znotraj istega gospodinjstva). Akcija velja do preklica. Akcija ne velja za poslovne uporabnike. Popusti iz različnih akcij se ne seštevajo. Za več informacij o ponudbi obiščite T-2 spletno stran www.t-2.net ali pokličite številko 064 064 064. Za ponudbo veljajo splošni pogoji, objavljeni na <http://www.t-2.net/splosni-pogoji-podjetja>. Vse cene so v EUR in vključujejo DDV.

OBIŠČITE NAS V NOVI GORICI

📍 SUPERNOVA MERCATOR T: 064 160 160

Prodaja – servis nove in obnovljene računalniške opreme

za vas od
1995

DELL

Apple

OKI
PRINTING SOLUTIONS

KYOCERA

Ecosys

lenovo
ASUS

hp

Bilaz

Bilaz d.o.o.
Sedejeva 8
Nova Gorica

T: 05 333 19 00
M: 041 614 944

E: info@bilaz.si
www.bilaz.si
www.pcpoceni.si

Copatkke za novorojenčke

Kot smo že poročali, Jelka Kumar iz Kojskega z nekaj sodelavkami poskrbi, da enkrat letno spletejo copatke za novorojenčke v šempetrski porodnišnici. V začetku maja pa je bila prijetno presenečena nad obiskom Barbare in Rudolfa Šuligoj, doma s Pristave v Novi Gorici. Prišla sta s sinkom Rudolfom, da bi tudi osebno spoznala in se zahvalila dobrotnici, ki s svojo skupino že leta skrbi, da novorojenčki iz šempetrske porodnišnice odidejo domov obuti v tople copatke.

Milena Beguš

Fotografija: Klemen Kodelja

Dnevi odprtih kleti (DOK) 2022

Letos je sodelovalo rekordnih 37 vinarjev

Ljubitelji rebule in drugih okusov briških žlahtnih kapljic so se ponovno zbrali na drugi junijski vikend na dogodku Dnevi odprtih kleti (DOK) in obiskali kleti kar 37 vinarjev. Naša sončna vinorodna pokrajina se je ponovno izkazala kot destinacija s kvalitetno ponudbo, zanimivimi zgodbami in prijaznimi domačini.

DOK v dveh dneh obiskalo veliko obiskovalcev

Na izhodišni točki na Gradu Dobrovo je bilo v soboto dopoldne živahno. Obiskovalci so prevzemali svoje zapeljivke in kolarce. Od 11. ure dalje pa se je dogajanje selilo predvsem k lokalnim vinarjem. Letos jih je sodelovalo rekordnih 37. Vsak je gostom pripravil nekaj posebnega. Večina je organizirala vodene ogled kleti, nekateri so pripravili gastronomsko ponudbo, večerno zabavo, prav vsi pa so obiskovalce navduševali s kakovostnim vinom in edinstvenimi zgodbami. Zaradi velikega števila sodelujočih vinarjev ni bilo prevelike gneče. Vinarji so imeli dovolj časa, da so svoje zgodbe in vina brez težav predstavili. Večina obiskovalcev je prišla iz Slovenije, iz tujine so prednjačili italijanski gostje.

Lepo je bilo videti različne generacije. Presenetilo pa je veliko število mladih, kar kaže, da se kultura pitja dviga na višji nivo. Pa tudi, da je mladim pomembno, kaj in kako pijejo, ter da jih zanima tradicija pridelave. Manjkalo ni niti večjih družb, ki so se pripeljale organizirano s svojimi mini avtobusi, pa deklščin, fantovščin, družinskih srečanj, presenečenj za obletnice ipd. Veliko obiskovalcev na Dneve odprtih kleti prihaja vsako leto. Tisti, ki so prišli prvič, pa so zagotavljali, da se naslednje leto spet vrnejo. Tako je, ko se enkrat zaljubiš v Brda.

Vinarji in obiskovalci so se skupaj nasmejali

Poleg obiskovalcev so uživali tudi vinarji. Zanje je to poseben praznik. »To je vikend, ko se zbere cela družina, skupaj

pripravi prostore, odpre svoja vrata in gostom pripoveduje o tradiciji, uspehih, nagradah. To je tudi priložnost, da dobimo povratne informacije od gostov,« so povedali vinarji. Z obiskovalci so se dobro nasmejali. Na primer ob učenju briških besed kot je voda – »wda«, ki ni najbolj enostavna za izgovorjavo prišlekov iz drugih koncev Slovenije, kaj šele iz tujine.

Kljub nekoliko krajšemu urniku v nedeljo - vinarji so imeli vrata odprta do 17. ure - pa ni bilo nič manj veselo. Velika večina sobotnih obiskovalcev je bivanje v Brdih podaljšala za en dan, pridružilo pa se jim je še nekaj nedeljskih gostov. »Najbolj mi je bila všeč prijaznost prav vseh vinarjev in pa seveda vrhunska vina,« je povedal obiskovalec.

Na dobrodelni dražbi zbranih 4000 evrov

Dogodek je bil tudi tokrat dobrodelno obarvan. Organizatorji iz ekipe Kontrabant so ponovno organizirali spletno dražbo briških vin in skupaj s člani Rotary kluba Medana-Goriška zbirali sredstva za socialno ogrožene družine v lokalnem okolju kot tudi za nadarjene otroke, ki si ne morejo privoščiti udeleževanja na športnem, umetniškem in kulturnem področju. Posebnost dražbe je bila Estetika enologije – slika na platnu mlade umetnice Gaje Velušček, ki je nastala ob odkrivanju skritih briških poti in kleti. Slika je bila iz izhodiščnih 270 evrov dražena na 340 evrov. Največji izkupiček za karton vina pa je bil dražen za vinarja Radikon. Skupaj je bilo zbranih 4000 evrov. Prireditelji ugotavljajo, da dobrodelnost nima meja! »V vsakem trenutku smo lahko človekoljubni, če tako čutimo in si to želimo, zato so lahko ljudje darovali tudi v primeru, če na sami dražbi niso želeli sodelovati. Veseli smo, da smo ponovno zbrali kar nekaj denarja in da bomo z izkupičkom otrokom risali nasmeha na obraze,« so povedali v ekipi Kontrabant, kjer že snujejo načrte za naslednjo edicijo dogodka.

Organizatorji se zahvaljujejo tudi vsem vinarjem. Ponosni so, da so skupaj tudi tokrat uspeli organizirati odličen dogodek, ki bo obiskovalcem še dolgo ostal v lepem spominu.

Dani Strehar

Freska v Vili Vipolže

V Brdih najstarejša upodobitev mlaja na Slovenskem

Prvomajske praznike obeležuje postavljanje mlajev, ki je v sedanjem času povezano s praznikom dela. Beseda *mlaj* (narečno tudi *maj*, furlansko *mai*) izvorno pomeni razmah pomladi v mesecu maju (latinsko *Maius*, staroslovensko *veliki traven*). Začetek maja so zlasti na podeželju že zdavnaj veselo praznovali. Prastari običaj se je marsikje izgubil, druge pa so ga vse do danes ohranili ali obudili z novo vsebino.

V Brdih so mlaji olupljena akacijeva debla s pripetimi zelenimi vrhom, zastavami in pisanimi trakovi. Dvigali so jih tudi ob družinskih slavnostih, cerkvenih praznikih in »šagrah«, najpogosteje pa prav v noči pred prvim dnem maja, ki je v ljudski zavesti pomenil razcvet pomladi in prve sadove zemlje. Obiranje in prodaja pravkar dozorelih **češenj**, pa tudi špargljev in divjega hmelja sta briškim družinam prinesla prvi zaslužek po dolgi zimi. Manjše mlaje so snubci v nočnem rajanju postavljali tudi na domovih deklet, pred hišnimi durmi ali na dimniku. Zjutraj je prijazne punce čakal mlaj z zelenjem in cvetjem, neprijazne pa s koprivami in robido. Ponekod so mlaj dvigali osemnajstletniki ob povratku z vojaškega nabora, po briško »vište«.

Etnografske razprave navajajo, da je na Slovenskem mlaj, sicer smrekov, prvič upodobljen na Valvasorjevem bakroreznem prikazu graščine Bokalce pri Ljubljani iz leta 1679. Dejansko pa je v Brdih, v Vili Vipolže, skoraj sto let starejša upodobitev mlaja, in sicer v poslikani dvorani vrh desnega stopnišča. Freske so delo flamskega slikarja, ki je bival na Beneškem. Nastale so okoli leta 1590, ko je bila prezidava vipolškega srednjeveškega gradu v poznorenesančni dvorec dokončana. Zgodovinska in slogovna analiza, noša upodobljenih oseb ter izgled naslikanih stavb postavljajo umetnino v čas iztekajočega se 16. stoletja. Obledela slikarije so v preteklih časih utrpeli precej škode zaradi požarov, zamakanja iz razdrapanega ostrešja in odpadanja ometa. Na freskah so tudi vdolbeni podpisi vojakov v briško-beneških bojih (1615–17), grafiti domačinov in obiskovalcev v poznejših časih.

Ciklus slik so med obnovo Vile Vipolže temeljito restavrirali. Med najboljše ohranjenimi freskami je prizor z vaškim plesom. Naslikano okolje je idealiziran prikaz podeželja, ki ga je flamski slikar priredil po ustaljenih severnjaških predlogah. Za vodnjakom ob poti stoji visok mlaj. Pod zelenim vrhom so na vencu razobešene dobrote, najbrž mesnina in sir. Vaški

fantje so na majskem prazniku med seboj tekmovali, kdo bo zmogel splezati do vrha mlaja in si tako priboriti nagrado, nato tudi ples z izvoljenim dekletom. Hudomušneži pa so spodnji del debla namazali z mastjo, da je plezalcem drselo. Mlaj je v prizoru plesa znamenje pomladi, prebujene narave, rodovitnosti zemlje in mladostne razigranosti. Gre pa le za eno izmed ikonografskih značilnosti razkošno zasnovanih fresk v Vili Vipolže, ki pod tančico preteklosti skrivajo še marsikatero zanimivost.

Alessio Stasi

Fotografija: Nicolas Peršolja

Vanja Jelinčič, dr. med., spec. gin.

»Najtežje je pacientu povedati resnično stanje«

Od nekdanj so me navduševali ljudje, ki me po izmenjavi besede, dveh pustijo odprtih ust. Trenutki, ko spoznaš ljudi, ki za seboj pustijo pečat in prostor za poglobitev vase, so neponovljivi. Med take ljudi spada Vanja Jelinčič, dr. med., spec. gin., gospod in človek z veliko začetnico.

Po intervjuju, ki sem ga opravila s častjo, bi tega gospoda opisala nekako tako: odlikuje ga ravnotežje med odločnostjo, pogumom, potrebno resnostjo in držo ter hkrati neverjetno ljubeznijo do ljudi in poklica, ki mu predstavlja življenjsko poslanstvo. Je mešanica med resnostjo, ko je ta potrebna, in je človek, pripravljen prisluhniti in priskočiti sočloveku na pomoč ob vsakem trenutku. Hodi s svojimi nogami, pritrjenimi trdno v tla. Odlikuje ga pokončna drža, spoštovanje, za katerega pravi, da se ne doseže z vikanjem, sam ga dosega z dejanji. Sanja takrat, ko je obdan s svojo ljubo družino in prijatelji. To ga navdaja z radostjo in mirom. Pravi, da je dosegel vse, ko je izbral poklic, ki ga veseli, ko je vanj vložil vse in še več, ko mu je posvetil življenje. Takrat je zase in za ljudi ob sebi naredil vse, kar je lahko. Blagor vsem, ki tako vneto o svoji zgodbi pričajo tako, kot o njej priča Vanja.

Prihajam iz mlajše generacije, toda o vas sem slišala že tolikokrat, da se mi včasih zdi, da se od nekod pozna. Morda so za to krive moje sorodnice, kolegice, ki so tako vneto pričevale o vas, o zloglasnem ginekologu Vanji Jelinčiču. Kdo stoji za tem?

Dr. med., spec. gin. (mi v smehu, kratko in jedrnatu odgovori).

Želje, sanje in vrednote se oblikujejo že v zelo zgodnji dobi življenja, v otroštvu. Kaj je botrovalo k odločitvi, da postanete »dohtar« in kam vas je pot zanesla?

Misel o tem, da bom nekoč zdravnik, je zrastle v ravnem otroštvu. Vedel sem, da je to edini poklic in moje edino poslanstvo, ki ga želim opravljati. Nikoli nisem pomislil, da bi se ukvarjal s čemerkoli drugim. Življenje sem v gimnazijskih letih zajemal z veliko žlico, zato mi je prehod iz tega obdobja v študentska leta predstavljal izziv. Na medicino sem se vpisal v Trst leta 1969. Tam

ni bilo sprejemnih izpitov. Potrebno je bilo le opraviti preizkus iz znanja italijanskega jezika. Slednje mi ni predstavljalo težav, saj mi je bila italijanščina položena v zibelko. Čas, ki sem ga presedel pred televizijskim ekranom, ko sem vneto gledal risanke, je žel rezultate.

Zaradi poziva za vpis v armijo, sem se po enem letu prepisal na medicino v Ljubljani. Diplomiral sem leta 1975, opravil še obvezni enoletni staž v vojski in tam delal kot zdravnik do konca avgusta 1977. Istega leta, točno dva dni kasneje, sem prišel v Brda za splošnega zdravnika. Sedaj mineva 45. obletnica delovanja v mojem poslanstvu. Pot me je zanašala tudi v tuje kraje, vse od Evrope do Amerike na najrazličnejše kongrese, podiplomski študij v Zagreb in Milano, na Evropsko šolo onkologije. Tujina je poslanstvu dodala svež pridih. Spoznal sem drugačne poglede, sodobnejše, ljudi, ki so pomembno prispevali k moji nadaljnji karieri, in poznavanju karcinoma dojke.

Kaj je bil največji izziv po končanem študiju in katera je bila najboljša »pridobitev« oziroma izkušnja?

Bili so časi, ko nisi mogel kar oditi na specializacijo, in to vsaj tri leta. Potrebno je bilo oddelati pripravništvo v primarnem zdravstvu. Izbral sem Brda. Računal sem na specializacijo iz kirurgije, toda življenje je zame imelo drugačno pot. Ponujena mi je bila priložnost za specializacijo v ginekologiji s poudarkom na boleznih dojk v zdravstvenem domu v Novi Gorici. Po končani specializaciji sem dokončal 2. stopnjo na Medicinski fakulteti v Zagrebu, smer onkologija. Kot svojo najboljšo izkušnjo si gotovo štejem v čast, ko smo leta 1985 v Novi Gorici prejeli mamograf kot tretji v Sloveniji in v

Vanja Jelinčič, dr. med., spec. gin.

naslednjih mesecih tako v Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca pričeli s prvimi operacijami raka na dojkah. To je bil velik uspeh in pomembna prelomnica na moji karierni poti, saj sem se precejšnji del ukvarjal prav z dojkami. Seveda poleg svoje zasebne ambulante, kjer je nalogo opravljal edini mamograf v Zdravstvenem domu Nova Gorica. Leta 1994 sem namreč pridobil koncesijo za ginekologijo in porodništvo v višini 30 % ter mamografijo v višini 70 %. Naj kot zanimivost zaupam, da sem kemoterapijo izvajal kot splošni zdravnik tudi v ambulanti Kojsko.

Kaj je ključna lastnost, ki vas kot zdravnika oblikuje? Kaj mora imeti dober zdravnik?

Dober zdravnik potrebuje lastno držo. Ne sme dovoliti, da bi nekdo drug vplival nanj. Včasih je dobro in skoraj nujno, da stvari ne olepšuješ. Pomembno je, da verjameš v to, kar delaš, da slediš in zaupaš samemu sebi, svojemu znanju in strokovnosti. Dokler si mlad, je predrznost lastnost, ki je več kot dobrodošla. Predrznost v smislu izstopiti iz škatlice, se razbubiti, ustvarjati svojo držo in vlagati v znanje ter neprenehoma slediti trendom v svetu.

Kakšne izzive postavlja kariera zdravnika?

Če delo opravljaš s srcem in trezno glavo, je to lep poklic, verjetno eden najlepših. Veste, najtežje je pacientu povedati resnično stanje. Če je stanje slabo, moraš pacientu še vedno vliti toliko upanja, da lahko lažje prebrodi zadnje trenutke. To mi je bilo vedno najtežje. Vstopiti v sobo, ko veš, da en drugemu laževa. Oba veva, da se bliža konec, vendar si po malem laževa, želiva in upava, da bi se razpletlo drugače.

Zgodbe, ki jih piše življenje, so lahko tudi težke. Nam zaupate, s kakšnimi ste se srečevali?

Bilo je kar nekaj primerov, ko sem ozdravitev pripisal čudežu. Leta 1989, na božič, sem sprejel pacientko, ki sem jo kasneje operiral zaradi karcinoma dojke in ji iz vratu pobral bezgavke. Stara je bila okoli 30 let, danes je še vedno med nami. Pri drugi pacientki se je karcinom dojke razširil na jajčnike. Potrebno je bilo odstraniti maternico, del mehurja in črevesja. Veseli me, da ravno ona danes še vedno redno hodi na preglede k meni. Žalostno pa se je končala zgodba mlade pacientke, stare okoli 35 let. V Ameriki je doktorirala iz naravnih znanosti, nato je zbolela za rakom dojk. Eno dojko smo uspešno rešili, nato je bilo potrebno operirati še drugo. Dejala mi je, da si bo naravno pomagala. Zgodba se je zaključila z žalostnim koncem.

Zanima me vaš pogled na zdravstveni sistem v Sloveniji, mogoče tudi v primerjavi s širnim svetom. Kje

se cedita med in mleko in kje le Sizif opravlja svoje delo?

Pri nas se gotovo ne cedita. Naš sistem je totalno skorumpiran in če nisi del tega koruptivnega sistema, se ne boš počutil najboljši. Naš sistem izkazuje podhranjenost. Nekoč je bilo drugače. Z dežurstvi in ostalim se je dalo lepo zaslužiti, danes je stanje zaskrbljujoče. Borimo se z mlini na veter.

Zahod nudi boljše pogoje. Sistem je bolj razvit, že sosednja Italija je z odnosi in opremo daleč pred nami. Družbena klima, ki vlada pri nas, na žalost ne pelje daleč. Tistemu, ki ima ime in oblast, pot do zdravnika ne predstavlja nobenega problema. Kratko potegne srednji razred in revež. Včasih je veljala beseda zdravnika in ne vseh okoli njega. HieHHHHIrarhija nima mesta v današnji družbi. Ni potrebnih veliko besed in misli, da vemo, kam to pelje.

Ko se ozrete na prehojeno pot, vam ta prinaša zadoščenje?

Mislim, da sem svoje delo dobro opravljal, to pričajo ljudje in zgodbe. Še vedno delam enkrat na teden. Sedaj imam več časa prisluhniti in poklepetati s pacientkami. Sedaj sprejem po dve pacientki, prej jih je bilo šest na uro. Sam sem operiral 1300 žensk. Število karcinomov dojke se na severnem Primorskem giblje okoli 80–120 na leto, sam sem jih pregledal vsaj 60, brez ostalih operacij. Na leto sem mamografijo opravil pri 4000 ženskah. Opravljal sem seveda tudi ultrazvoke, punkcije itd.

Zame so bila najlepša leta tukaj, v Brdih. Kot splošni zdravnik sem užival veliko zadoščenje. Danes so časi drugačni, borimo se s kupi papirologije in poročili. Takrat ni bilo tega, le v karton si moral zapisovati. To obdobje bi poimenoval obdobje »romantične medicine«.

Najbolj me veseli, da se nikoli nisem srečal z nobenim incidentom v povezavi s poklicem, ki sem ga opravljal in ga opravljam. To s ponosom povem.

Sedaj sva na dolgo in široko preglodala vaš poklic. Kdo pa je Vanja brez zdravniške halje? Kam se zateče, kaj počne, kaj mu prinaša veselje in kje si še želi pustiti pečat?

Ne vem, če si še želim še kje pustiti pečat, zame je življenje medicina. Rad uživam v urejenem domu, ljubiteljsko skrbim za domač oljčni nasad. Pomirja me bližina morja in z njim povezane aktivnosti. Ko sem v domačem raju, mi največji užitek predstavlja domač bazen, ki mi nudi tudi koristi v smislu zdravlja. Sem ljubitelj življenja in rad ga preživljam z meni ljubimi ljudmi. Druženje s prijatelji je zame sprostitelj, izmenjanje pogledov in mnenj, pitje dobrega vina in pokušnja ter priprava raznovrstnih jedi v stilu kulinarčnih večerov pa so zame dodana vrednost k življenju. Večkrat si z ženo rada

Vanja Jelinčič, dr. med., spec. gin.

privoščiva izlet v tuje kraje. Žena me rada sili na najrazličnejše kulturne dogodke in predstave. Mene pa razen dobre glasbe in opere veliko ne zanima. Rad sem z njo. Če ona uživa, uživam tudi jaz. »Moderno« gledališče me ne privlači. Sem iz časov, ko smo si klasike lahko ogledali v gledališču ali na televiziji na italijanskih programih. Tudi moji štirje vnuki mi predstavljajo nepredstavljivo veselje. Pred časom sem bil aktivno udeležen pri organizaciji in vodstvu Lions kluba. Dokler aktivno delaš, nimaš veliko časa za razmišljanje, ker si preveč zaposlen z opravljanjem svojega poslanstva. Sedaj na svet gledam drugače. Poslušam, slišim in imam široko odprte oči in misli, rad ustvarjam argumente in jih delim z bližnjimi in znanci.

Katere vrednote postavljate kot odrasel in zrel gospod na prvo mesto in kaj bi svetovali nekomu, ki se boji izstopiti iz cone udobja, se izpostaviti in pokazati svetu, kdo je in česa si želi?

Nasvetov ne delim rad. Mislim, da mora vsak posameznik pri sebi dobro razmisliti, razčistiti in najti svojo pot, slediti viziji, ciljem in to uresničiti. Tako si izpopolnjen. Vsak trenutek moreš dati od sebe vse in delovati po najboljših močeh. Tako sem se ravnal tudi, ko sem operiral svojo ženo, hčerko in snaho ter na svet pomagal svojim štirim zlatim vnukom.

Gaja Lesica Marc

Women & Wine Sarajevo

Ženska vinska energija Balkana

27. in 28. maja smo članice društva Ženske in vino Slovenija potovale v Sarajevo na Women&Wine Sarajevo vikend festival. Na pobudo članice društva Martine Alme, predsednice društva Petre Rutar in sarajevskega podjetja Fina vina se je zgodil eden najlepših vinskih dogodkov na Balkanu. Slovenske vinarke so soustanovile društvo Ženske in vino Bosna in Hercegovina, podelile so priznanja ter bosanski ambasadori vin podarile potomko najstarejše trte na svetu, ki so jo zaupali iz protokola Mestne občine Maribor.

Poleg 15 slovenskih vinark so na festivalu izvrstna vina ponujale tudi vinarke iz Hrvaške, Srbije, Bosne

in Hercegovine ter Italije. Prava ženska energija v srcu Sarajeva.

Dogodek je obiskal tudi slovenski veleposlanik v Bosni in Hercegovini Damijan Sedar, ki je od briškega župana Franca Mužiča prejel avtentično košaro briških češenj.

Slovenske vinarke so izredno uspešno promovirale svoja vina tudi na večerjih v najboljših sarajevskih restavracijah. Po besedah veleposlanika so vinarke postale mojstrice promocije Slovenije v tujini.

Petra Rutar

Dom upokoјencev Podsabotin

Čaroben, narobe svet

NAROBЕ SVET (Alojz Gradnik)

*Če krava žene hlapca past,
če žago žaga v gozdu hrast,
če soba Miciko pometa,
če streha k lastovici leta,
če pastirico vreže šiba,
če ribiča ujame riba,
če juha kuharico skuha,
če pajku vrat zadrgne muha,
če šolarja naloga spiše,
če zidajo zidarje hiše,
če strica Marka pije vino,
če bluza trga teto Lino –
če tak je kje na svetu red,
je takšen red narobe svet.*

Če stanovančci doma upokoјencev v Podsabotinu postavljajo mlaj skupaj z mladino iz Huma, igrajo na pihala skupaj s Pihalnim orkestrom Brda, vozijo starodobnike in drvijo skupaj s člani Društva starodobnikov Goriške, čarajo s čarovnikom Andrejem, se vozijo po čarobnih poteh zvokov gonga skupaj s Tomažem Lipicer, berejo pri Šmarnicah, so del otroškega direndaja in razstavljajo male živali, pojejo skupaj z zborom Ciril Silič Vrtojba, pečejo torto in praznujejo mladostna leta – je tudi v domu v Podsabotinu svet vesel in prav zares čaroben, narobe svet.

Romina Velušček

Društvo upokojencev Dobrovo

Občni zbor z volitvami se je sklenil na plesišču

Hladno pomlad in covid epidemijo puščamo za sabo. Člani DU Dobrovo smo se v začetku maja sestali na volilnem letnem občnem zboru in srečanju članov. Zbora smo se udeležili v zelo velikem številu, kar je prav gotovo posledica pandemije.

Prisotne je pozdravila predsednica društva. Sledila je izvolitev organov zbora, poročilo o delu društva v letu 2021 in plan za letošnje leto. Po predstavitvi in potrditvi ZR 2021 sta besedo dobila gosta zbora. Prisotne je pozdravil briški župan Franc Mužič, ki je pohvalil delovanje društva in mu zaželel uspešno delo. Dobro sodelovanje je pohvalil še predsednik PZDU za severno Primorsko Zlatko Marušič. Po razrešitvi starih organov upravljanja društva smo predstavili nove kandidate, ki so bili

soglasno sprejeti. Občni zbor je tudi izvolil novo predsednico društva Vesno Filej. Novi predsednici in novim organom upravljanja društva želimo uspešno in plodno delo ter čim več novih, tudi mlajših članov.

Seveda smo se s šopkom rož zahvalili dosednji predsednici Sidoniji Markovic, ki v društvu aktivno opravlja naloge že več kot dvajset let. Predsednik PZDU Zlatko Marušič je podelil priznanje Borisu Rožiču, tudi enemu izmed zaslužnih in aktivnih članov ter večkratnemu predsedniku DU Dobrovo. Prav njima gre zahvala, da delovanje društva poteka v zadovoljstvo vseh.

Sledil je še neformalni del zbora, druženje, večerja in glasba, ki je privabila člane tudi na plesišče.

Anica Sirk

Krajevna skupnost Medana

Oživele tradicionalne aktivnosti

Po dveh letih zatišja zaradi epidemije smo letos uspešno izpeljali tradicionalno revijo briških pevskih zborov. Čeprav tudi nastopajoči skoraj dve leti niso imeli rednih vaj, so se dobro odrezali. Pri zadovoljivi udeležbi poslušalcev smo bili vsi navdušeni. Zahvaliti se moramo vrtcema Dobrovo in Kojsko.

27. april smo pričeli z zaobljubljeno sveto mašo, ki spominja na dogodke, ki so se dogajali v Medani pred devetinsedemdesetimi leti. Pohod je potekal po briških brajdah. Zaključili smo ga v Jami pri spominskem obeležju, kjer se je odvijala slavnostna proslava s kulturnim programom in slavnostnim govornikom Milanom Kučanom. Sledilo je polaganje vencev k spomeniku padlim na placu v Medani. Po končanem uradnem delu kulturnega programa je sledila prosta zabava z DJ Torto.

Ob zaključku bi se rad prisrčno zahvalil domačiji Belica za podarjeno pogostitev vsem povabljenim gostom in praporščakom.

Valter Kocina

Vedrijan

Znova so lovili svoje sanje

Po dveh letih premora se je 4. aprila na cesti skozi Vedrijan ponovno zaslišal hrup dirkalnikov in ljubiteljskih avtomobilov. Letos se jih je na prireditvi Ujemi svoje sanje predstavilo trideset. Organizatorji se zahvaljujemo vsem sovaščanom pri organizaciji dogodka in obiskovalcem za množični obisk.

Organizatorji

Čebelarska zveza Slovenije

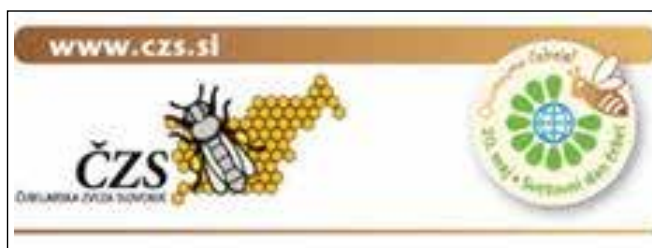
Tridimenzionalna kranjska čebela na ogled

Čebelarska zveza Slovenije je v sodelovanju z različnimi strokovnjaki oblikovala fizični tridimenzionalni

model kranjske čebele (3D kranjica), ki je bil razstavljen tudi v slovenskem paviljonu na EXPO 2020 v Dubaju in v Cankarjevem domu v Ljubljani. Model si je možno brezplačno izposoditi za več dni. Spremlja ga devet poučnih animacij v slovenskem ali angleškem jeziku. Za več informacij lahko kontaktirate Čebelarsko zvezo Slovenije na telefonski številki 01 729 61 00.

Monika Prinčič

#lospravilos in Mladinsko društvo Hum

Dogodek MUČ 'N' BJŽ skupnost povezoval v rumeni

Brda so na nedeljo, 15. maja, utripala v barvi sonca, z njimi so med cvetoče hribčke dobro voljo ponesli udeleženci in udeleženke, ki jih je bilo mogoče prepoznati po barvi majčk. Utripala je rumena. Dolgo, pusto obdobje, ko skupno druženje in skupna aktivnost ni bila tako samoumevna, je gotovo zaznamoval dogodek MUČ 'N' BJŽ, ki ga je društvo #lospravilos pripravilo skupaj z Mladinskim društvom Hum. Dogodek slehernega udeleženca gotovo ni pustil ravnodušnega. Organizatorji so sončno nedeljo obarvali v znamenju športa in kulture. Z željo ponovnega povezovanja ljudi je dogodek svojo nalogo več kot opravil. Pokazatelj slednjega je bila množica zadovoljnih in nasmejanih obrazov. Poskrbljeno je bilo tako za tiste male, malo večje in mlade po duši.

Jutro sta zaznamovala dva pohoda, Trcinka in družinski pohod Marjetica. Udeležence in udeleženke je pričakala nasmejana Maruša, ki je poskrbela za ogrevanje na zabaven način. Družinski pohod pa ni bil samo pohod, potrebno je bilo aktivirati tudi drugačne spretnosti. Vsaka družina je namreč prejela spominsko škatlo in priložena navodila. Vsak del škatle izmed petih je bil povezan s svojo postajo. Dokazovanja spretnosti, iznajdljivosti in iskrenega smeha ni manjkalo, soočiti so se morali z nalogami, ki so bile v sožitju z naravo in izkazovale športno naravnani duh. Na cilju je vsakega izmed udeležencev in udeleženek pričakala medalja za uspešno opravljen pohod, za spomin na dogodek pa so lahko s seboj odnesli slikico iz foto kotička. Po kosilu je sledil turnir mlajših selekcij nogometnih nadobudnežev in podelitev priznanj ter nastopi plesalk iz rekreativnih ter tekmovalnih skupin. Med naštetimi aktivnostmi se je lahko vsakdo posladkal na stojnici Briških žena in deklet, svoje oči napajal pri izdelkih čudovite umetnice Emiline ter poskusil ujeti srečo na vinskem kolesu sreče in srečelovu. Poskrbljeno je bilo tudi najmlajše, ki so se

lahko zatekli v otroški kotiček k igri otroške tombole ali spoznali poslikavo obraza. Dan je zagotovo zaokrožil nastop skupine Mambo Kings, ki je poskrbela za dodatno razgibavanje veselih nožic udeleženihih. Za dodatno

#lospravilos in Mladinsko društvo Hum

vzdušje so poskrbele tudi punce z vmesnimi plesnimi animacijami. Nasmeh na obraz je nekomu zagotovo narisan podeljen brezplačen #lospravilos kamp.

Nedelja je bila torej obarvana z vsemi mogočimi barvami, aktivnostmi in dobro voljo. Vrnila je življenje in povezanost. Ob tej priložnosti bi se organizatorji radi zahvalili vsem, ki so sodelovali pri organizaciji dogodka (Mladinsko društvo Hum, Tereza Peršolja, Maruša Leban), vsem, ki so se odzvali na njihovo povabilo oz. sodelovanje pri dogodku (Briske žene in dekleta, NK Brda, Emilina), vsem prostovoljcem, ki so priskočili na pomoč

pri izpeljavi dogodka, podjetjem in posameznikom, ki so poskrbeli za lačne želodčke (Merit HP, Kmetijska zadruška Tolmin, Darinka jagode, Kmetija Merljak), vsem briškim in drugim podjetnikom ter kmetom za donacije, ki bodo pripomogle pri sofinanciranju udeležbe njihovih plesalcev na prihajajočih tekmovanjih ter seveda vsem udeleženi. Brez njih gotovo ne bi uspeli uresničiti ideje o povezovanju lokalne skupnosti. Z velikim zadoščenjem, srcem napolnjenim z ljubeznijo, hvaležnostjo in veseljem že komaj čakajo na naslednji dogodek.

Gaja Lesica Marc

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Na Prazniku češenj

Na Prazniku češenj se je letos na stojnicah pridružila tudi številčna delegacija učencev in učiteljev naše šole ter staršev, ki so zbirali prostovoljne prispevke za šolski sklad.

Na stojnicah so ponujali izdelke učencev, ki so jih ustvarili med poukom, češnjevo pecivo, ki so ga spekli pri gospodinjstvu, ter kavo. Dogajanje je popestril pevski zborček prvošolcev iz Dobrorega ter violončelistka Žana Rusjan. Pri organizaciji prostora so nam bili v pomoč člani ZTKMŠ Brda.

Sklad intenzivno deluje na področju pomoči družinam, ki ne zmorejo plačila stroškov za udeležbo otrok v različnih šolah v naravi ter dnevih dejavnosti. Pomaga pa tudi nadarjenim učencem, financira dejavnosti, ki niso del izobraževalnega programa oziroma se ne financirajo iz javnih sredstev (izleti, tabori, udeležba na tekmovanjih ...), nakupuje nadstandardno opremo, zvišuje standard pouka in še bi lahko našteali.

Če bi radi tudi vi pripomogli k lažji izvedbi dejavnosti šole in pomagali pomoči potrebnim družinam učencev, lahko prispevke nakažete na:

TRR OŠ Alojza Gradnika Dobrovo: SI56 0120 7603 0644 840, s pripisom ZA ŠOLSKI SKLAD.

Mednarodno ocenjevanje vin Decanter

Bricem kar 78 medalj, Ščurkovim platinasta

Na mednarodnem ocenjevanju vin Decanter, ki velja za največje in najbolj vplivno mednarodno ocenjevanje vin, so briška vina letos prejela številna priznanja. Od 137 medalj, ki si jih je prislužila regija Primorska, jih je kar 78 razveselilo briške vinarje. Prejeli so 39 bronastih, 35 srebrnih, tri zlate in eno platinasto. Slednjo je prejelo vinarstvo Ščurek, in sicer za penino Zero Brut letnik 2019. Ščurkovi so mimogrede s svojo penino dosegli najvišjo nagrado tudi med slovenskimi vinarji.

Letos je 250 Decanterjevih mednarodnih ocenjevalcev okušalo rekordnih 18.244 vzorcev vin iz 54 različnih držav. Podelili so 50 nazivov najboljših, t. i. »Best in show«, ter 163 platinastih, 678 zlatih, 5900 srebrnih in 8074 bronastih medalj. Kot lahko preberemo na Decanterjevi spletni strani, ocenjevanje poteka dva tedna. Prvi teden se izlušči vina, ki si zaslužijo bronasto, srebrno ali zlato medaljo. V drugem tednu ocenjevalci t. i. »zlate izbrance« ponovno okušajo in tako preverijo, ali je zlata medalja resnično zaslužena, kar Decanterjevo ocenjevanje vin uvršča v peščico ocenjevanj, na katerem se ponovno ocenjuje izbrana vina za zlato medaljo. V drugem tednu poteka tudi izbira vin s platinasto medaljo ter najbolj izstopajočih na ocenjevanju »Best in show«.

Čestitke vsem prejemnikom medalj!

JAVNI SKLAD
MALEGA GOSPODARSTVA GORIŠKE

RAZPISI BREZOBRESTNIH POSOJIL

GOSPODARSTVO

Posojila od 4000 do 100.000

evrov za:

- obratna sredstva,
- investicije.

KMETIJSTVO

Posojila od 2000 do 60.000 evrov za:

- investicije v osnovno dejavnost,
- investicije v dopolnilne dejavnosti.

KLJUČNE PREDNOSTI NAŠIH POSOJIL

- Brez obresti = obrestna mera 0 %.
- Ni stroškov odobritve posojila.
- Ni stroškov vodenja posojila.
- Možnost predčasne vrnitve posojila brez dodatnih stroškov.
- Z odplačevanjem lahko začnete takoj ali pa se odločite za enoletni moratorij.
- Obroki posojila 4-krat letno, kar vam omogoča optimizacijo denarnega toka.

ZADNJI PRIJAVNI ROK: 2. 9. 2022

VEČ INFORMACIJ: ☎ 05 33 50 173 in 05 33 50 361

🌐 www.jsmg-goriska.com

Planinsko društvo Brda

Pohodi v polnem teku

V tej številki Briškega časnika zaradi prostorske stiske objavljamo zgolj pohode, ki smo jih organizirali v Brdih.

Nočni pohod ob polni luni na Korado

Planinsko društvo Brda se je v sodelovanju z ZTKMŠ Brda 19. marca odpravilo na nočni pohod ob polni luni na Korado. Štartali smo s Strmca in pot nadaljevali proti Koradi v prijetni in veseli družbi. Ob prihodu v našo planinsko kočico sta nas pričakali naši planinki Iva in Ivanka, ki sta pohodnike pogostili s kuhanim vinom in pecivom. Po kratkem postanku smo se odpravili proti izhodišču, kjer ni manjkalo dobre volje in veselja med pohodniki. Nekaj sto metrov pred ciljem nam je Lojze narezal domačo salamo, ki nam je zelo prijala ob kozarcu domačega vina.

Nova pohodna pot »Briški krog miru«

V sodelovanju z ZTKMŠ Brda smo planinci izdelali novo krožno tematsko pot, ki je dolga 11,5 kilometra, poimenovali pa smo jo Briški krog miru. Pot se prične pri lovski koči Sabotin in nas po grebenu popelje do novega muzeja v sklopu Poti miru, ki je napravljen v stavbi, v kateri je Italija že imela muzej med obema vojnama. Nadaljujemo skozi strelske jarke, ki so ponekod samo skopani v kamen, v enem delu pa zelo lepo obzidani. Pot nas vodi mimo vseh štirih velikih tristraničnih piramid, postavljenih na nekdanji frontni črti na Sabotinu. Na poti je osem tematskih točk, kjer je predstavljena zgodovina tega območja, pa tudi živalstvo in rastlinstvo, življenje na briški in soški strani Sabotina ter kulturna dediščina in lokalna ponudba Brd.

Pohod med cvetočimi češnjami

V PD Brda smo uspešno izpeljali prvi Pohod med cvetočimi češnjami. Po burnem sobotnem dogajanju smo se prebudili v sončno, a precej hladno nedeljo. Zbrali smo se v Riu v Kojskem in se od tam podali proti Gonjačam. Mimo Bizjakove domačije smo nadaljevali proti Imenju. Na eni strani smo lahko občudovali prelepe snežno bele češnjeve nasade, na drugi strani pa zasnežene hribe. V Imenju pri Zvonkotu smo se okrepčali s pijačo in pecivom, ki so ga spekle naše planinke. Nadaljevali smo do Šmartnega, kjer smo si ogledali to zanimivo vasico. Pot nas je nato vodila proti razglednemu stolpu v Gonjačah. Z vrha je bil čudovit pogled prav na vse strani: na Brda, Alpe, Dolomite, Furlanijo, morje ... Od tam smo se vrnili v Kojsko, kjer smo naš pohod zaključili. Ob odlični joti s klobaso in kozarčkom briskega vina smo se v prijetni družbi veselili druženja po dolgem času. Pred odhodom domov pa smo si ogledali še zanimivo cerkev svetega Križa in prisluhnili zanimivi razlagi Miloša. V tem času so Brda odeta v belo obleko in upamo, da so pohodniki zadovoljni zapustili Brda. Da je pohod uspel, gre zahvala dobri ekipi.

Pohod Strmec–Korada

Lahko bi rekli, da je tudi nočni pohod 30. aprila na Korado postal že tradicionalen. Krenili smo iz Strmca po planinski

poti do Korade. V krogu, kjer so bili topovski podstavki, smo zakurili majhen kres in tako počastili 1. maj, praznik dela. Prijetno druženje se je zavleklo pozno v noč.

Občni zbor društva

V dvorani Kleti Brda smo pripravili 31. občni zbor društva. V uvodu sta nastopila otroški pevski zbor vrtca Dobrovo in Kvintet Kvartin ter nam tako polepšala dogodek. Letos društvo praznuje 30. obletnico. Navzočim je bilo na kratko podano dosedanje delovanje društva z željo, da društvo nadaljuje z začrtanimi smernicami. V nadaljevanju je občni zbor potekal po dnevnem redu. Po zaključku pa je sledilo prijetno druženje.

Peternel–Korada–Peternel

V planinskem društvu Brda smo se podali na tradicionalni pohod od Peternela na Korado. Pridružila sta se nam tudi prijatelja iz planinske sekcije Kamnje Toni Kreševac in Staško. Od Peternela smo se mimo domačije Čarga podali po kolovozni poti in občudovali prelepe razglede na Brda, Furlanijo, Korado vse do Noznega. Kot vedno nas je družina Klančar sprejela in pogostila. Nadaljevali smo do Korade, kjer smo spletili venček iz solzic. Vračali smo se preko Vrhovlja in se pri cerkvi sv. Andreja ustavili in uživali v prijetni senci s prelepimi razgledi. Naša članica, domačinka Ines nas je presenetila s polno košaro dobrot. Nadaljevali smo do Hlevnika do Renata, ki ga žal letos ni bilo, sprejel pa nas je njegov brat Darko in nam postregel kozarček domačega. Na spominski slovesnosti smo venček položili k spomeniku žrtvam. Kot vedno smo bili nagrajeni z bučnim aplavzom.

Pohod od češnje do češnje

17. Pohod od češnje do češnje je v Brda privabil 850 pohodnikov iz vse Slovenije, Italije, Nemčije in tudi iz Združenih držav Amerike. Vzdušje je bilo čudovito, polno smeha, zadovoljstva in predvsem druženja, ki smo ga zadnji dve leti pogrešali. Pot je pohodnike popeljala po briških gričih in dolinah, pod vinsko kletjo je zavila mimo borovcev do antene, pred Medano se je pot spustila v dolino med vasi Biljana in Kozana in se nato povzpela do Mrtnjaka. Tam so se pohodniki odžejali, se posladkali s češnjami, domačim pecivom, frtaljo, poskušali oljčno olje. Sledil je vzpon do srednjeveške, lepo obnovljeni vasi Šmartno s cerkvi sv. Martina in petimi obrambnimi stolpi. Sledil je spust skozi Imenje, kjer so se lahko udeleženci odžejali in nato podali v dolino vse do cilja v Kleti Brda. Tu smo jim v prijetno ohlajeni dvorani postregli s pašto in za popotnico dali še steklenico briške kapljice. Prejemali smo številne pohvale za odlično organizacijo. Veliko pohodnikov je prišlo z drugega konca Slovenije in kljub temu, da za pot potrebujejo tri ure in več, radi pridejo, saj Brda zapuščajo z lepimi spomini. Da je pohod uspel, pa gre zahvala prav vsem, ki so bili na kakršenkoli način vpeti v ta dogodek.

Nataša Klinec in Iva Šibav

Klet Brda

26. kolesarski maraton Junaki vinogradov

Po dvoletnem premoru je ekipa Kleti Brda v sodelovanju s Kolesarskim klubom Brda in številnimi podporniki ponovno priredila nepozaben športno-rekreativni dogodek. Letošnji kolesarski maraton Junaki vinogradov, ki ga že tradicionalno prireja Klet Brda v okviru Praznika češenj, je potekal v soboto, 4. junija. Dogodek v Brda pripelje številne kolesarske navdušence in njihove podpornike ter tako prispeva k dodatni prepoznavnosti Brd in Praznika češenj širom po Sloveniji.

Pot rekreativnega maratona ostaja vsa leta nespremenjena. Trasa je dolga kar 108 kilometrov. Ni naključje, da smo maraton poimenovali Junaki vinogradov, saj je takšen športni podvig velik zalogaj. Vsakdo, ki prikolesari do cilja na Dobrovem, je junak.

Maratona se je letos udeležilo 765 kolesarjev z vse Slovenije. Klet Brda na cilju posebej nagraduje najstarejšega (letošnji nagrajenec je star 82 let) in najmlajšega udeleženca (letošnji 11 let), najštevilčnejšo družino ter najštevilčnejše klube. Najštevilčnejši klub je bil letos kolesarski klub Omega Air, sledili so mu kolesarski klubi Brda, Mahle in Meblo Jogi. Vsem udeležencem izrekamo iskrene čestitke za takšen podvig.

V okviru letošnjega kolesarskega maratona, ki je že 26. zapovrstjo, je Klet Brda določil delež startnin namenila za rehabilitacijo kasneje oslepelih in slabovidnih na osebni ravni, ki ga izvaja Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica.

Letos v kleti praznujemo dve pomembni obletnici. Linija vrhunskih vin Bagueri superior praznuje že 30 let, peneča rebula pa dvakrat toliko, kar 60 let. Vsem udeležencem maratona smo za darilo po 108 odpeljanih kilometrih podarili penečo rebulo, ki smo jo na maratonu tudi premierno predstavili v drugačni podobi. Dobila je rumeno obleko, da je za oko še bolj privlačna, okus pa ostaja enak, legendaren in osvežujoč.

Neja Ožbot

PREVERJENA RABLJENA VOZILA

Preverjena
zgodovina vozil

Kredit ali leasing

Do 12 mesečno
jamstvo

Pregled po 140
kontrolnih točkah

stavanja
Preverjena rabljena vozila

Nova Gorica t: 05 33 84 590 · Tolmin t: 05 38 00 550
www.stavanja.si

- Matjaž Filej s.p.

Geodetske storitve

Rejčeva ulica 5, Nova Gorica
Tel: 05/3029231 Gsm: 031/663330
Email: info@geostoritve.si

- * SPREMEMBA BONITETE
- * GEODETSKI NAČRTI
- * KATASTER STAVB
- * UREDITEV MEJE
- * ETAŽNI NAČRTI
- * PARCELACIJE
- * ZAKOLIČBE

**UGODNE
CENE**

OKREPČEVALNICA-MUZEJ NA SABOTINU

g: 031 656 603

e: robert.bavdaz@siol.net

www.sabotin-parkmiru.si

(Sabotin 609 m)

Sabotin Park Miru
Sabotino Il Parco della Pace

ODPRTO: sobota, nedelja in prazniki: od 8.00 do 19.00

SKUPINE: po dogovoru tudi izven obratovalnega časa.

SNGNG

VPIS ABONMAJEV

**OD 13. JUNIJA DO 9. JULIJA IN
OD 29. AVGUSTA DO 17. SEPTEMBRA**

Blagajna SNG Nova Gorica
vsak delavnik 10.00-12.00 in 15.00-18.00,
sobota 10.00-13.00 ter uro pred začetkom predstav
/ T 05 335 22 47 / E blagajna@sng-ng.si /

www.sng-ng.si

SNG
NOVA GORICA

Novi sodobni kleti v Gonjačah in Vipolžah

Med epidemijo zrasli novi kleti

Dvaindvajset let po pridelavi prvega letnika so se pri Vinski kleti Ferdinand odločili za večje in sodobnejše prostore. »Prostori na prvotni lokaciji so postali premajhni, logistika ni več funkcionirala, večja dostavna vozila so težje dostopala do nas. Širitev kleti ni bila možna, zato smo bili primorani iskati alternativno rešitev,« razloge za novo investicijo naniza Matjaž Četrtnič.

Klet s teraso Ferdinand

Kot idealna lokacija se je izkazal vinograd Jasmininih staršev v Gonjačah, za katerega je bilo potrebno urediti spremembo namembnosti zemljišča. Kar tri leta so bila potrebna za ureditev te spremembe. Gradnja pa je potekala veliko hitreje. »Imeli smo srečo, da smo naložbo zaključili pred podražitvami, ki so nastale zaradi epidemije in aktualne vojne v Ukrajini. Gradbena dela, ki smo jih pričeli v letu 2019, so se odvila hitro, nekoliko počasneje obrtniška, a kljub temu smo investicijo dokončali v dveh letih,« pove Četrtnič. Sodobno in tehnološko opremljena nova klet je prvi letnik sprejela že jeseni 2020. Njeni prostori so v celoti pod zemljo, razdeljena pa je v več sektorjev: vhodni toplejši del je namenjen predelavi, zraven je hladilnica, ki bo obenem imela tudi nalogo sušilnice. V največjem delu z inox cisternami se odvija vsa vinifikacija in fermentacija klasičnih vin ter maceracija rdečih vin, zadnja dva prostora pa zasedajo leseni sodi. Nad kletjo se nahaja 90 kvadratnih metrov velik ter sodobno, trendovsko, pa tudi udobno urejen degustacijski prostor s točilnim pultom in kaminom. Degustacijam posebno noto pristavi tudi terasa, ki nudi izjemen razgled na briški terroir. Investicija je bila sofinancirana s pomočjo evropskih nepovratnih sredstev. Nov objekt sta to pomlad v imenu

Fotografija: Anita Manfreda

Občine Brda obiskala ter zakoncema Četrtnič čestitala in izročila simbolično darilo podžupan Žarko Kodermac in direktorica občinske uprave Anita Manfreda.

V novi kleti Benedetičevih gostov ne manjka

Ravno tako na prihajajočo zlovesčo epidemijo niso računali v Vinarstvu Benedetič v Vipolžah, ki ga skupaj s partnerko Petro vodi Klemen Benedetič. Vse potrebne papirje so uredili in gradnjo pričeli, tako kot Četrtničevi, tik pred izbruhom epidemije.

Novi sodobni kleti v Gonjačah in Vipolžah

Njihov nov objekt, ki so ga dokončali pred kratkim, se razprostira na tisoč kvadratnih metrih, največje pridobitve pa so vinska klet, degustacijska dvorana s 35 sedeži in terasa za goste. Gre za eno najbolj sodobnih kleti na Slovenskem, pa tudi za primer dobre prakse združevanja znanja v sorodstvu. Klemen je pri oblikovanju hladilnega sistema, ki omogoča konstantno temperaturo v kleti, namreč združil moči z bratrancem Rokom Benedetičem. Novo pridobitev so preizkusili že z letnikom 2021, sicer pa so goste v novi degustacijski dvorani pričeli sprejemati v letošnjem aprilu. Tudi Benedetičevi so uspešno črpali evropska sredstva.

»Na dan razglasitve epidemije v državi smo imeli v planu pričeti z gradnjo. Zaradi nastale situacije

ni bilo lahko sprejeti odločitve za dejanski začetek in tudi vse nadaljnje odločitve tekom projekta so bile zahtevne in so morale biti zelo premišljene. A ta čas med covidom, ko je zanihala prodaja, pa tudi turistov in gostov ni bilo, smo naredili pravo potezo in dobro izkoristili,« pove Klemnova partnerka Petra. Odkar so v prvih dneh pomladi odprli nov degustacijski prostor, obiskovalcev od blizu in daleč ne manjka. Obiskal jih je tudi Občinski svet Občine Brda, ki si je ogledal nove prostore in pohvalil novo pridobitev.

E. K.

Fotografiji: arhiv Vinske kleti Ferdinand
in arhiv Vinarstva Benedetič

OŠ Alojza Gradnika Dobrovo na Festivalu Jezikajmo

Preplet dramske igre, petja in plesa

22. aprila se je manjša skupina učencev naše šole z vlakom odpravila na Bled, kjer so sodelovali na festivalu Jezikajmo – zблиževanje kultur. Festival je za slovensko mrežo Unesco šol že sedmo leto zapored organizirala Osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja Bled. Zaradi velikega števila udeležencev je potekal v Festivalni dvorani Bled. V okviru projekta Jezikajmo so učenci s projektnim delom in s pomočjo metode aktivnega učenja jezika lahko spoznavali različne kulture in jezike.

Naši učenci so se na festivalu predstavili s petminutno točko v angleškem jeziku, v kateri so tenkočutno prepletali dramsko igro, petje in ples. Točko so pripravili učenci 6. a in 6. b razreda, ki obiskujejo krožek Ustvarjalna angleščina pod mentorstvom učiteljice Tjaše Rotar Komel. V dramskem delu točke so učenci odigrali 4. in 5. dejanje dramske igre *The Wonderful Wizard of Oz*, ki je prirejena po izvirniku ameriškega avtorja L. Franka Bauma. Vloge so si razdelili učenci Ula Koncut, Tina Blažič, Lea Marinič, Lana Velušček, Mila Simčič, Timon Peterlin, Tinej Mikulin in Tilen Zidarič. Dramski del točke smo posneli vnaprej, saj se nekateri učenci zaradi drugih obveznosti žal niso mogli udeležiti festivala na Bledu. Posnetku pa je sledil še kratek pevski del v živo, ki so ga šestošolci izvedli s pomočjo dveh učenek iz višjih razredov. Mentorica je k sodelovanju namreč povabila še devetošolko Niko Žezlin, ki je

poskrbela za glasbeno spremljavo na ukulele, ter osmošolko Ešli Peršolja, ki je zapela delček skladbe *Somewhere Over the Rainbow*, v priredbi havajskega glasbenika Israela Kamakawiwo'ole, ob kateri so šestošolci še zaplesali.

Na festivalu se je zvrstilo 12 raznolikih točk. Predstavili so se posamezniki in skupine učencev slovenskih osnovnih kot tudi srednjih šol. Naši učenci so z nastopom na festivalu suvereno zastopali našo šolo. Izvedba dramske igre v angleščini je bila zanje povsem nov izziv in pri tem so se odlično odrezali. Pred odhodom domov smo si tako zasluženo privoščili še tipično blejsko kremšnito.

Klet Brda

Prvi pilotni projekt pametnega vinogradništva

V Kletu Brda smo v sodelovanju z izbranimi vinogradniki ter partnerji Telekomom Slovenije in podjetjem EFOS vzpostavili pilotni projekt spremljanja škodljivcev v vinogradih na daljavo. V okviru projekta se preizkuša rešitev, s katero lahko vinogradniki na daljavo spremljajo stanje škodljivcev v svojih vinogradih in pri tem prejemajo napoved gibanja škodljivcev za 14 dni vnaprej.

Zemljevid meteoroloških postaj Klet Brda

Na ta način lahko vinogradniki pravočasno ustrezno ukrepajo in vinograde zaščitijo, še preden pride do škode. Vinogradniki tako optimizirajo škropljenje, kar pomeni, da škropijo samo tam in takrat, ko se škodljivec pojavi, to pa pomeni bistveno zmanjšanje uporabe fitofarmacevtskih sredstev in bolj trajnostno pridelavo.

V projektu sodelujejo Klet Brda, ki povezuje vinogradnike, ki so vključeni v projekt, podjetje EFOS, ki je razvilo storitev in opremo Trapview za spremljanje škodljivcev, ter Telekom Slovenije, ki s tem vstopa na trg pametnih rešitev, razvitih za potrebe trajnostnega kmetijstva. Pilotni projekt sofinancira tudi Občina Brda, ki s tem podpira razvoj svoje strategije zelene destinacije, saj rešitev dokazano zmanjšuje ogljični odtis in uporabo fitofarmacevtskih sredstev v kmetijstvu.

Rešitev spremljanja škodljivcev na daljavo Trapview vinogradnikom, ki sodelujejo v pilotnem projektu v Goriških brdih, omogoča podrobno spremljanje škodljivcev, vključno z napovedjo njihove najbolj aktivne razvojne faze za 14 dni vnaprej. Vinogradniki na izbranih lokacijah namestijo pasti

Zemljevid pasti Trapview v Goriških brdih

za spremljanje grozdnega sukača, ki je najbolj izrazit škodljivec vinske trte na tem območju.

S pomočjo tehnologije interneta stvari (angl. Internet of Things – IoT) rešitev zajema podatke postavljenih pasti ter jih na varen način prenaša v oblako platformo. Pridobljeni podatki predstavljajo osnovo za izračun napovedi nadaljnjega razvoja škodljivcev, tako da imajo vinogradniki dovolj časa, da se nanje pravočasno pripravijo in čim bolj ome-

Avtomatska past za škodljivce Trapview v Goriških brdih

Klet Brda

jijo škodo, ki bi zaradi njih nastala. Hkrati lahko vinogradniki optimizirajo tudi samo škropljenje, s čimer pomembno zmanjšajo vplive na okolje ter zagotovijo čim bolj zdravo rast trt.

Rešitev Trapview je trenutno v testni uporabi pri 12 vinogradnikih v Goriških brdih, ki delujejo pod okriljem Kleti Brda, in pri petih vinogradnikih, ki na trgu nastopajo samostojno. Rešitev je primerna tudi za uporabo na drugih kulturah, kot so sadovnjaki in oljčni nasadi, ki jih je v Brdih veliko. Cilj pilotnega projekta je, da se na podlagi pozitivne izkušnje vinogradnikov, ki so vključeni v pilotni projekt, število pasti postopno razširi po celotnem področju Goriških brd in širše - po vinorodnih področjih Slovenije. S tem se dodatno prispeva k trajnosti pridelavi grozdja in drugih kultur. Rešitev Trapview se lahko hitro in enostavno prilagodi tudi za potrebe ostalih zainteresiranih kmetovalcev.

Neja Ožbot, Klet Brda

Avtomatska past za škodljivce Trapview nove generacije, izdelana iz lesa, ki sledi trajnostni zavezanosti podjetja EFOS.

Osnovna šola Alojza Gradnika

Zahvala za sodelovanje v humanitarni akciji za pomoč Ukrajini

Tudi naša šola se je pridružila zbiranju materialne pomoči za družine in posameznike, ki trpijo zaradi posledic vojne v Ukrajini. Odziv učencev, staršev šole in vrtca je bil izjemen. Skupaj smo zbrali kar 1780 kg dobrin, od tega kar 64 kg sladkorja, 106 kg moke, 190 kg testenin, 40 l mleka, 94 kg riža, 62 kg konzerviranih rib, 103 kg otroških plenit, pa še veliko sladkarij, higienskih pripomočkov, kompletov prve pomoči in še veliko vsega ostalega.

Mlajši učenci so pomagali pri sortiranju in tehtanju, starejši pa pri prenašanju in natovarjanju v šolski kombi. Vsako škaflo je bilo potrebno opremiti z opisom vsebine v slovenščini in angleščini.

Pripravili smo toliko škafel dobrin, da smo šolski kombi s prikolico kar dvakrat napolnili. Material smo odpeljali na Rdeči križ in Karitas v Novo Gorico, nekaj zbranega pa smo neposredno oddali tudi v Nastanitveni center Logatec.

Vsem staršem šole in vrtca, ki ste skupaj z učenci in otroki pokazali svojo srčnost in se odzvali pozivu k humanitarni akciji ter vsem zaposlenim, ki ste priskočili na pomoč, da smo akcijo lahko izpeljali, se iskreno zahvaljujemo.

Pridelava fige v Sloveniji

Letno pridelamo 80 ton svežih fig

Figa (*Ficus carica* L.) je ena najstarejših sadnih vrst, o čemer pričajo številni reliefi in nagrobni spomeniki iz Egipta, stari 4000 let. Predvidevajo, da izvira iz južne Perzije in Sirije, od koder naj bi jo Feničani in nato Grki in Rimljani prenesli do Sredozemlja. Na podlagi analize zgoraj omenjenih plodov fig so ugotovili, da so fige na bližnjem vzhodu gojili že v 12. tisočletju pred našim štetjem, kar je tisoč let pred domestifikacijo žit in stročnic.

Potrjeno je, da so Grki kaprifikacijo poznali že v času Aristotela in da so figo tako cenili, da je bilo nekaj časa z zakonom prepovedano odnašanje plodov fige iz Grčije. V drugi polovici 5. stoletja se je figa razširila na obale Italije, južne Francije, severne Afrike, Jordanije in drugod. Zdravilne lastnosti fige so poznali že 2000 let pred našim štetjem. Kljub temu, da so različne sorte fig razširjene povsod po svetu in bi bilo pričakovati veliko genetsko raznolikost med njimi, so analize pokazale veliko genetsko podobnost. Sklepajo, da je to posledica vegetativnega načina razmnoževanja fige in uporaba teh klonov na različnih lokacijah.

Uspevajo v Istri, Vipavski dolini in Brdih

Fige uspevajo širom po svetu v subtropskem podnebnem pasu. Pri nas jo najdemo na mikroklimatsko ugodnih legah v slovenski Istri, v Vipavski dolini in v Goriških brdih. Za kakovosten in obilen pridelek potrebuje povprečno letno temperaturo zraka 12 °C in zimske temperature do -15 °C ter povprečno letno količino padavin okoli 1000 mm. Najbolje uspeva v podnebjju, kjer v rastni dobi pade 400 mm padavin in najnižje temperature niso pod -15 °C. Figa za tržno pride-

lavo potrebuje srednje težka, do 100 cm globoka tla s pH tal od 6 do 7,5 in deležem humusa 4 %, vendar uspeva tudi na zelo skletnih in revnih tleh. Še sprejemljive vrednosti humusa v tleh so okoli 2 %. Pri pripravi zemljišča za nov nasad je potrebno zemljo najprej zelo globoko preorati (rigolati) ter založno gnojiti s P_2O_5 in K_2O , kajti tako zagotovimo zadostne količine hranil za obilen pridelek. V obdobju rasti in rodnosti je figo dobro dognojevati predvsem z dušikom (0,2 do 0,5 kg N na drevo) v obdobju enega leta, v manjših količinah pa potrebuje še P_2O_5 , K_2O , Ca in Mg. Fige namakamo zgolj, če v obdobju od novembra do aprila pade manj kot 60 mm padavin.

Sorte fig v Sloveniji

Pojavljajo se škodljivci

Ker fige pridelujemo na severni meji pridelovalnega območja, do nedavno nismo imeli težav z boleznimi in škodljivci. V zadnjem času nam s svojim pojavom

večjo škodo povzroča črna figova muha (*Silba adipata* McAlpine), ki napada zlasti drugi rod temno obarvanih sort. Povzroča predčasno odpadanje nezrelih (črvi-vih) plodov. Pred časom je služba za varstvo rastlin pri KGZS Nova Gorica na figi odkrila novega škodljivca: figovega rilčkarja - *Aclees taiwanensis* Kôno, ki ob hudem napadu lahko povzroči celo propad drevesa. Ličinke hrošča z vrtanjem rogov v lubju in lesu povzročijo prekinitev pretoka vode in hranil, zaradi česar pride do venenja in sušenja dreves. Včasih se kot škodljivec pojavlja tudi smokvin kapar (*Ceroplastes rusci* L.). Ob vlažnem vremenu plodove fig napade tudi plodova vinska mušica, ki lahko ob številni populaciji popolnoma uniči pridelek. Najnevarnejše bolezni, ki se pri nas pojavljajo, so razne glivične bolezni, kot so plesni in gnilobe, ter virusno obolenje smokvin mozaik. V zadnjem obdobju največjo škodo

Figov rilčkar (*Aclees taiwanensis* Kôno)

Pridelava fige v Sloveniji

v nasadih povzročajo številne pti-
ce, ki se hranijo z zreliimi plodovi
in lahko uničijo celoten pridelek.

Črna figova muha (*Silba adipata* MCAlpine)

V Sloveniji poznamo preko 20 sort fig. Pri njihovem poimenovanju pa prevladuje precejšnja zmeda zaradi sinonimov (sorta ima več različnih imen) in homonimov (različne sorte z enakim imenom). V Sloveniji sta za sajenje v večjem obsegu priporočeni zgolj dve sorti: dvorodna 'bela petrovka' in enorodna 'miljska figa' (seznam A). V sadnem izboru za Slovenijo 2018 pa so priporočene še sorte: 'zuccherina', 'zelenka', 'flazana', 'pinčica', 'laščica' in 'bela bružetka' (seznam B). Po podatkih statističnega urada imamo v Sloveniji 13 ha figovih nasadov, od tega 79 % v Istri, 12 % v Goriških brdih in Vipavski dolini, ostale manjše površine so zasajene drugod po Sloveniji. Letno pridelamo 80 ton svežih fig, ki se prodajo na lokalnem trgu.

Bela petrovka je zelo zanimiva sorta predvsem zaradi prvega rodu. Ima zelo bujno rast in veliko okroglo krošnjo. Prvi rod začne zoreti 20. junija in traja 15 dni. Plodovi so veliki, sočni, malo aromatični in neobčutljivi na zakisanje, predvsem pa so prve domače fige na trgu. Drugi rod zori 15. avgusta in traja 15

dni, vendar so plodovi manjši od prvega rodu in kakovostno slabši od drugih enorodnih sort in zato tržno nezanimivi.

Bela petrovka

Miljska figa je sorta, ki je najbolj razširjena na Mijskem polotoku in na ankaranskem območju. Je izrazita enorodka in je zelo odporna na nizke temperature. Zori zelo pozno (po 20. avgustu), vendar so njeni plodovi izrazito aromatični in neobčutljivi za pokanje in zakisanje. Z značilno temno vijolično barvo plodu in živo rdečim mesom je zelo privlačna za trg.

Miljska figa

Kratka obstojnost ter zelo slabe skladiščne sposobnosti sve-

žih plodov fige v deževnih letih za pridelovalce pomenijo zelo veliko izgubo pridelka. Večina pridelovalcev se tako zaradi daljše prisotnosti na trgu ter zaradi zmanjšane tveganja za pokvarljivost pridelka odloča za različne načine predelave. Fige so zelo primerne za predelavo v razne marmelade ter paste, ki se uporabljajo v prehranski industriji, vendar je sušenje najbolj pogost in razširjen način predelave fig. Pri nas je najbolj razširjeno sušenje v sušilnicah na vroč zrak.

Sušenje fig v sušilnici

Vasja Juretič, univ. dipl. inž. agr., in mag. Urška Klančar, oba specialista za sadjarstvo in oljkarstvo pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica

Viri:

- (Bakarič in sod., 1989)
- (Kislev in sod., 2006)
- (Gvozdenović, 1989)
- (Slavin, 2006)
- (Caliskan in Polat, 2008a)
- (Vrhovnik, 2007)
- (Štampar in sod., 2005)
- (Čizmovič in sod (2005)
- (Popović, 2001a)
- (Stover in Aradhya, 2007).
- Hernandez in sod. (1994)
- (Al-Desouki in sod., 2009)
- (Isin in sod., 2003)
- (Vrhovnik in sod., 2006)
- (Godec in sod., 2018).

<https://www.ivr.si/skodljivec/plodova-vinska-musica/>

Pihalni orkester Brda

Do 50 v polnem zagonu

Naša prečudovita Brda slovijo po marsičem. Žlahtni kapljici, sočnih in sladkih češnjah, čudoviti pokrajini ter delovnih ljudeh. Delavnost, vztrajnost in trma pa so poleg ljubezni do glasbe tudi nepogrešljiv in tisti skrit motor, ki poganja naš orkester, da se lahko v sezoni, ko je največ dela v domačih sadovnjakih in vinogradih, »prebijemo« skozi številne nastope in obveznosti.

Budnica

Otvoritev delovne sezone

V pripravah na 50. obletnico smo se, v še dokaj spokojnem aprilu, odpravili na slovensko obalo na delovni vikend. Dom paraplegikov Pacug nas je sprejel z odprtimi rokami, nam nudil odlično nastanitev s čudovitimi sobami in izjemno udobnimi posteljami. Predvsem pa pogoje, da smo lahko od petka zvečer do nedelje dopoldne intenzivno vadili. Na soboto se nam je pridružil tudi Tomaž Kmetič, sedanjí asistent dirigenta orkestra slovenske policije, ki nam je s svojim strokovnim znanjem še dodatno pomagal. Med vsemi vadbenimi uricami smo uspeli najti tudi trenutek časa za druženje in medsebojno povezovanje. Najbolj pogumni so merili tudi temperature morja. Take priložnosti so ključne za prihodnost orkestra, saj okrepijo naše znanje, predvsem pa naše vezi. Ni besed, s katerimi bi lahko zapisali, kaj vse tak delovni vikend doprinese k delovanju orkestra. Že tukaj pa ne smem mimo dejstva, da tudi takega projekta ne bi mogli izpeljati brez naših članov. Zato že uvodoma hvala njim, da so, da smo in da si vedno znova vzamemo čas za tisto veselje, ki nas druži.

Povratak domov pa je pomenil tudi začetek sezone številnih nastopov. Na dan upora proti okupatorju seveda nismo manjkali v Medani na slovesni komemoraciji. Z naglo hitrostjo pa se je izza ovinka bližal tudi 1. maj, praznik dela in naš »rojstni dan«. Tako so pred 50 leti s skromno željo v srcu v plodoviti briški deželi pogumni briški mladeniči ravno na 1. maj začeli pisati zgodovino godbeniške tradicije. Z ubranimi in razigranimi melodijami smo v zgodnjih urah začeli prebujati briško deželo in njene prebivalce. Kakšen neizmeren ponos te v hipu

Delovni vikend

spreleti že samo ob misli, da kar pol stoletja ohranjamo to tradicijo. Z nasmehom na obrazu in s sladkimi dobrotami v rokah so nas tokrat sprejeli v Neblem, Šlovrencu, Fojani, na Dobrovem, v Biljani, Kozani, Šmartnem, Gonjačah, Kojskem, Domu upokojencev Podsabotin, na Humu, v Gornjem Cerovem, Vipolžah in Medani.

Dvotedenski premor pred nastopi je hitro minil, v tem času so tudi dozorele češnje, temperature pa so se tudi krepko že povzdignile in zavrtele okoli nič kaj prijetnih 30 stopinj Celzija. Pred dvema vremenskima ekstremoma, ki ju doživimo skoraj vsako leto, pa naš orkester ne klone. Žgoče sonce, ki nam vliva kance potu na obraz na komemoraciji v Cerovem in kapljice dežja pri Peterneleu so stalni spremljevalci obujanja spominov teh dveh zgodovinskih grozot.

Nastop Godbeniške šole in vpis

Po dvoletnem premoru so se pod odrske žaromete vrnili tudi učenci naše Godbeniške šole. 27. maja so v dvorani renesančne lepote Vile Vipolže odmevale mladostne in igrive melodije iz pod otroških, mladih prstkov. Kot učenci komorne glasbe so se na nastopu predstavili tudi Füzee kvintet. Čeprav že starejši pa sodijo tudi oni v prve generacije in sadove Godbeniške šole Pihalnega orkestra Brda. Ta je bila ustanovljena leta 2003 s ciljem in željo predajati mladim Brikam in Bricem glasbeno znanje ter tako orkestru zagotoviti tudi podmladek. Z njenim vodenjem in predvsem financiranjem naš orkester in občina prevzame ta nase velik del odgovornosti in finančni zalogaj. Učencem zagotavljamo nivo znanja, ki je ekvivalenten nivoju

Pihalni orkester Brda

Kolesarski maraton

ostalih javnih glasbenih šol, prav tako naši učenci ob koncu leta opravljajo izpite. Zato smo bili ob novici, da se v Brdih ustanavlja dislocirano enoto glasbene šole, veseli, saj smo v prvi vrsti mislili na naše briške otroke, ki si s svojim trdim delom zaslužijo enakopraven status glasbenika.

Ker nadaljnjih novic še nimamo, še vedno vabimo vse otroke in mladostnike, ki bi želeli osvojiti glasbeno znanje pihal, trobil ali tolkal, da se vpišejo v Godbeniško šolo Pihalnega orkestra Brda. S pomočjo ustrezno izobraženih učiteljev nudimo učencem najboljše že vrsto let in to doma, v objemu briške dežele. Če si že muzikant, si seveda vabljen v naše vrste. Če pa bi to rad postal, le hitro napiši mail na orekster.brda@gmail.com. Otroci, mladi, starejši, vsi. Vabljeni.

Častna nagrada in nastopi izven briških meja

Naslednji dan pa smo se odpravili izven meja naše občine in se spustili k sosedom v dolino. Na povabilo Pihalnega orkestra Salonit Anhovo smo se udeležili Muzikfesta. Zaradi slabega vremena sta nastop po okoliških krajih in korakanje odpadla, a zato nismo nič kaj manj uživali in na njihov oder vseeno odnesli našo iskrivo glasbo ter energijo. Nastop smo zaključili s skupnim igranjem vse sodelujoče godbe. Mi, Pihalni orkester Salonit Anhovo, Pihalni orkester Vogrsko in Puhački orkestar Josip Kašman. Tak nastop pomeni ponovno krepitev vezi, a ne samo naših. Pomeni tudi krepitev prijateljskih vezi in dobrih odnosov z ostalimi sodelujočimi orkestri.

Zaključek prvega tedna v juniju pa predstavljajo trije dnevi vsakodnevnega nastopanja.

V petek, 3. junija, je na slavnostni seji Občine Brda naš orkester prejel nagrado Občine Brda za 50-letno delovanje in doprinos k promociji Brd, bogatenju briške kulture in vključevanju mladih v glasbene aktivnosti. Vsakršna beseda je ponovno premalo, da bi izrazila neizmeren ponos, srečo in hvaležnost. Slavnostno sejo pa so sooblikovali tudi naši mladi glasbeni ustvarjalci Füzee kvinteta. Časa za jedočo in pijačo ni bilo veliko, saj nas ob petkih vedno čakajo

Muzikafest v Desklah

Praznik češenj

vaje, te pa so pomenile pripravo na še dva nastopa. V soboto smo pričakali kolesarje - Junake vinogradov, ki so neutrudno poganjali pedala od Ljubljane do Brd. Naših oprav nismo uspeli niti do dobra posušiti in zlikati, saj smo na žgočo nedeljo kot nepogrešljiv del Praznika češenj zakorakali v tradicionalni povorki vozov. Še pred tem pa je Füzee kvintet slavnostno otvoril povorko z briško himno *Brda Brda*.

Če običajno predstavlja zaključek naše sezone ravno Prazni češenj, letos s sezono nastopov še nismo na koncu. Ponovno smo prestopili meje naše občine in 12. junija skupaj z gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Drežnica proslaviti njihov 110. jubilej delovanja v paradi in nato še na prireditvi.

Za nami je pestra sezona nastopov, številnih vaj in nepozabnih doživetij, pa čeprav bi na prvi pogled človek rekel, da so si med sabo podobni. Ne glede na to, ali je to nastop doma, na prireditvi ali komemoraciji, na katerih sodelujemo že vrsto let, ali pa če gre za prvi nastop neke druge. Vsak ima svoj poseben čar in če tega ne doživiš, je morda težko razumeti, kako lepo je pisati in živeti to glasbeno pravljico.

Anja Rožič, Pihalni orkester Brda

Fotografije: ZOSO, Damijan Simčič, Matias Demšar in osebni arhiv PO Brda

Pihalni orkester Brda

Naših prvih petdest

V letošnjem letu častno obeležujemo naših prvih 50 let. Pravzaprav smo s praznovanjem začeli že 1. maja, ko so se naše ubrane melodije v zgodnjem majskem jutru razlegale čez briško pokrajino. Z našo tradicionalno budnico smo prebujali Brike in Brice, naše zveste poslušalce in podpornike briške godbe, naše prijatelje. Topel sprejem, iskren stisk roke, nasmejan obraz in prijazne besede domačinov, vsekakor pa tudi vse tiste sladke pregrehe, ki so nam dajale kopico dobre volje, so se nam močno vtisnile v spomin. Srca so nam ponovno zaigrala in nasmeš na obrazu je ponavljal: »O ja, lepo je biti muzikant!«

To so tisti drobni trenutki sreče, ki nas bodrijo in povezujejo, nam dajejo zagon in vlivajo upanje, predvsem pa zavedanje, da smo delček velike zgodbe, delček velike glasbene družine. Ni nam vseeno in tudi generacijam pred nami ni bilo. Čeprav se med nami prepletajo desetletja različnih glasbenih zgodb, ki jih je napisalo življenje, vse člane povezuje isto - neizmerna pripadnost. Veselje in energija, ki kar vre v naših telesih, občutek, ki ga z besedami ni mogoče opisati. Želja, da se godbeniška tradicija v Brdih nadgrajuje in krepi, želja, da ostane in prenaša na kasnejše rodove. Enako kot pred 50 leti, ko je v jutru prazničnega maja bilo čutiti nemir in neizmerno željo po prebujanju, se ta isti nemir razlega v srcih muzikantov, ki trenutno pišemo novo poglavje godbeniške kronike.

Nič ni samoumevno

Včasih res zaboli, ko predvsem mlajše generacije vzamejo vse, kar naš orkester ima, in stvari, s katerimi razpolaga, za samoumevne. Na voljo imamo funkcionalen in urejen godbeniški dom, številne inštrumente in ostale glasbene rekvizite, lično opravo. Imamo vse bistvene pogoje, da lahko normalno delujemo in se razvijamo. Trenutna blaginja je vsekakor odraz preteklega odrekovanja, nešteti ur vlaganja in usklajevanja, pomembnih odločitev, vztrajnosti in briške trme. Nič ni samoumevno. Vsa priznanja, doseženi rezultati in osvojeni mejniki ter izpolnjene želje so odraz truda in požrtvovalnosti, ki jo je določena skupina v danem trenutku vložila v zadani projekt.

S ponosom in z dvignjeno glavo večkrat poudarjamo, da imamo nekaj, kar nam lahko ostali orkestri še kako zavidajo. Ta preplet generacij, vztrajnost starejših članov in iskri energija mlajše generacije, modrost, preudarnost in izkušnje na eni strani, drznost in inovativnost na drugi. Ljubezen in spoštovanje, ki ga gojimo eden do drugega, predvsem pa povezanost in enotnost, so vezni členi in temelj našega orkestra.

V prepletu zadnjih 50 let se je skozi orkestrske vrste zavrtelo kar zajetno število godbenikov. Pa kljub vsem spremembam, različnosti generacij in njihovih mišljenj, neprijetnih trenutkov, srce orkestra ostaja vedro in predvsem pozitivno. To so naši najstarejši člani. Nekateri izmed njih so z nami že od samega nastanka godbe, torej od leta 1972. Po napornem dnevu v brajdi niso nikoli utrujeni in tudi vaj nikoli ne zamudijo. Leta prerekanja s soprogami, ki so ob koncih tednov vedno same doma, so že postala stalnica. A tudi nejevoljne žene niso nikoli izgovor, da bi na vaje naši muzikantje ne prišli. S hudomušnim nasmeškom na obrazu večkrat radi povedo, da še dobro, da so vaje, da lahko za uro, dve upravičeno zbežijo od doma. In takrat imajo mir, žene pa tudi. Če so naši starejši srce orkestra, je naša mladina zagotovo motor le tega. Srčna in vedno nasmejana skupina, ki nam daje svežo energijo in zagon, nas bodri in navdihuje. To so naši mladi, naš ponos in naša prihodnost. Le peščica pa nas je tistih, ki spadamo v srednjo generacijo. Ti uravnavamo občasna nihanja in manjša nesoglasja ter v viharju trmastih prepričanj nekaj časa potrjujemo trditve

Pihalni orkester Brda

starejši, potem pa še trditve mlajših. Ko pa se na obzorju zasvetijo prvi jutranji žarki, se strasti in srca pomirijo, priateljstvo se ponovno prebudi.

Čeprav je naše delovanje in obstoj v večnem boju, nas sploh ne skrbi, da bo naslednji težek trenutek ključen za našo godbo, za naš obstoj. Vedno je tukaj tista kopica ljudi, ki v to godbo trdno verjame in vedno najde rešitev ter orkestru znova dahne nov zagon, motivacijo in upanje.

V 50 letih »le« trije predsedniki

2. julija smo tako slavnostno zapisali naših prvih 50 let. Večer v prepletu čustev, ponosa, večer ko smo počastili vse nekdanje člane in si podali roke aktualni člani. Našo glasbeno zgodovino so tkali tudi pomembni vodilni člani, nekdanji dirigenti in predsedniki. Dirigentsko paličico so vih-teli: Karel Zuljan (1972–1987), Boris Kožlin (1987–1988), Ivan Marinič (1988–2003), Stojan Ristovski (2003–2006), Boštjan Vendramin (2006–2019). Od januarja 2019 svojo dirigentsko zgodbo v orkestru piše Martin Skubin. V 50 letih pa smo zamenjali samo tri predsednike. Prvo vlogo predsednika je prevzel Izidor Sosolič (1972–2003), za nekaj let je orkester vodil Leon Koršič (2003–2008), od leta 2008 pa orkester vodi Mateja Drnovšček.

V programu jubilejnega koncerta ob 50. obletnici delovanja smo zaigrali različne glasbene zvrsti in se tako predstavili v vsej naši raznolikosti. Koncert smo v sodelovanju z našim nepogrešljivim tehnikom Matejem Srebrničem tudi obogatili z različnimi filmskimi vložki, ki smo jih snemali dolge mesece. Žlahtno noto je s svojim božanskim glasom našemu jubileju dahnila izvrstna in vsem poznana pevka Nuška Drašček. *Poletno noč* smo zaključili z neiz-

mernim ponosom v srcu, solzico v očeh in zelo dolгим bučnim aplavzom naše najboljše publike.

V naš orkester pa že vrsto let verjame Občina Brda ter naš dolgoletni župan Franc Mužič. Hvala, ker imate posluh in vam je mar za naš orkester. Hvala, da finančno podpirate tudi delovanje naše Godbeniške šole in tako omogočate stalen pritok mladine v orkester. Srčen poklon in zahvala tudi Zavodu za turizem, kulturo, mladino in šport Brda, da nam je omogočil uporabo izjemne lokacije, Vilo Vipolže. Hvala tudi našim denarnim pokroviteljem: Trine d. o. o., Kuplast, Matejka Kumar s. p., Business Solutions d. o. o., Eternit Slovenija d. o. o. (Swiss pearl), Gatis d. o. o. in Posredništvo pri prodaju Peter Rožič in Romeo Jelina. Hvala tudi Cvetličarni Nataša, Nataša Skočaj Kodermac s. p. za podarjeno cvetje, Plastik SI iz Kanala za njihove plastične izdelke, VSHU številnim briškim pridelovalcem vina za žlahtno kapljico, s katero smo po koncertu razveselili vse naše obiskovalce. Za sladek zaključek večera sta poskrbeli tudi Občina Brda in Vinska klet Brda. V dar smo prejeli slastno torto, katero je dopolnilo posebej izbrano vino.

V našo 50-letno godbeniško kroniko smo zapisali zadnje poglavje. Obračamo nov nepopisan list. Kaj nam prinaša prihodnost, ne vemo. Pripravljeni in polni zagona se podajamo v jutrišnji dan ter z nasmehom na obrazu in srečo v srcu. To je tisti občutek, ki ti ga lahko da samo glasba in občutek, da za sabo puščamo vidno sled. Godbeniško tradicijo nam bo zagotovo uspelo prenašati na kasnejše rodove in mladini ponuditi možnost, da bo skupaj z nami s ponosom vzklikala »Pleh muzika je zakon!«.

Mateja Drnovšček, predsednica Pihalnega orkestra Brda

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Zlati bralci na izletu v Vipavskem Križu

Medobčinsko društvo prijateljev mladine za Goriško je tudi letos nagradilo učence in učenke, ki so bralno značko opravili v vseh devetih letih osnovnega šolanja, in sicer z izletom v Vipavski Križ in Vipavo. Udeležilo se ga je več kot 140 učencev in učenk iz goriških šol. Še posebej smo ponosni na kar 25 zlatih bralcev in bralk iz OŠ Alojza Gradnika Dobrovo. Ti so Anet Trakonja, Blaž Kumar, Fiona Pahor, Jan Prinčič, Ksenija Jovanovska, Lea Blažič, Lilija Ferraiolo, Maja Pušnar, Malin Lavrenčič, Maša Simčič, Matevž Mavrič, Nika Marinič, Nika Purgar, Nika Žezlin, Rubi Mavrič, Sana Toroš, Sara Pahor, Sara Rusjan, Sara Valentinčič, Teo Koršič, Tina Nabergoj, Tisia Šfiligoy, Tjaš Klanjšček, Tjaž Saksida in Veronika Prinčič.

Zlati bralci in bralke so si ogledali Vipavski Križ, od koder je bil doma baročni pisec in pridigar Janez Svetokriški.

Slavnostni operni koncert v Vili Vipolže

VVW Verdi – Vilhar – Wagner ... Čas je za Pesem svobode

»Naj svoboda sveti, naj svoboda srečna, naj svoboda večna, ves svet oživi,« je uvodni napjev, s katerim je Jure Počkaj, eden naj prepoznavnejših opernih solistov med srednjo in južno Evropo, pozdravil operno in širšo javnost 8. junija na dvorišču Vile Vipolže.

Opera Vila Vipolže

S projektom, posvečenem 170. obletnici prve slovenske spevoigre, Počkaj s svojim skrbno izbranim repertoarjem pogleduje v nove čase, opirajoč se na preteklost velikanov opernega kulturnega prostora ter hkrati s poklonom svojim slovenskim koreninam. Skozi protagonista edinega slovenskega opernega dela v Avstrijskem cesarstvu, Bogomila, poje pesmi svobode, ljubezni in pomladi narodov. Ti se danes skozi dogodke Čas je za Pesem svobode ponovno prebujajo v nov svet.

Jure Počkaj je skupaj z moško sekcijo Zbora slovenske filharmonije ter gosti Rebeko Pregelj, Urško Kastelic ter godalnim orkestrom 4Strings with Winds ensemble navdušil operne navdušence na slavnostnem koncertu opernih arij, duetov in zborov z naslovom VVW Verdi – Vilhar – Wagner ... Čas je za Pesem svobode.

Jure Počkaj, eden najvidnejših predstavnikov slovenske mlade operne generacije se je v svoji dinamični pevski karieri predstavil v velikih baritonskih vlogah in na samostojnih koncertih. Redno nastopa v slovenskih narodnih gledališčih in drugih opernih

odrih širom sveta ter ima svetu ogromno ponuditi. Leta 2020 je imel karizmatični baritonist, ki operno kariero čudovito in vedno bolj opazno bogati tudi z vključevanjem elementov drugih žanrov, načrtovane številne nastope na Hrvaškem, v Italiji, Avstriji, Franciji, na Madžarskem in v Nemčiji. Pripravljal se je na velik mednarodni glasbeni projekt Pesem svobode, s katerim bi segel tudi do ameriškega občinstva. A so se načrti sredi marca zaradi epidemije covida skoraj čez noč porušili. Odpadle so predstave v naslovni vlogi Seviljskega brivca v Ljubljani, Nabucca v Nemčiji, Forda v Angliji in Wonderful town v Slovenski filharmoniji.

Kljub vsem odpovedim, ki so se vrstile druga za drugo, Jure ves čas ni nehal verjeti v potencial velikega projekta. Ravno nasprotno, v času izolacije je še bolj prepoznal potrebo po tem, da Bogomila in njegovo zgodbo predstavi čim širši javnosti. 26. junija 2020 je s Policijskim orkestrom na državni proslavi ob dnevu državnosti izvedel Pozdrav domovini ter po odzivih sodeč dokazal, da si slovenska javnost nedvomno želi več.

Slavnostni operni koncert v Vili Vipolže

Bogomil je protagonist prve slovenske spevoigre Jamska Ivanka v treh dejanjih, ki jo je Miroslav Vilhar napisal med leti 1848 in 1849, delno koncertno izvedbo pa je doživela 2. maja 1851 v Slovenski filharmoniji.

Romantična zgodba je umeščena v čas križarskih vojn v 12. stoletju, odvija pa se na Predjamskem gradu pri Postojni. Bogomil, posvojeni sin Jamskega viteza, odrašča skupaj z grajsko hčerjo Ivanko. Z njegovo hrabrostjo, družinsko pripadnostjo in globoko ljubeznijo do svoje izbranke se 170 let kasneje spogleduje Počkaj, ki je tudi sam odraščal v regiji, kjer sta živela Bogomil in Ivanka.

»Presrečen sem bil, ko sem se zavedel, da tudi v slovenskem opernem repertoarju obstaja tako navdihujoča in pevsko močna baritonska vloga. Vloga Bogomila mi tudi osebno res veliko pomeni,« o svojem doživljanju Bogomila pove Počkaj.

Baritonist Jure Počkaj skozi svojo vlogo Bogomila pogleduje v nove čase, a se hkrati opira na

operno preteklost velikanov evropskega kulturnega prostora ter na bogastvo tradicije svojih slovenskih korenin. Jamska Ivanka je namreč edino slovensko operno delo, ki je nastalo v času Avstrijskega cesarstva, pomenljivo pa je, da poje pesmi o svobodi, ljubezni in pomladi narodov. S svojo zgodbo je uspel prepričati vodstvo Vienna opera festivala in premierno za dunajsko občinstvo predstavil Pozdrav domovini iz Jamske Ivanke.

Zdaj je napočil čas, da mednarodni projekt zaživi v vsej svoji polnosti. In je zaživel, s premiero v Vili Vipolže! Počkaj ob tem poudarja: »Nacionalnega pomena je, da vzamemo to veliko delo Miroslava Vilharja za svoje, kot smo že njegove večne melodije. Naslednji korak je, da ga s ponosom predstavimo evropski publiki, ki pozna dela svojih mojstrov iz tistega obdobja, in da skupaj zazvenijo melodije, ki so nam vsem prinesle svobodo in lepoto bivanja v Evropi.«

Tina Novak Samec,
direktorica ZTKMŠ Brda

Lions klub Dobrovo priredil dobrodelni koncert

Znane arije in zimzelene melodije ogrele številna srca

Sredi maja se je v Vilo Vipolže vrnilo glasbeno življenje. Po dveh letih brez druženj in s peščico dogodkov je bil dobrodelni koncert Lions kluba Dobrovo prava osvežitev in balzam za dušo navdušene publike. Zasedba Romantico Acustico v sestavi Tina Debevc (sopran), David Čadež (tenor), Vladimir Čadež (tenor), Tanja Babnik (čelo), Miha Štokelj (klavir) in Carlos Valderrama (tolkala) je poskrbela za edinstveno glasbeno doživetje. Repertoar so sestavljale znane arije iz opernih del ter zimzelene popevke. Vrhunski nastop poslušalcev ni pustil ravnodušnih, s stoječimi ovacijami so si pridobili še nekaj dodatnih skladb. Čar glasbe, virtuoznost izvajalcev, večne melodije in dobrodelna nota so bile mešanica, ko so ogrele prav vsako srce.

Repertoar v vrhunski izvedbi Romantico Acustico si gotovo zasluži predstavitev v širšem slovenskem kot tudi medna-

rodnem prostoru. Morda bi veljalo razmisliti o morebitni ponovitvi dogodka v Brdih ali kje drugje na Goriškem.

Sredstva dobrodelnega koncerta Lions kluba Dobrovo so bila namenjena briškemu otrokom oziroma šolskemu skladu Osnovne šole Alojza Gradnika Dobrovo. Šola izvaja tudi neobvezne

vsebine, s katerimi otroci pridobivajo večšine in znanja, ki bogatijo otrokovo učno pot. S pomočjo sklada se teh aktivnosti lahko udeležijo vsi otroci, tudi tisti iz finančno šibkejših okolij. Zato pomagamo.

Maja Pavlin Klemenc

Krog umetnosti – Art Circle 2022 v Brdih in Vipavski dolini

Mednarodni festival vizualnih umetnosti širijo v Italijo

KUD Manifest v sodelovanju z briškimi in vipavskimi vinarji, gostinci in ponudniki nočitev, tujimi veleposlaništvu in Zavodom za turizem, kulturo, mladino in šport Brda je letos vstopil že v 11. edicijo Mednarodnega festivala vizualnih umetnosti Krog umetnosti - Art Circle. Na celotnem območju Brd in v posameznih krajih v Vipavski dolini se v dveh tednih v aprilu in dveh tednih v oktobru 2022 odvija mednarodni umetniški festival vizualnih umetnosti, v okviru katerega ustvarjajo izbrani tuji in slovenski umetniki, na 18 kulturnih ambasadah in neodvisnih lokacijah festivala.

Od leta 2011, ko so na pobudo Etki Tutte in Klemna Bruna in z veliko podporo poljskega častnega konzula Republike Poljske v Novi Gorici Nedjana Brataševca ter Veleposlaništvom Poljske v Sloveniji odprli prvo kulturno ambasado na domačiji Uroša in Nejke Klinec na Plešivem, so v Goriških brdih in na širšem goriškem območju ustanovili še več kulturnih ambasad. V tem letu se je dosedanjim 16 kulturnim ambasadam pridružila še nova Kulturna ambasada Poljske v Italiji, kar dokazuje, da se krog umetnosti razvija iz leta v leto in širi tudi v tujino. Projekt Krog umetnosti – Art Circle, ki se je pred enajstimi leti pričel v Goriških brdih, smo skozi leta tako popeljali tudi v Vipavsko dolino ter v letošnjem letu na italijanski del Brd.

Akademski slikar Klemen Brun, umetniški vodja projekta Krog umetnosti – Art Circle: »Krog umetnosti je projekt, ki si ob svoji 10-letnici vedno bolj utira pot naprej, tako pri lokalni skupnosti kot v diplomatskih krogih, predvsem pa v strokovnih krogih mednarodne sodobne umetnosti. Je poslovni model, si upam trditi, edinstven vsekakor v Sloveniji pa tudi v svetu, ki ga potrjuje tudi trdoživost in dolgotrajnost uspešne organizacije. Projekt, ki je bil zasnovan iz osnovne oblike ustvarjanja in druženja umetnikov ter lokalne skupnosti vinarjev - leta 1997 se je namreč na domačiji Aleksa in Uroša Klinec začela zgodba, ki jo je zasnoval Etko Tutta v obliko, kjer smo

Otvoritev razstave na Gradu Dobrovo

Otvoritev razstave v Vili Vipolže

želeli povečati domet umetnosti. Skupaj z veleposlaniki držav sveta, ki imajo svoja veleposlaništva v Sloveniji, namreč širimo zgodbo in primer dobre prakse, predvsem pa je za poudariti posluš in dobro voljo lokalnih vinarjev ter gostincev. Z velikim ponosom do naših lokalnih vinarjev in gostincev letos tako odpiramo že 17 kulturno ambasado in si s tem še bolj utrjujemo pozicijo v mednarodnem prostoru sveta kulture.«

Direktorica ZTKMŠ Brda Tina Novak Samec ob tem izpostavlja: »S tem projektom in širitvijo v Vipavsko dolino ter čezmejni italijanski del Brd – Collio uresničujemo naš cilj povezovanja širšega goriškega prostora v skupen čezmejni prostor, ki tako kot umetnost in kultura povezujeta in združujeta ter ne poznata mej. V Brdih imata kultura in umetnost svoje mesto že stoletja in sta tudi pri nas zapisana kot ena od vodilnih stebrov turistične destinacije. V smeri prihajajoče Evropske prestolnice kulture Nova Gorica-Gorica 2025 lahko z gotovostjo trdim, da gre za enega od projektov, ki se je skozi leta že uveljavil,

Krog umetnosti – Art Circle 2022 v Brdih in Vipavski dolini

pridobil na prepoznavnosti in kvaliteti ter ima z vidika širitev in rasti še velik potencial. Verjamem, da gre za enega od vodilnih projektov v tej zgodbi, ki povezuje kulturo in umetnost z lokalno skupnostjo, lokalnimi produkti, umetniki in diplomati na mestu, kjer so se že skozi zgodovino križale različne kulture in narodi.«

Krog umetnosti - Art Circle že enajsto leto povezuje sodobne vizualne umetnike, kuratorje, umetnostne zgodovinarje ter kulturne institucije v tujini in v Sloveniji, ki predlagajo umetnike za sodelovanje pri tem projektu. Profesionalne umetnike povezujemo s kulturnimi instituti in veleposlaništvih njihovih držav ter s tem v regijo vnašamo mednarodni kulturni in umetniški utrip.

V letošnjem letu smo festival zasnovali v **štirih** edicijah - dve v aprilu in dve bosta v oktobru. V teden dni trajajočem festivalu poteka več dogodkov in srečanj med lokalnim prebivalstvom, turističnimi ponudniki, vinarji, novinarji, kulturnimi instituti in veleposlaniki ter umetniki. V času festivala se lahko na posameznih domačijah umetnikom pridružijo domačini ter obiskovalci.

Že v prvem in drugem tednu v aprilu so se v Brdih zvrstili štiri pomembni dogodki:

1. aprila 2022 – Zaključek festivala, 1. del, Odprtje likovne razstave Umetniška zbirka ART CIRCLE 2022 / 01 v Vili Vipolže v Vipolžah

3. aprila 2022 – odprtje nove Kulturne ambasade Poljske v Italiji na domačiji Klanjšček na Oslavju

3. aprila 2022 – Velik kulturni dogodek ob 30-letnici diplomatskih odnosov med Slovenijo in Poljsko v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Poljske v Vili Vipolže

8. aprila 2022 – Zaključek festivala, 2. del, Odprtje likovne razstave Umetniška zbirka ART CIRCLE 2022 / 02 v zastekljenem paviljonu ob Gradu Dobrovo na Dobrovem

Nedeljskemu dogodku v Vili Vipolže smo nadelali naslov Romantično popotovanje, glasbeno-literarni koncert slovenskih in poljskih romantikov. Koncert je nastal na pobudo veleposlanika Republike Poljske v Sloveniji, njegove ekscelence, Krysztofa Oendzkyja ter v okviru štipendije Ministrstva za kulturo in narodno dediščino Republike Poljske. Romantika je bila ključno kulturno obdobje v zgodovini obeh narodov. Prav v romantiki sta poljska in slovenska duša najbolj prišli do izraza, kultura pa je segla najgloblje. Prav kultura – in ne gospodarski ali politični kapital – je to, kar nas oblikuje. Glavni gost kulturnega programa je bil godalni kvartet Floris, komorna skupina s pisano mednarodno zasedbo glasbenikov, akademikov

Otvoritev Poljske ambasade Klanjšček

Dogodek s poljskim veleposlaništvom v Vili Vipolže

priznanih glasbenih univerz iz Slovenije, Romunije, Švice, Poljske in Združenih držav Amerike, ki so združili svoje moči v glasbi – za glasbo. Vsi člani kvarteta so svoje znanje in odrske izkušnje kalili v širnem svetu pod vodstvom najboljših profesorjev in umetnikov, zato lahko ponudijo žameten zvok godalne glasbe najvišjega nivoja.

Veleposlanik Republike Poljske v Sloveniji, njegova ekscelenca, Krysztof Oendzky:

»Izredno sem vesel, da 30. obletnico vzpostavitve diplomatskih odnosov med Republiko Poljsko in Republiko Slovenijo obeležujemo v letu 2022. Letu, ki je posvečeno spominu na obdobje romantike, edinstveno v zgodovini svetovne in poljske književnosti, ki je Poljski prineslo genialne ustvarjalce in izjemna dela. In prav romantika je vodilna tema našega dogodka, tudi zato, ker so se prav v obdobju romantike poljsko-slovenske kulturne vezi še posebej zatesnile, stiki so postali posebno živi in neposredni, če omenim prijateljstvo najbolj znanega slovenskega pesnika Franceta Prešerna s Poljakom Emilom Korytko. Rad bi poudaril, da se poljsko-slovenske kulturne, gospodarske in politične vezi prepletajo že več stoletij, pred 30 leti pa se je odprlo novo poglavje trajajočega prijateljstva. Skupna preteklost nas navdihuje, da nadaljujemo dvostransko sodelovanje in odkrivamo tudi nova področja sodelovanja v naših svobodnih in neodvisnih državah.«

Krog umetnosti – Art Circle 2022 v Brdih in Vipavski dolini

Potek festivala vizualnih umetnosti Krog umetnosti
– Art Circle 2022:

27. 3.–2. 4. 2022

ZOI Turizem (Vipolže, Brda) – umetniška ambasada
Republike Češke

ŠČUREK (Plešivo, Brda) – umetniška ambasada
Nemčije

HOTEL SAN MARTIN (Šmartno, Brda) – umetniška
ambasada Japonske

ART HOUSE AL DI LA' (Šmartno, Brda) – umetniška
ambasada Republike Italije

3.–9. 4. 2022

NEJKA & UROŠ KLINEC (Plešivo, Brda) – umetniška
ambasada Republike Poljske

TOMAŽ PRINČIČ (Kozana, Brda) – umetniška
ambasada Republike Hrvaške

ALMA VISTA – EDI SIMČIČ (Vipolže, Brda) – umetniška
ambasada Republike Kazahstan

KLANJSČEK (Oslajve, Italija) – umetniška
ambasada Republike Poljske v Italiji

Napoved festivala OKTOBER 2022:

3. del / 2.–8. 10. 2022: Fana Estate - Avstrija, Iaquin - Španija, Larya - Brazilija, Marjan Simčič - Srbija

4. del / 16.–22. 10. 2022: Villa Vitovlje - Romunija, Baša - Madžarska, Saksida - Slovaška, Vina Bric (nova) - Mehika

Obetata se tudi dve novi razstavi obeh edicij festivala v Brdih in Vipavski dolini.

Ob pomembni 10. obletnici, ki smo jo s projektom slavili lani, smo načrtovali še sklop posebnih dogodkov, ki so se in se še bodo realizirali v letošnjem letu. Ob Prazniku češenj, ki je v Brdih tudi občinski praznik, sta Etka Tutta (v njegovem imenu soproga Sanja Tutta) in Klemen Brun prejela nagrado Občine Brda za posebne dosežke na področju razvoja kulture in kulturnega turizma v Brdih. V utemeljitvah je bila posebej izpostavljena njuna angažiranost za promocijo regije in občine na kulturno-umetniški sceni v Sloveniji in tujini vse od leta 1997, njuna neizmerna volja, motivacija in nesebična vnema za delo, za izobraževanje lokalnega prebivalstva na področju kulture, povezovanje umetnosti in vinarstva/gastronomije ter spodbujanje medgeneracijskega druženja, dela in sodelovanja na področju kulture in umetnosti.

V soboto, 11. junija, smo postavili prvo prostorsko umetniško instalacijo Kvadraturu kroga v grajskem vrtu ob Gradu Dobrovo. Instalacija je nastajala lani in letos v okviru gostovanja umetnikov. Instalacijo smo postavili

Na prazniku češenj

»in memorial« letos preminulemu umetniškemu vodji projekta Art Circle, Etku Tutti. Dogodek je spremljal glasbeni performance izjemnega kitarista Bora Zuljana ter slikanje v živo umetniškega vodje festivala Art Circle Klemna Bruna ter umetnice Ane Žerjal.

V četrtek, 23. junija, je v Ateljeju Šempeter, ki je sicer tudi ena izmed umetniških rezidenc Art Circlea, potekala predstavitev kataloga, ki je nastal v okviru 10. obletnice. Še en dogodek bomo obeležili v avgustu na madžarski kulturni ambasadi na Turistični kmetiji Baša v Dornberku.

Decembra sledi kurirana skupna razstava vseh novonastalih likovnih del za zbirko Art Circle Slovenia 2022 in posebna potujoča razstava izbranih slovenskih umetnikov. Kuratorica bo Nina Jeza, naslov razstave pa Cross Border.

Tina Novak Samec, direktorica
Zavoda za turizem, kulturo, mladino in šport Brda

ART CIRCLE »Inovativno partnerstvo sodobne umetnosti za trajnostno naravnan turizem«

Cilj projekta je vzpostavitev inovativnega partnerstva, spodbujanje potencialov za razvoj novih storitev in dvig kakovosti življenja prebivalcev ter zagotavljanje pogojev za razvoj novih priložnosti zelenega, kulturnega in dostopnega turizma ob ohranjanju naravnih danosti, vrednot in kulturne dediščine za trajnostni razvoj območja.

Projekt »Inovativno partnerstvo sodobne umetnosti za trajnostno naravnan turizem« akronim operacije ART CIRCLE« se izvaja v okviru Strategije lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino LAS V OBJEMU SONCA.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Nakit in viseči vrtički v Almini hiši

Harmonija med človekom in naravo

Vabilo na dogodek v Almini hiši vedno obeta nekaj posebnega. In že sam obisk posebne hiše v Medani je poseben. Je hiša spomina na nono Almo, hram umetnosti in umetnikov, ogledalo izbrušenega okusa in spoštljivega odnosa do prednikov in ohranjanja njihove zapuščine.

Bil je tudi aprilski dogodek poseben. Rdeča nit, Le fil rouge, kakor je bilo razstavnemu dogodku ime, je povezala dve umetnici iz dveh mest, dveh držav in dveh likovnih praks: Rosanno Raljevič Ceglar iz Izole in Giulio iz Trsta. Rosanna oblikuje unikaten nakit, Giulia je floristka, ki v stari japonski veščini oblikovanja cvetličnih aranžmajev ustvarja unikatne zelene skulpture.

Nakit, najbolj intimen osebni okras

Čeprav so meje likovnega ustvarjanja in raziskovanja danes neizmerno široke, v razstavnih programih redko srečamo ustvarjalnost na področju oblikovanja unikatnega nakita. A nakit zagotovo sodi med najstarejše oblike dekorativne umetnosti, pove Rosanna, diplomantka beneške akademije, na odprtju razstave v Medani. Človeka spremlja od prazgodovine naprej, je njegov najbolj intimen osebni okras, ki ob prastari želji po lepem odraža še druge potrebe: po izstopanju, dokazovanju socialnega statusa, spola, vere.

Razstavljeni kosi Rosanninega nakita v 'mezadu' Almine hiše so vzbujali čudenje. Iz rdečega papirja oblikovano okrasje je dokazovalo, da so ga ustvarile roke občutljive oblikovalke, da je plod znanja in izkušenj, nenehnega raziskovanja in preizkušanja različnih materialov in da nima namena le ugajati in krasiti konkretnega ženskega dela telesa, temveč nosi še svojo lastno zgodbo, zagonetno v svoji celostni podobi in dražljivo v podrobnostih. Telesni okras na ta način preseže zgolj primarno in tradicionalno dekorativnost in postane likovni objekt, skulptura z močnim avtorskim pečatom.

Avtorica poudarja, da sta glavna vzgiba pri oblikovanju njenega nakita še vedno njen rojstni in bivanjski obmorski prostor ter narava z vsemi svojimi danostmi, zlasti zagonetni podvodni svet, ki ga v ustvarjalnem procesu ročno poustvarja v izvirnih vzorcih in formah. Te značilnosti opredeljujejo tudi njeno celotno blagovno znamko, ki je že petnajst let prepoznavna v ožjem nacionalnem in širšem mednarodnem prostoru.

Kokedama z orhidejo

Balzam za oči, roke in srce

Čudenje so vzbujali tudi miniaturni viseči vrtovi floristke Giulie, s psevdonimom Rouge Maudit. Mali okrogli zeleni vrtički, zgneteni iz rdeče mineralne gline, prekrite z mahom, v katere sta bila zataknjena ukoreninjena vejica ali cvet, so viseli s stropa na nevidnih vrvičah, ali pozdravljali obiskovalce z okenskih polic.

Kokedama se imenuje tehnika, ki so jo na Japonskem uporabljali že leta 1600 in dobesedno pomeni 'rastlina v mahu'. Japonci namreč zelo radi prenašajo prizore iz narave, da jih lahko uživajo doma, in že samo ustvarjanje kokedame je pravi užitek, pove Giulia, ki tehniko visečih vrtov poučuje od leta 2017, z njimi ustvarja instalacije na različnih mestih, tudi na festivalih in uradnih centrih za bonsaj. O sebi pove, da se je odločila uporabiti vse svoje veščine in študije, temelječe na humanističnih vedah, ki so ji omogočile tudi umetniško-terapevtski pristop. »Lahko sem opazovala, kako lepo in terapevtsko si je umazati roke z zemljo, jo gnesti; vsi smo to počeli kot otroci, a smo odrasli žal pozabili.« Kokedama je balzam za oči, roke in srce, pravi Giulia v nekem intervjuju. Zaljubila se je v to japonsko tehniko visečih rastlin, pritegnil jo je mah, živ in lep material, ki ga je bila polna tudi Almina hiša. Ustvarjanje kokedame je zanjo vstop v poseben svet, ki mu posveča veliko časa in ga ima globoko rada.

Razstava nakita in visečih vrtičkov v Almini hiši – oboje kot simbol večnosti in harmonije med človekom in naravo – je obiskovalcem ponudila priložnost za občudovanje človekove ustvarjalnosti in za razmislek o lastnem odnosu do lepote (in) narave.

Iva Sivec

Fotografija: osebni arhiv MA

Almina hiša v Medani

Almini pogovori »na cedilu s Kajo Širok« in Almine knjige

Kulturno dogajanje v Brdih tudi letos bogatijo pogovori z zanimivimi sogovorniki, ki jih gosti Almina hiša v Medani. Pogovore, ki se odvijajo na dvorišču pred spominsko hišo Alojza Gradnika in Ludvika Zorzuta v Medani, vodi doktorica Kaja Širok. Program Almine hiše pa letos bogatijo tudi literarni večeri.

Lanskoletni pogovori so zaobjemali zgodbe primorskega človeka in njegove vpetosti v specifični zgodovinski prostor in čas. Tudi letos je izbor gostov zelo raznolik in zanimiv. Obravnavane teme pa splet preteklosti in sedanjosti ter aktualnosti časa, v katerem živimo.

Prvi večer je potekal v znamenju ženske energije, saj je doktor Kaja Širok vodila pogovor z novinarko in voditeljico Televizije Slovenija Ksenijo Horvat. Izkušnje in znanja si je pridobivala že kot študentka na Radio Študent, nato pa v Londonu na BBC World Service. Konec devetdesetih let jo je poklicna pot pripeljala nazaj v Slovenijo, kjer je vodila številne oddaje; TV Dnevnik, Odmeve, Globus in Profil ter bila pet let odgovorna urednica informativnega programa TV Slovenija. Poznamo pa jo predvsem po njeni nedeljski oddaji Intervju, za katero je v lanskem letu prejela stanovsko nagrado Čuvaj. V pogovoru je obiskovalcem odkrila zakulisje te oddaje in novinarskega poklica. Obiskovalci so bili navdušeni nad njenim širokim vedenjem, sproščenostjo in dostopnostjo.

Almini pogovori Na cedilu s Kajo Širok, ki sicer nikogar ne pustijo na cedilu, so bili v juniju vključeni v tridnevni festival NaMestoKnjige, ki se je odvijal v atriju novogoriške občinske stavbe ter na dveh podeželskih lokacijah. Serija pogovorov se je tako nadaljevala z zelo zanimivim sogovornikom, novinarjem, publicistom, prevajalcem in vojnim dopisnikom Ervinom Hladnikom Milharčičem. Tudi njegova novinarska pot se je začela kaliti v prostorih ljubljanskega Radia Študent, nadaljevala pa v reviji Mladina in časopisu Delo ter v številnih

Kaja Širok in Ksenija Horvat

Ana Perne, Srečko Fišer, Ana Geršak

domačih in tujih revijah, trenutno pa piše za časopis Dnevnik. Njegovo delo zajema bogate vsebine in dopisniško delo iz vojnih območij od ozemelj nekdanje Jugoslavije do področij Bližnjega vzhoda. V knjigi »Pot na orient« pa je prepletel zgodbe rodne Goriške z zgodbami arabskih vele mest. Kaja Širok se je v pogovoru z njim dotaknila tudi vojne v Ukrajini, ki jo je novinar izkusil na lastni koži in so jo nekateri označili za tretjo največjo vojno v Evropi po drugi svetovni vojni. Kajin sogovornik, ki z intelektualnim humorjem razbija stereotipe ljudstev, je izdal svojo idejo za film o čistokrvnosti ter o knjigi, ki bi jo rad izdal.

Almina hiša v Medani

22. julija se bo Kaja pogovarjala z vizualno umetnico Samiro Kentrić.

Program Almine hiše je letos obogaten s sklopom literarnih večerov z moderatorko, urednico in literarno kritičarko Ano Geršak. V aprilu smo tako imeli že priložnost prisluhniti pogovoru s pisateljico Ano Schnabl o njeni ravnokar izdanem psihološko-kriminalnem romanu Plima.

Majski literarni večer pa je bil posvečen Srečku Fišerju, profesorju primerjalne književnosti in slovenskega jezika, publicistu, lektorju, dramaturgu in enemu najboljših slovenskih prevajalcev. Pri novomeški založbi Goga je konec leta izšel prvi integralni slovenski prevod vseživljenjskega projekta italijanskega renesančnega pesnika Francesca Petrarce »Pesmarica«. Pogovor s Srečkom Fišerjem je vodila teatrologinja in kustosinja Ana Perne. Veronika Šoster se je junija pogovarjala s pesnikom Aljažem Primožičem, sredi julija pa je bil pripovedovski dan in večerni pogovor namenjen pripovedovalki, dramaturginji, pedagoginji Ani Duša.

Program Almine hiše je izjemno bogat in v svoje prostore privablja ljudi, ki puščajo sledi v slovenskem in mednarodnem prostoru ter nam nastavljajo ogledalo. Do 21. julija je na ogled razstava nakita, sledijo ilustracije Tinke Volarič in Samire Kentrić, 15. septembra pa bodo odprli razstavo slikarskih del Klemna Bruna in Bojana Šumonje.

Monika Prinčič, Ana Cukijati
Fotografije: Arhiv Almine hiše,
David Verlič, Ana Cukijati

Martina Alma, Ervin Hladnik Milharčič, Kaja Širok

Foto: Ana Cukijati

OŠ Alojza Gradnika Dobrovo

Izjemen dosežek na državnem tekmovanju iz angleščine

16. marca je na matičnih šolah potekalo državno tekmovanje iz znanja angleščine. Učenca Malin in Nika sta med številnimi tekmovalci dosegla izjemen rezultat. Malin Lavrenčič iz 9. b je dosegel zlato priznanje, Nika Marinič iz 9. a pa srebrno. Iskrene čestitke obema ter mentorici Sari Remžgar.

FASADNI SISTEMI
OMETI
TLAKI
MAVČNI SISTEMI
HIDROIZOLACIJA TERAS
ZUNANJA UREDITEV
TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM

Gradite z NAMI!

ELKOR
Naj bivanje postane užitek.

www.elkor.si
05 30 32 140 ali 041 366 768
Nikole Tesle 12a, ŠEMPETER PRI GORICI

Ivan Skubin na dvomesečni rezidenci v Parizu

Umetniška kopel, ki nahrani dušo

Seveda je to posebno doživetje, tudi čast in priznanje za dosežke v ustvarjanju. Pariz je pač Pariz! Veličastno, bogato mesto, polno zelenja, prežeto z umetnostjo, zgodovino, modo, radostjo. Prav res je njegovo pregovorno veselje do življenja, »joie de vie«, videti in slišati na vsakem koraku. Na ulicah, mostovih, v parkih, bistrojih, ob Seini. Da, ob tej počasi tekoči veliki reki, katere nabrežje je ena sama velikanska promenada pešcev, kolesarjev, tekačev, ljudi vseh starosti, ras in narodnosti, ki ob njej posedajo, jedo, berejo, predvsem pa uživajo.

In prav ob Seini, v okrožju Marais, v samem srcu Pariza nedaleč od slovite Notre Dame, je že tretjič zapored ustvarjal Ivan Skubin iz Brega pri Golem Brdu. Umetniki, ki se potegujejo za sprejem na umetniško rezidenco v Cité internationale des arts (mednarodnem mestu umetnosti) v Parizu, se morajo izkazati z vidnimi dosežki, predložiti dokazno gradivo in utemeljiti idejo, ki jo bodo realizirali med svojim bivanjem. Izbereta jih obe strani, Zveza slovenskih likovnih umetnikov in francoska komisija v pariškem Cité internationale des arts, zasebni fundaciji, priznani kot javna ustanova, ki poleg umetniških zasleduje tudi dobrodelne cilje (med drugim dovoljuje brezdomcem prenočevanje pod arkadami zgradbe).

Cité internationale des arts, ki deluje na dveh pariških lokacijah, v okrožjih Marais in Montmartre, je največji umetniški rezidenčni center na svetu. Od ustanovitve leta 1965 je prostor življenja, odprt za dialog med kulturami, kjer na t. i. rezidencah ustvarjajo umetniki z vsega sveta in vseh umetniških praks. Nad tisoč se jih zvrsti na leto, 25.000 so jih naštel od ustanovitve. Gostujoči umetniki bivajo v okolju, ki spodbuja ustvarjanje, se med seboj srečujejo, prirejajo razstave, koncerte, performanse, filmske predstave, literarne in pogovorne večere ... Ravno v času nastajanja tega članka je, denimo, potekal odmeven tridnevni dogodek, ki je z raznimi umetniškimi pristopi osvetlil afriške aktualne politične, socialne in kulturne teme.

V pariškem ateljeju

V partnerstvu s 135 francoskimi in mednarodnimi organizacijami gosti Cité naenkrat blizu 400 umetnikov, ki bivajo v apartmajih, v katerih tudi ustvarjajo. En apartma z ateljejem ima tudi Slovenija. V drugem nadstropju glavne stavbe se na številki 8222 izmenjujejo izbrani slovenski umetniki, letos na vsaka dva meseca. V maju in

juniju je v njem ustvarjal Ivan Skubin in se na dnevu odprtih studiev sredi junija predstavil z razstavo, na kateri je razmišljal o večno aktualnem vprašanju *Quo vadis, homo* (Kam greš, človek). Simboliko človekove ujetosti, ki omejuje njegovo duhovno obzorje, je ponazoril z dvema skulpturama: s skupino mrkih, ozkih obrazov, stisnjenih v omejene prostore, in s cevastim polkrožnim prostorom, skozi katerega stopajo ljudje v večnem ponavljanju brez izstopa. Skulpturam, zgnetenim iz gline, je kot izhod, kot odgovor na vprašanje, ponudil abstraktne slike na papirju, polne barv in harmonije. Dobro obiskano in ocenjeno razstavo je zaokrožil video o Skubinovem ustvarjanju, posnet na njegovi domačiji s pogledom na furlansko ravan. Tako je nekaj Brd ostalo v Parizu, o katerem je Hugo že davno zapisal, da vdih Pariza nahrani dušo, Hemingway pa ga je razglasil za premični praznik.

Mesto, ki najbolj očara s svojo svobodomiselnostjo, sproščenostjo, raznolikostjo; kjer je kilogram prvih češenj po 40 evrov, kjer množica brezdomcev, ljudi zlomljenih kril, prosjači s papirnatim lončkom v roki; kjer se revščina zanemarjenih, revnih okrožij spogleduje z vrtoglavo visokimi cenami svetovno priznanih modnih znamk; mesto, kjer ljudje uživajo ob umetnosti in dobri hrani. Večno mlado mesto umetnosti, ki te pod pariško modrim nebom zaznamuje za vedno.

Iva Sivec

Fotografije: osebni arhiv IS

KMETIJSKA ZADRUŽGA TOLMIN

Market z Oštarijo Brda Dobrovo v Brdih

- ☞ Nova trgovina KZ Tolmin z okrepčevalnico Oštarija Brda
- ☞ Več kot 1.000 m² prodajnega prostora
- ☞ Trije tematski otoki z degustacijskim prostorom – Sirarna, Kotiček z mesnimi izdelki in Vinska klet
- ☞ Široka ponudba izdelkov s poudarkom na lokalnih proizvajalcih in pridelovalcih
- ☞ SVEŽE MESO, MESNI IZDELKI, MLEKO, MLEČNI IZDELKI, SIRI, DELIKATESNI IZDELKI, KRUH, SVEŽE SLAŠČICE, SADJE IN ZELENJAVA, HRANA ZA MALE ŽIVALI, IZDELKI/PRIPOMOČKI ZA GOSPODINSTVO, DETERGENTI
- ☞ Bogata delikatesa in mesnica
- ☞ Vse goveje meso in drobnica iz Posočja, vse svinjsko meso je slovenskega izvora
- ☞ Zagotovljen parkirni prostor
- ☞ Oštarija Brda – za malico lahko vsakodnevno izberete drugo sveže pripravljeno jed na žlico, hamburgerji, pohano; popijete kavico in pojedete slasten rogljič

plastik Si

Proizvodnja plastičnih izdelkov, d.o.o.

www.plastik.si

Podjetje **Plastik Si d.o.o.** se ponaša z več kot 60-letno tradicijo in je član skupine Jub. Prisotni smo na globalnem tržišču, v Sloveniji pa smo eden vodilnih proizvajalcev plastične embalaže. V svoj kolektiv vabimo:

- **UPRAVLJALCA STROJEV ZA PREDELAVO PLASTIKE**
- **PROIZVODNEGA INŽENIRJA**
- **MENJALCA ORODIJ**

Zavzeti, inovativni in iznajdljivi kandidati s pridobljeno najmanj IV. stopnjo izobrazbe tehničnih smeri ste vabljeni, da na spletni strani Plastik Si preverite podrobnejše informacije ter prijavne pogoje za razpisana delovna mesta.

Nudimo zaposlitev za nedoločen čas s poskusno dobo 6 mesecev, nadpovprečno plačilo, urejene in dobre delovne pogoje ter dinamično in raznoliko delo na sedežu podjetja v Kanalu.

Plastik Si, d.o.o. • Kolodvorska cesta 9, 5213 Kanal, Slovenija • T: +386 (0)5 3302600 • info@plastik.si

Druga knjiga jezikoslovke in raziskovalke dr. Danile Zuljan Kumar

Vse o skladnji nadiškega in briškega narečja

Zanimivo dejstvo je, da se je v Medani rodil za slovensko ozemlje eden največjih lirskih pesnikov, dr. Alojz Gradnik, ki je bil sodobnik ljudskega pesnika Ludvika Zorzuta. Prav iz Medane izhaja tudi jezikoslovka dr. Danila Zuljan Kumar.

Danilo večina Bricev pozna kot pevko vokalne skupine Vinika ter Medanko, ki si je svoj dom ustvarila v Snežatnem. Vodi ali pa vsaj prispeva vezne tekste za številne kulturne prireditve, zlasti v Medani. Manj pa jo poznamo po njenem raziskovalnem in publicističnem delu, ki pomeni za Brda znaten strokovni doprinos. V svoji prvi knjigi *Narečni diskurz: diskurzivna analiza briških pogovorov*, ki je izšla leta 2007, se je posvetila izključno briškemu narečju. Za knjigo je dobila tudi priznanje Občine Brda. Letos je svoje večletno raziskovalno delo strnila v drugo samostojno knjigo *Skladnja nadiškega in briškega narečja*, ki jo je izdala založba ZRC iz Ljubljane.

Danila Zuljan Kumar je leta 1994 diplomirala iz slovenskega in angleškega jezika ter književnosti na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Že v svoji diplomski nalogi *Medanski govor* je pokazala zanimanje za proučevanje maternega narečja. Med leti 1992 in 1994 je poučevala angleški jezik na osnovni šoli na Dobrovem, nato pa jo je pot peljala v Novo Gorico, kjer je bila med leti 1995 in 2002 profesorica angleščine in slovenščine na Šolskem centru Nova Gorica ter hkrati od leta 1995 do 1998 honorarno zaposlena kot profesorica na Wall Street Institute v Gorici. Kot mentorica se je leta 1998 udeležila raziskovalnega tabora v Kanalski dolini ter vodila predavanja v okviru tečaja Slovenski jezik in kultura v Špetru v Beneški Sloveniji. Tako ni nobeno presenečenje, da se je za magistrsko nalogo obrnila k sosednjemu beneškoslovenskemu narečju, ki ga je, kot je zapisala, »kot zvedav deklič prvič slišala v pesmi skupaj s harmoniko«. Magistrska naloga nosi naslov *Narečne interference v skladnji beneškoslovenskih besedil*. Od leta 2002 se je sprva ko mlada raziskovalka, nato pa raziskovalka zaposlila na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša. Svoje raziskovalno delo je prikazala leta 2006 v doktorskem delu *Govorjena Briška narečna besedila z vidika besedne skladnje*. Danila se posveča predvsem proučevanju terskega, nadiškega in briškega narečja, ki so del primorske narečne skupine. Sodeluje pri pripravi *Slovenskega lingvističnega atlasa*, souredila je dve znanstveni monografiji *Brda in Brici* (s Tanjo Gomiršek leta 2015) ter *Zahodna Banjška planota skozi čas* (z Mojco Perkon Kofol leta 2018), ki predstavljata pomemben vir vedenja za razvoj kulturnega turizma območij, dve zbirki pripovedi z območja Terskih dolin *Mlada lipa* in *Lučice na oknah* avtorice Brune Balloch ter dva strokovna slovarja ledinskih imen *Vlada Klemšeta (Na medanskem griču/In Monte Medani)* leta 2015 in *Med Biršo, Vrbačno in Prevalo* leta 2019). Leta 2021 je skupaj s Petro Kolenc souredila knjigo *Simon Rutar in Beneška Slove-*

Dr. Danila Zuljan Kumar

nija, v letu 2022 pa monografijo *Saggi scelti sulla storia, sulla lingua e sulla società slovena al confine italo-sloveno*, ki je izšla v sozaložništvu Založbe ZRC in Kappa Vu edizioni iz Vidma. Med leti 2010–2021 je bila vodja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici in svoje znanje prenaša tudi na mlade rodove, saj predava na Fakulteti za humanistiko v Novi Gorici. Da je priljubljena predavateljica, kaže veliko število diplomskih del, ki so nastala pod njenim mentorstvom. Predavala je na več tujih univerzah in se v zadnjih letih študijsko izpopolnjevala na Univerzi v Padovi ter Opavi na Češkem.

Slikovit oris razvoja narečja Brd in Nadiških dolin

V knjigi *Skladnja nadiškega in briškega narečja* na začetku prikaže zgodovinski razvoj obeh območij, briškega in nadiškega. Sprva sta se razvijali v istem državnem okviru, kasneje pa ločeno. Območje na desnem bregu Soče so Slovani poselili v začetku 8. stoletja in je bilo ob koncu stoletja priključeno frankovskemu kraljestvu. V Furlaniji poseljeni Langobardi so botrovali ustalitvi slovensko-romanske jezikovne meje. Njihov obrambni sistem, imenovan langobardski limes, je potekal na obrobju Brd in Beneške Slovenije. Po letu 1000 sta območji Brd in Nadiških dolin postali območje posesti raznih fevdalnih gospodov, večji del Brd je pripadel goriškim grofom, Beneška Slovenija in s tem Nadiške doline pa Oglejskemu patriarhatu. Sosednji narečji sta se tako večino časa razvijali v različnih državah, vendar pa so obstajale trgovske, prijateljske in celo sorodstvene povezave. Nadiške doline so že pod oglejskim patriarhom uživale določeno stopnjo avtonomije. Beneška republika, ki je območje prevzela med leti 1419 in 1420, pa jim je zaradi pomembnega položaja varuha meje potrdila še dodatne privilegije. Po porazu Beneške republike in padcu Napoleoneve kraljevine je Beneška Slovenija postala del Avstrijskega cesarstva. Verjetno je ravno teptanje zahtev Beneških Slovencev s strani države botrovalo dejstvu, da so si s plebiscitom izbrali

Druga knjiga jezikoslovke in raziskovalke dr. Danile Zuljan Kumar

za svojo državo Kraljevino Italijo. Italijanske oblasti so namreč obljubljale obnovitev njihovih pravic, vključno s slovenskimi šolami. Zgodilo pa se je ravno obratno in sledilo je hitro in sistematično poitalijančevanje, ki se je še zaostriло po koncu prve svetovne vojne ob nastopu fašističnega režima. Slednje so občutili tudi prebivalci Brd, ki so tedaj živeli v okviru goriške grofije, sprva pod goriškimi grofi, po letu 1500 pa v okviru habsburških dednih dežel. Uradovalni jezik je sicer bil nemški oziroma italijanski, vendar so bile šole, ki so se v Brdih ustanovljale pred prvo svetovno vojno, slovenske. Brda so preživela sicer hudo, vendar v primerjavi z Beneško Slovenijo relativno kratko obdobje poitalijančevanja in s koncem druge svetovne vojne ter ustanovitvijo SR Jugoslavije pridobile jezikovno avtonomijo. Beneški Sloveniji pa je vnovična priključitev republiki Italiji zadala nov udarec. Kljub londonskemu memorandumu leta 1954, ki je Slovencem v Goriški in Tržaški pokrajini ponovno podelil pravice jezikovne manjšine, so Slovenci v Videmski pokrajini te pravice dobili šele z zaščitnim zakonom leta 2001, ki pa se še vedno ne upošteva v celoti.

Nova spoznanja o briškem narečju

Nova knjiga, ki jo je avtorica začela pisati med študijskim bivanjem v Padovi in Opavi, je pomembna, saj prinaša nova spoznanja o briškem in nadiškem narečju, ki se govorita na stiku s furlanskimi narečji in italijanskim jezikom. Najpomembnejša je ugotovitev, da so nekatere posebnosti v skladnji, ki so značilne za briško in nadiško narečje, v resnici avtohtone

značilnosti slovenskega jezika in niso nastale zaradi stika z romansko jezikovno mejo. Vpliva romansko govorečih sosedov Furlanov in Italijanov pa vsekakor ne moremo zanemariti in je viden tudi na skladenjski ravni, npr. v besednem redu. Za nas Brice ni pomembno le dejstvo, da je ravno briško narečje tisto, ki nastopa v Danilini monografiji.

Naslovnica knjige v barvah briške zastave

Gre namreč za prvo monografijo na Slovenskem, ki se v resnici ukvarja s tematiko skladenjskega stika različice slovenskega jezika z neslovanskimi jeziki. Pomemben je tudi Danilin terenski arhiv, ki vsebuje številne posnetke in zapise briških, terskih in nadiških govorov. Tako bodo lahko naši znanamci z zanimanjem poslušali, kako je zvenela beseda njihovih prednikov. Knjiga dr. Danile Zuljan Kumar je vsekakor dragoceno in pomembno gradivo tako za znanstvenoraziskovalno področje kot tudi za nas Brice, saj odkriva bogastvo in raznolikost naše jezikovne dediščine. Brici pa smo ji lahko več kot hvaležni za njeno nesebično delo in pomoč pri številnih kulturnih prireditvah. Danilinemu zanosu in brezplačnemu organizacijskemu delu lahko pripišemo zasluge, da so med leti 2005 in 2015 »preživeli« Gradnikovi večeri, ki potekajo sedaj pod okriljem ZTKMŠ Brda. Knjiga je bila v aprilu že predstavljena na ZRC SAZU v Ljubljani ter v maju v prostorih ZRC v Novi Gorici. Še ena zanimivost, naslovnica monografije je v barvah briške zastave.

Tanja Gomiršek, Goriški muzej

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Kuharski nastop v Novi Gorici

Sredi aprila se je v Novi Gorici v nakupovalnem središču Supernova (Qlandia) odvijal kuharski nastop. Udeležili so se ga tudi nekateri učenci, ki obiskujejo pouk izbirnih predmetov s področja priprave hrane. Predstavili so pripravo nekaterih jedi, v katerih je bilo potrebno uporabiti sezonska živila. Odločili smo se za zelišča in mlado zelenjavo - žajbelj, sivko, mlado čebulo in mlado špinačo. Seveda ni manjkala polenta. Učenci so prikazali tudi, kako s pridom porabimo živila, ki nam ostajajo (star kruh). Našo šolo in Brda so zastopale tri kuharske skupine. Vodja projekta „Kuhna pa to“, v okviru katerega se je dogodek odvijal, Anka Peljhan, je bila z našim delom več kot zadovoljna. Zelo so nas pohvalili tudi obiskovalci nakupovalnega središča, ki so naše jedi pokušali. Čestitke učencem za izvrstno opravljen kuharski nastop.

Društvo #lospravilos

Brice vseh generacij vključujejo v športne in kulturne aktivnosti

Ko se srečata vizija in ljubezen do aktivnosti, ki ti je tako zelo blizu, se rodi ideja. Ideja se je realizirala in nastalo je društvo #lospravilos. 17. julija 2019 je bilo društvo ustanovljeno z namenom, da pozitivno naravnano razmišljanje in energijo ter zdrav življenjski slog širi med ljudi. Skupaj z naštetim je tlela želja lepšati dneve malim navihančkom, malo večjim, odraslim in starejšim, hkrati pa poskrbeti za njihovo aktivno udejstvovanje in zdravo življenje. Skupnost je rasla in danes se lahko društvo pohvali z zavirljivim številom članov. Društvo šteje namreč že več kot 250 isto mislečih in plesa željnih posameznikov, ki skupaj preživljajo urice plesa. Predsednica društva Anja pravi, da je njihov cilj aktivno vključevanje prebivalcev Goriški brd in okolice vseh generacij v športne in kulturne aktivnosti. Znotraj društva deluje tudi plesna šola, ki ponuja rekreativne programe za vse starosti ter tekmovne programe za otroke med 7. in

15. letom starosti. Ponosno se lahko pohvalijo z zavzetimi tekmovalci, ki pridno trenirajo dvakrat do trikrat na teden.

Aprila je društvo plesalce nagradilo s plesnimi pripravami na Debelem rtiču, ki dodatno prispevajo k povezanosti in zagnanosti njihovih plesalcev v prihajajoči sezoni. Skupnost gradijo ljudje, ki si delijo skupno veselje in skupno vizijo. Največ, kar šteje, je pa zagotovo timski duh in posledična povezanost plesalcev, iskren smeh, ki se širi po plesni dvorani in odmeva, zagnanost, navdušenje in željo po uspehu, predvsem pa iskreno prijateljstvo. To odseva medsebojno pomoč, spodbujanje in težnjo k temu, da je vsak posameznik vsak dan močnejši in boljši plesalec, predvsem pa človek. Prepričani smo, da bo prihodnost odmevala marsikatero ime nadobudnih plesalcev, o čemer pričajo spodnji rezultati tekem.

Gaja Lesica Marc

Rezultati tekem 2022

DRŽAVNO PRVENSTVO UPZS

(Umetniška plesna zveza Slovenije)

Prebold, 28. in 29. maj 2022

3. mesto

Ana Žerjal (Urban Street Dance SOLO ŽENSKE Pionirji II),

2. mesto

Sara in Emi (Urban Street Dance PARI Mlajši mladinci II),

1. mesto

Mamma mia (Show ples PRODUKCIJA Mladinci II),

1. mesto

This is how we do it (Urban Street Dance MALE SKUPINE Pionirji II),

1. mesto

Pirates (Urban Street Dance VELIKE SKUPINE Pionirji II),

1. mesto

A team (Urban Street Dance MALE SKUPINE Mladinci I),

2. mesto - Masterpiece (Jazz ples SOLO ŽENSKE Mlajši mladinci I),

1. mesto

Urška Podvršček (Urban Street Dance SOLO ŽENSKE Mladinci I),

1. mesto

Mickey's party (Pop ples MALE SKUPINE Pionirji I).

LUKEC DANCE OPEN

Brežice 12. in 13. marec 2022

5. mesto - Ana Žerjal (Urban Solo Children),

2. mesto - Nice to meet ya (Urban Group Children),

3. mesto - Do you? (Urban Group Junior),

10. mesto - Urška Podvršček (Urban Solo Junior).

V društvu so ponosni na rezultate in se ob tej priložnosti zahvaljujejo sponzorjem, donatorjem ter staršem, ki sodelujejo s klubom in podpirajo njihove otroke. Brez njihove podpore, ljubezni in spodbude rezultati ne bi bili tako sladki in uspešni.

Plesni klub L'uniti

Odlični briški tekmovalci

Plesni klub L'uniti pod vodstvom Tanje Simčič Makuc nudi široko paleto različnih plesnih zvrsti: hip hop, modern, break dance, zumbo, orientalske plesne, show dance skupine, plesne urice za najmlajše in plesne ure za tiste malo starejše. Poleg tečajev pa imajo še izvrstne tekmovalce, ki med drugimi prihajajo tudi iz Brd in dosegajo odlične rezultate.

Na mednarodnem spletnem tekmovanju na Hrvaškem so sodelovale Pia Benko, ki je v njeni kategoriji hip hop beatle dosegla 2. mesto, in Nina Jug v kategoriji urban solo kids, ki je osvojila prav tako 2. mesto. Z zlatimi medaljami so se okitili še break dance mladinska skupina, break solisti Matic in Urban Makovec, Tija Peranović, cici open skupina iz Kanala, Nastja in Aneja Črnigoj in Alija Štrukelj orient. Pia Benko si je na tekmovanju Libero dance priplesala srebrno priznanje, na tekmovanju Lukec open pa elitno srebrno priznanje. Trio Tija Peranović, Neja Marušič Črv in Pia Benko so v hudi konkurenci prav tako dosegle elitno srebrno priznanje. Prav tako sta 1. mesto osvojili Nastja in Aneja in orient junior skupina. Pia Benko je dosegala tudi odlične rezultate na kvalifikacijah za državno prvenstvo.

V maju so se udeležili tekmovanja Rolly dance v Slovenski Bistrici, ki jim bo ostala v najlepšem spominu, saj so elitno srebrne in zlate plakete kar deževale. Prav Rolly dance je bilo prvo tekmovanje za njihovo otroško hip hop skupino, v kateri med drugimi plešeta Eli Begić in Anali Benko. Osvojili so srebrno priznanje in 1. mesto v njihovi kategoriji.

S ponosom se lahko pohvalijo, da je njihov klub včlanjen v Plesno zvezo Slovenija, kar pomeni, da imajo njihovi plesalci možnost pridobiti status športnika, ki je prav gotovo dobrodošel, da otroci lažje usklajujejo treninge in šolske obveznosti.

Pia Benko se lahko pohvali, da je na njenem prvem državnem prvenstvu dosegla odlično 24. mesto od 59 tekmovalk, ki se jim je v tej sezoni uspelo kvalificirati na to največje tekmovanje v Sloveniji. Za vse vrhunske rezultate pa gre velika zahvala njihovim trenerjem. Hip hop poučujejo Kostja Komel Nardin, Karin Fikfak in Martin Sorgo. Za break dance korake so odgovorni Matija Mišič, Danijel Mikuš in Dilan Mužič, orient pa poučujeta

Nastja in Aneja Črnigoj. S septembrom se bodo spet začeli novi vpisi, ko se bodo na novo sestavljale tekmovalne skupine, tokrat tudi v Goriških brdih.

Tanja Simčič Makuc

Športni twirling mažoretni klub Brda

Številne kolajne za mojstrovine s palicami

Za nami sta dve čudni leti. Kdo bi si mislil, da nas bo kaj takega doletelo. Da se šport popolnoma ustavi, da ni tekmovanj, ni gledalcev in seveda ni treningov ...

Vse to se je res dogajalo. Vpeti smo bili med odloki, prepovedmi, testiranj, priporočili, da na koncu še sami nismo vedeli, kaj smemo in česa ne. Punce so se tudi to leto pripravljale na 25. državno prvenstvo, vse do zadnjega so bile pripravljene, koreografije popolne, dresi urejeni ... in pride odločitev ... tekmovanja ne bo ... To smo morali žalostno sprejeti in čakati. Rečeno je bilo, da je prestavljeno. Ampak se je prestavljalo vse do letošnjega januarja, ko smo lahko odšli na kvalifikacije za državno prvenstvo. Punce so se izkazale in se vse uvrstile na nadaljnje tekmovanje v aprilu.

Ker so bile željne visokih rezultatov, smo bili primorani najeti dodatni telovadnici, ki seveda ustrezata našim koreografijam. Tako so enkrat tedensko imele treninge v Novi Gorici na OŠ Ledine, dvakrat tedensko v telovadnici na Dobrovem ter ob sobotah v dvorani Doma krajanov v Biljah. Seveda nam je to prineslo dodatne stroške. Da dosežejo rezultate, jim moramo nuditi ustrezno dvorano za treninge in izvedbo koreografij, kot jih potem morajo izvesti na tekmovanju. Pomembna je predvsem višina dvorane, saj morajo za določen lik vreči palico primerno visoko. Velika zahvala gre staršem, ki so vozili tekmovalke na treninge izven domačega kraja in pa prej omenjenim ustanovam, ki so omogočile najem.

Državno prvenstvo v Ljutomeru je prineslo odlične rezultate, kljub covid situaciji. Tekmovalke so dokazale stari rek: če so prisotni volja, moč in veselje do tega športa, so tudi rezultati:

- SARA MAVRIČ freestyle solo D kadeti: 1. mesto
- EVA RIBOLICA freestyle solo D kadeti: 2. mesto
- RUBI MAVRIČ freestyle solo C mladinci: 1. mesto
- NIKA MARINIČ freestyle solo B mladinci: 2. mesto
- TINA ZIDARIČ freestyle solo B mladinci: 5. mesto
- RUBI MAVRIČ IN IVANA BREGANTIČ freestyle pari C mladinci: 2. mesto
- NIKA MARINIČ IN LILIJA FERRAIOLO freestyle pari B mladinci: 1. mesto

Zaradi izjemnih rezultatov so se še isti dan odločile, da se bodo, ko bo znan datum, udeležile še tekmovanja Slovenia Open. Datum so sporočili: 4. in 5. junij 2022, tako, da so se na žalost morale odpovedati Prazniku češenj. Tudi na omenjenem tekmovanju so se odrezale odlično. Kljub konkurenci iz Češke in Hrvaške so zasedle najvišje stopničke. Tokrat sta na tem tekmovanju primerno izvedli nastop v paru Eva Ribolica in Sara Mavrič in v tej kategoriji osvojili zlato medaljo. Ostala dekleta tudi niso bila daleč zadaj. V različnih starostnih kategorijah so osvojile različna odličja:

- EVA RIBOLICA freestyle solo D kadeti: 2. mesto
- SARA MAVRIČ freestyle solo D kadeti: 5. mesto
- RUBI MAVRIČ freestyle solo C mladinci: 5. mesto
- NIKA MARINIČ freestyle solo B mladinci: 6. mesto
- TINA ZIDARIČ freestyle solo B mladinci: 3. mesto
- NIKA MARINIČ IN LILIJA FERRAIOLO freestyle par B mladinci: 1. mesto
- RUBI MAVRIČ IN IVANA BREGANTIČ freestyle par C kadeti: 1. mesto

Športni twirling mažoretni klub Brda

Veseli smo rezultatov, kar nam daje moč in voljo, da vztrajamo naprej. Čeprav nimamo pogojev kot ostali klubi, ki z nami tekmujejo, ne zaostajamo za njimi. Mogoče pa se bo v prihodnosti le kaj spremenilo na bolje. Mogoče pa bo v Brdih le zagledala luč nova velika dvorana, ki bo primerna za vse, ki se s športom ukvarjamo in bo omogočala kvalitetnejše treninge, pa tudi rekreacijske vadbe za vse starosti, večje dogodke, tako kulturne kot športne, kjer bodo tudi navijači in gledalci imeli možnost ogleda in navijanja. Turizem niso samo turistične kmetije, znamenitosti, glasbeni in kulturni dogodki, pa vaše veselice, lepa krožišča, vodovodi, zunanja igrišča, vinski dogodki ... Strinjamo se, vse to je potrebno, vse to v naša Brda privablja domače in tuje goste. Turizem je tudi kak športni dogodek, dogodek, ki se odvija v notranjosti, ki ga zaradi takih in drugačnih razmer ni mogoče prirediti na prostem, a je za to potrebna dvorana. O njej se razpravlja že leta, obljublja se na vsakih predvolilnih soočenjih, a do danes je še vedno ni. Žalostno je, da si v Brdih tega ne moremo privoščiti, izven Brd pa jo imajo praktično v vsakem večjem kraju.

Sedaj pa še ena zahvala vsem staršem, ki nam kakorkoli pomagata in spremljata na tekmovanjih: Magdi Rijavec za pomoč pri friziranju, Občini Brda, OŠ Alojza Gradnika, OŠ Ledine, Krajevni skupnosti Bilje in hvala našim trenerkam Andreji Rijavec, Gaji Peršolji in Veroniki Kogoj, ki svoj prosti čas namenjajo učenju spretnosti s palico.

Upamo in želimo si, da se nam sanje uresničijo, do takrat pa vas vabimo, da nam sledite na naši facebook strani, kjer sproti objavljamo novice in rezultate naših deklet, kmalu pa tudi datume za nov vpis deklet, ki si želijo pridobiti znanje v vrtenju palice v kombinaciji s plesom.

Fatima Peršolja

KIA - največ avta za Vaš denar.

MAS AVTO d.o.o.

Uradni zastopnik in serviser za vozila Kia.

BestBuy AWARD® - najboljše razmerje med ceno in kakovostjo

+386 5 333 03 03

masavto.kia.si

Mas Avto d.o.o., Industrijska cesta 4 F, Kromberk, Nova Gorica.

Balinarski klub Goriška brda

V spomin Danilu Kumarju

Decembra lani nas je žal v 73. letu starosti po hudi bolezni nenadoma in nepričakovano zapustil naš dolgoletni odlični igralec Danilo Kumar iz Kojškega.

Balinarskemu klubu Goriška brda se je pridružil v 90. letih prejšnjega stoletja in bil kot odlični zbijalec stalno med nosilci v ekipi. Največje uspehe je z ekipo dosegel v letu 2014, ko se je z ekipo uvrstil v drugo državno ligo ter na državnem prvenstvu v igri četvork, ki je potekalo v Ljubljani, osvojil 3. mesto. V vseh teh letih je z ekipo nastopal na številnih turnirjih po Hrvaški, Italiji in Sloveniji ter osvojil

številne pokale in medalje. Zadnjo tekmo je za klub odigral oktobra lani, ko smo doma igrali tekmo v drugi ligi z ekipo Planine.

Uspešno je igral tudi za balinarsko ekipo Društva upokojencev Kojško na turnirjih po Sloveniji, kjer je osvojil številne lovorike. Največji uspeh je dosegel leta 2015 v Žalcu, ko je z ekipo društva postal državni prvak v igri četvork za upokojence.

Danila se bomo spominjali kot odličnega balinarja in predvsem dobrega prijatelja, s katerim smo skupaj doživeli ogromno lepih nepozabnih trenutkov. Cenjeni Danilo, tako kot tvoja družina te bomo tudi balinarji zelo pogrešali.

Balinarski klub Goriška brda

Balinarski klub Goriška brda

Med učenci opazili talente za balinanje

Na balinarskih igriščih v športnem parku Vipolže je bilo veselo. Tudi letos smo skupaj z osnovno šolo z Dobrovega in Kojškega organizirali predstavitev osnov balinanja za učence, ki jih ta šport zanima. Vodila sta jo inštruktor balinanja Lučano Kocina in mentor balinanja Ruben Kurinčič, pomagala pa sta tudi člana domačega kluba Radivoj Velišček in Zvezdan Prinčič.

Mladi so bili s prikazanimi osnovami navdušeni, sodelovali so zelo zavzeto. Opazili smo kar nekaj velikih talentov. Upamo, da smo katerega izmed udeležencev navdušili in se bo jeseni vpisal v šolo balinanja.

Balinarski klub Goriška brda

Pohodniški krožek

Med trtami do potoka

14. maja smo mlajši učenci šole izkoristili za pohod v okviru pohodniškega krožka. Dan smo začeli pred Vilo Vipolže ter se nato podali med vinogradi v dolino potoka Birša. Pot nas je vodila med trtami in nasadi vse do Kojškega. Med hojo smo občudovali okoliške vasi z drugačnega zornega kota, kot smo ga običajno vajeni. Zaključili smo na igrišču Rio, kjer smo se poigrali ter se odpočili v prijetni senci dreves. Z nasmehom smo se poslovili, saj smo ponovno ustvarili nove skupne spomine.

NK Brda

Mladi nogometaši pričetek poletja pozdravili z uspehi

Na nedavnih nogometnih turnirjih so mlajše selekcije NK Brda dokazale, da se klubu ni treba bati za uspešen podmladek. Ekipa U 7 je na turnirju ob 50. obletnici Nogometnega društva Renče osvojila 5. mesto, fantje iz selekcije U 9 pa so na turnirju, ki

se je odvil v začetku junija v Ilirski Bistrici, stopili na bronasto stopničko. Ekipa U 11 se je udeležila turnirja v sosednji Gorici. Fantje so se izjemno dobro borili za klubске barve, saj so zmagali na vseh tekmah.

Besedilo in fotografija: NK Brda

OŠ Alojza Gradnika Dobrovo

Medobčinsko tekmovanje v malem nogometu

11. maja smo se udeležili medobčinskega tekmovanja v malem nogometu za mlajše učence, ki je potekalo na OŠ Milojke Štrukelj v Novi Gorici. Učenci so pokazali odlične igre in po porazu šele v finalu končali na 2. mestu. S tem so se uvrstili tudi na področno tekmovanje. Našo šolo so zastopali Timotej Koncut, Alan Peršolja, Tinej Jug, Patrik Merljak, Matjaž Skubin, Ivo Leban, Matija David Kodermac in Maks Četrnič. Vsem iskrene čestitke in veliko sreče na področnem tekmovanju.

Zeleni škrat na obisku

Za čisto in zdravo okolje

Otroke enote vrtca Dobrovo je sredi marca obiskal Zeleni škrat v sklopu projekta Zeleni nahrbtnik, ki je plod Medobčinskega društva prijateljev mladine za Goriško. V nahrbtniku je bilo poleg slikanice tudi pismo, v katerem nas Zeleni škrat spodbuja k razmišljanju o zdravem okolju in sporočilu za naše »Velikane«. Vsi skupaj - vzgojitelji in otroci - smo se podali k razmišljanju o slikanici *Greta in velikani*, ki nam je posredno nudila razmislek o onesnaženosti okolja in skrbi zanj. Veliko smo se naučili skozi aktivnosti, ki smo jih v enoti vrtca Dobrovo opravljali od sredine marca pa do konca aprila. V bližnjih gozdičkih, kamor dnevno zahajamo in se igramo, smo očistili smeti, ki smo jih sortirali in se naučili pravilno ločevati. Po igralnicah smo izdelali koše za smeti, jih ustrezno pobarvali in jih uporabljamo za ločevanje odpadkov. Naučili smo se varčevati z vodo in papirnatimi brisačami. Seznanili smo se z medovitimi rastlinami in poučili o njihovem namenu. Naredili smo načrt posaditve v atriju in nakupili rastline v bližnji kmetijski trgovini. Izdelali smo idejni prostorski načrt vrtca in njene okolice v obliki makete, ki jo želimo v prihodnje imeti. Z nje je razvidno, da je urejena z drevesi in rastlinami. V gozdičke smo dnevno zahajali in v njih izdelali bivak za Zelenega škrate ter za druge male gozdne živali. Nabrali smo naravni material v obliki palic, listja, lubja in maha. Iz njega so otroci izdelali svojega Zelenega škrate in ga odnesli domov, kjer bo skrbel za čisto in zdravo okolje doma.

Projekt smo zaključili 22. aprila, na dan zemlje. Na dvorišču vrtca smo pripravili razstavo z zapisi in fotografijami aktivnosti, ki smo jih izvajali. Ob njej smo postavili

idejni prostorski načrt vrtca v obliki makete. Vse skupaj smo predstavili našim »briškim velikanom«, ki so se na naše povabilo z veseljem odzvali in prisluhnili našim željam. Skupaj smo zapeli pesem o Zelenem škrate in simbolično zasadili prvo drevo. Sledila je pogostitev z dobrotami, ki so jih otroci sami pripravili. Veselo smo zadržali ob glasbi na dvorišču vrtca. Imeli smo se zelo lepo.

Erika Gruntar Marković

Vrtec Dobrovo

Zeliščni vrtniček oranžne skupine

V vrtcu Dobrovo so otroci iz oranžne skupine pod vodstvom vzgojiteljic Mirjam in Maje uredili zeliščni vrtniček. Pomagali so pri vseh korakih urejanja in posaditve. Vrtniček smo ustvarili z namenom, da pri otrocih razvijamo odgovoren in spoštljiv odnos do narave, da s pomočjo čutil spoznavajo zelišča ter se seznanjajo z njihovo uporabnostjo. Otroke želimo popeljati skozi vse faze uporabnosti zelišč. Naš namen je, da zelišča tudi primerno posušimo in morda kot izdelke ponujamo staršem v času noveletnega obdarovanja.

vzgojiteljici Mirjam Marinič in Maja Raholin
z otroki iz oranžne skupine vrtca Dobrovo

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Noč branja s Ferijem Lainščkom

20. maja popoldne smo se v prostorih šole ponovno zbrali učitelji ter učenci in učenke, željni spoznavanja poezije in ustvarjanja v tej literarni zvrsti. Po dveh letih smo priredili **Noč branja**. Letos je bila posvečena sodobnemuslovenskemupesniku **FerijuLainščku**.

Ob 17. uri se je sedemnajst učencev zbralo v šolski jedilnici, kjer so jih pozdravili učitelji koordinatorji. Ob prijetnem kramljanju smo se okrepčali s prigrizki, nato pa v knjižnici prisluhnili **šolski knjižničarki Ivanki Škerlj**, ki nam je predstavila zanimivosti iz Lainščkovega življenja ter ustvarjanja. Učenci so si ogledali razstavo Lainščkovih pesniških zbirk, romanov in slikanic, zatem pa še pesmi, ki so jih kot svoje najljubše izbrali učitelji in učiteljice naše šole.

Sledili sta delavnici ustvarjanja pesmi. Delavnico za šestošolce je vodila **učiteljica Metka Colja Petelin**. Učenci in učenke so ustvarjali likovno pesem ter navdušili s svojo izvirnostjo. Nastale so pesmi v obliki češnje, zvezd, obeska jing, rok, hišice ... Na delavnici za devetošolce pa je **učiteljica Sara Remžgar** učencem predstavila koncept 'found poetry' oziroma t. i. najdeno poezijo. Z rezanjem besedila iz časopisov in revij ter z brisanjem ali počrtnitvijo besedila na straneh starih knjig so ustvarili povsem nove avtorske pesmi. Ob tem so jih spremljale tudi skladbe slovenskih izvajalcev, za katere je besedila napisal Feri Lainšček.

Po uspešnem ustvarjanju smo si privoščili slatno pico, s svojim **obiskom pa nas je presenetila tudi učiteljica Marjetka Zavrtnik**, ki je za nas spekla kolačke in nam podarila poslikane

kamne, na katerih so podobe zvezdnatega neba, lune in knjige. Prav vsi smo se njenih umetnin razveselili.

Večer smo zaključili z dinamičnima igrama, ki ju je pripravil **učitelj Miha Hlede**. Devetošolci so se odpravili po Lainščkovi enigmatični poti. Po njej so iskali ovojnice z namigi, ki so jih vodile po različnih prostorih šole. V vsaki ovojnicah so našli tudi črke, iz katerih so na koncu sestavili naslov zadnjega Lainščkovega romana Kurji pastir. Šestošolci so v ovojnicah, do katerih so prišli s pravilno rešenimi ugankami, zbrali 26 črk, iz katerih so morali sestaviti čim več besed, povezanih z dogodkom. Sestavili so besede noč, branje, knjiga in pesnik.

Noč branja je preseгла naša pričakovanja. Učenci in učenke so se izkazali s svojo domišljijo in ustvarjalnostjo, vidno so uživali v pripravljenih delavnicah in ob druženju z vrstniki. Že sedaj se veselimo, kaj vse bomo ustvarili prihodnje leto, in se prav vsake-mu posebej zahvaljujemo, da je dopolnil čaroben petkov večer.

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Samozavestni in odločni deklamatorski med najboljšimi

Tudi letos so naši učenci sodelovali na tekmovanju mladih deklamatorjev Župančičeva frulica. V aprilu je na šoli potekala avdicija, ki se je je udeležilo 15 deklamatorjev.

Vsak je predstavil deklamacijo ene izmed pesmi sodobnega slovenskega pesnika Davida Bedrača. Strokovna komisija, ki sta jo sestavljala učitelja slovenščine Metka Colja Petelin in Miha Hlede, je izbrala pet učenek, ki so posnele svoje deklamacije. Te je ocenjevala posebna strokovna komisija. Veseli in ponosni smo, da sta bili naši učenki Vika Šturm in Ula Koncut med 115 prijavljenimi tekmovalci iz vse Slovenije izbrani med 48 najboljših. V četrtek, 19. maja, sta svojo izvedbo Bedračeve pesmi *Jaz sem filmski režiser* predstavili pred strokovno komisijo in številnimi gledalci na OŠ Ig. Nastopili sta samozavestno in odločno. Konkurenca je bila huda, tako da se žal nista uvrstili med pet najboljših. Kljub temu smo ponosni na njun uspeh in jima iz srca čestitamo.

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Briški učenci izstopali na izmenjavah v tujini

Šolsko leto 2021/22 je prineslo veliko pestrega dogajanja na področju mednarodnih projektov v okviru platforme Erasmus. Šola se lahko pohvali z odlično ocenjenim projektom *Let me be your guide - A walk-through of my cultural heritage*, ki ga je nacionalna agencija prepoznala kot uspešnega in nad pričakovanji.

Ocena nam daje potrditev, da delamo dobro in da se v evropski šolski prostor umeščamo kot kakovosten partner, ki ustrezno in kreativno vodi projekte, ki puščajo trajnostni pečat. Nekajletno kaljenje v mednarodnih aktivnostih nas je postavilo na mesto, ko lahko že svetujemo manj izkušenim šolam. To se je pokazalo predvsem v drugem projektu z naslovom *Culture at Stake: We are the ambassadors for European heritage (C@S)*, v katerem sodelujemo kot šola partnerica. Naši učitelji in učenci so se letos v okviru tega projekta udeležili kar dveh izmenjav; aprila v Splitu na Hrvaškem in maja 2022 v Šleziji na Poljskem. V obeh primerih so naši učenci izstopali s svojim znanjem jezika, s predstavitvami in s sodelovanjem. V ponos nam je, da so našo šolo, Brda in nenazadnje tudi Slovenijo s svojim znanjem, vedenjem in vedoželjnostjo

dostojno zastopali in domov prišli polni vtisov, doživetij in novih znanj, ki so jih deloma prenesli tudi na mlajše učence šole. Nenazadnje pa smo tudi učitelji pomembno prispevali k razvoju projekta, saj smo zaradi naših izkušenj s konstruktivnimi kritikami in predlogi novincem svetovali in jih spodbujali k novim rešitvam, ki bodo njihove bodoče izmenjave izboljšale.

Dober vtis pa smo kot vzgojno-izobraževalni zavod pustili tudi pri dveh švedskih koordinatoricah iz Stokholma, ki bdita nad kar 30 šolami, kjer izvajajo programe v okviru platforme Erasmus. Na matični in podružnični šoli sta prepoznali veliko potenciala za projekte s šolami iz švedske prestolnice. Očarani nad Brdi in navdušeni nad videnim sta šolo zapustili z zagotovilom, da se vrneta in šoli priskrbita nova sodelovanja.

Za zaključek naj še poudarimo, da se evropski izobraževalni duh uspešno širi tudi med pedagoškimi delavci. V veliko zadovoljstvo in v ponos nam je, da je nacionalna agencija ponovno prepoznala kakovostno zasnovan mednarodni projekt šole, ki poleg izmenjav z učenci naslavlja predvsem profesionalni razvoj učiteljev na področju formativnega spremljanja in digitalne pismenosti. Navdušeni in polni pričakovanj se tako učenci kot učitelji veselimo novih izzivov.

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Izjemni dosežki mladih matematikov

Na regijskem tekmovanju iz matematike, kjer je našo šolo zastopalo 14 učencev, je kar 12 učencev prejelo **bronasto Vegovo priznanje**, in sicer Timon Peterlin in Tilen Zidarič iz 6. razreda, Vita Naja Velušček, Ivana Golja, Simon Reščič, Neja Marušič Črv in Arne Plesničar iz 7. razreda, osmošolka Lana Vuga ter Tjaž Saksida, Malin Lavrenčič, Blaž Kumar in Lukas Brataševac iz 9. razreda.

Kar petim učencem (Simonu, Viti Naji, Blažu, Lukasu in Malinu) se je uspelo uvrstiti na državno tekmovanje iz matematike, ki je potekalo 23. aprila v Postojni. Njihovi rezultati so izjemni: Blaž Kumar in Lukas Brataševac sta prejela zlato Vegovo priznanje, Simon Reščič, Vita Naja Velušček in Malin Lavrenčič pa so prejeli srebrno Vegovo priznanje.

Od 222 udeležencev državnega tekmovanja v kategoriji 9. razredov je Blaž zasedel 9. mesto, Lukas pa 29. mesto v državi.

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Dan športa za pripadnost šoli, sodelovanje in druženje

Ideja za dan športa, ki smo ga na OŠ Alojza Gradnika organizirali v petek, 20. maja, je nastala v šolskem projektne timu POGUM (projekt za krepitev kompetenc podjetnosti in spodbujanje prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem v osnovnih šolah). Projekt smo povezali z enim od prednostnih ciljev naše šole, to je skrb za telesno in duševno zdravje učencev ter zaposlenih.

Poleg gibanja je bil namen dneva športa tudi krepitev pripadnosti šoli ter medvrstniško sodelovanje in druženje.

Povezali smo se z različnimi klubi, društvi in s posamezniki, ki so nam pomagali izpeljati naš športni dan. Dokazali smo, da lahko kljub številnim omejitvam na različnih lokacijah v Brdih in bližnji okolici izpeljemo športni dan na drugačen način.

Učenci 1. triade so dopoldne preživeli v športnem parku Rio v Kojskem, kjer so se lahko preizkusili v petih različnih športnih dejavnostih: v lovu za zakladom, pomerili so se v igri med dvema ognjema, na poligonu, v plezanju, plesu in na pohodu.

Starejši učenci od 4. do 9. razreda so lahko izbirali med dvanajstimi različnimi športi. Nekateri so svoje znanje nadgradili in ga delili z vrstniki, drugi pa so imeli možnost spoznati nove športne panoge. Po približno treh urah aktivnosti smo se zbrali na šolskem igrišču na Dobrovem in dan športa zaključili s prijateljsko tekmo med predstavniki Občine Brda in ekipo naših devetošolcev. Razglasili smo tudi zmagovalko šolskega likovnega natečaja in predstavnikom različnih športov podelili nove šolske majčke. Na koncu smo se ohladili s sladoledom, ki so nam ga podarili v Ljubljanskih mlekarnah.

Glede na pozitivne odzive verjamemo, da je bil to šele prvi dan športa, saj načrtujemo, da bi ta dan postal tradicionalen.

Za uspešno izpeljan dan bi se radi ponovno zahvalili vsem učencem, učiteljem, ostalim delavcem šole, ZTKMŠ Brda in vaškim skupnostim v Občini Brda ter vsem društvom, klubom in zunanjim mentorjem. Ti so: Balinarski klub Brda – balinanje – Vipolže, NK Brda – nogomet – Vipolže, ŠD Dekatlon – frizbi – igrišče Čelo, med dvema ognjema – igrišče Biljana, ples in badminton – #lospravilos - dvorana in igrišče Hum, košarka – KD Nova Gorica mladi, odbojka – OK Gorica, lokostrelstvo – LK Gorica, gorsko kolesarjenje – Vasja Benedetič s prostovoljci, rolanje, orientacijski pohod in društvo tabornikov rod Odporne želve, različne športne dejavnosti 1. triade – športni park Rio Kojsko.

Tanja S. Tominec

Vrtec Biljana

Ohranimo čebele, saj brez njih ni življenja

Premalokrat se zavedamo, kako pomemben za življenje in obstoj je naš odnos do narave in okolja, v katerem živimo. Zaradi našega nezavedanja in neodgovornosti je ekološka katastrofa vedno večja, posledice pa se prenašajo na otroke in prihodnje generacije. Strokovne delavke se zavedamo, da je potrebno že najmlajše seznaniti s tem problemom in jih ozaveščati, kako pomembno je varovati in ohranjati naše okolje.

Tako kot vrstniki v vrtcu na Dobrovem in Kojskem smo se tudi v dislocirani enoti v Biljani odločili za sodelovanje v okoljevarstvenem projektu Zeleni nahrbtnik. Izhajali smo iz knjige *Greta in velikani* in ob tem razmišljali, kdo so ti velikani, ki uničujejo naravo. Ugotovili smo, da smo to pravzaprav mi, ljudje. Ne le odrasli, pač pa tudi mi otroci. Trgamo rože in jih potem odvržemo, ker jih ne moremo več držati, lomimo veje dreves v gozdičku, mečemo kamne v mlako, kjer so žabe, mečemo smeti na tla ... Pri načrtovanju projekta smo izhajali prav iz ravnanja otrok (trgajo rože in jih nato odvržejo na tla) in se ob tem pogovarjali, zakaj z našim ravnanjem škodujemo naravi. Ugotovili smo, da so rože hrana za čebele in pogovor nadaljevali v smeri pomena čebel za človeka. Na pobudo otrok smo v vrtec povabili čebelarja Oskarja Kristančiča in Danila Štekarja, ki sta nam predstavila pomen čebel. V bližnjem sadovnjaku smo naredili poskus (cvetočo češnjevo vejico smo dali v vrečko, da čebele niso mogle do cvetov) in po cvetenju ugotovili, da na tej vejici ni plodov. Ugotovili smo, da brez čebel ne bo življenja in se zato odločili za akcijo **Ohranimo čebele, posadimo medovite rastline**.

V knjižnici smo si izposodili knjige o čebelah in medovitih rastlinah. Pogovarjali smo se, kje bi lahko dobili rastline, ki bi jih nato v vrtcu posadili. Spomnili smo se na vrtnarijo v Medani in Agrario. Po brajdah smo se peš odpravili do Medane, kjer nas je gospa Nataša prijazno sprejela in nam razkazala vrtnarijo ter vsakemu podarila rožo. Kasneje pa smo prevzeli še zelišča in dišavnice. V vrtnariji smo pustili plakate, ki so jih otroci sami narisali in nanje napisali *Ohranimo čebele, posadimo medovite rastline*. Plakate smo odnesli tudi v Agrario, kjer so se prav tako odzvali na našo akcijo in nam podarili zemljo in cvetlična korita. V vrtcu smo nato v cvetlična korita, ki so jih otroci pobarvali in poslikali, ter na gredico posadili rože ter zelišča. V lončke smo posadili semena sončnic, ki jih vestno zalivamo, in izdelali hotel za žuželke. Plakate so otroci odnesli tudi domov in jih v domači vasi obesili na vidna mesta, da bodo na ohranjanje čebel opominjali tudi ostale prebivalce Brd.

Strokovne delavke vrtca Biljana

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

V čebelarškem krožku so pridelali med

Na naši šoli deluje čebelarški krožek pod mentorstvom Vasje Juga, ki skrbi za teoretični del, ter Danila Štekarja, ki skrbi za praktični del. Danilo je otrokom odprl panj, jim razkazal notranjost panja ter čebelje družine. Ob koncu maja pa je otrokom pokazal, kaj morajo narediti, preden stočimo med iz satovja: satovje moramo vzeti iz panja in iz njega odstraniti čebele, nato pa sat vstaviti v napravo – ometalnik. Satovje je Danilo odpeljal domov, kjer bo stočil med. Mogoče bo že kmalu za malico!

Čeprav je okrog naših glav letalo vse polno čebel, smo izvedeli veliko novega.

Šolski sklad

Osnovnošolci na Prazniku češenj

Brici in Brike smo se ponovno izkazali in uspešno izpeljali tradicionalni Praznik češenj. Svoj prispevek v mozaik dogodkov so prispevali tudi briški osnovnošolci. S kreativnim delom, iznajdljivostjo ter umetniškim pridihom učencev in mentorjev so na svoji stojnici v Šmartnem razstavili izdelke na tematiko življenja, običajev in dogajanja v Brdih. Kulturno dogajanje so popestrili še s petjem prvošolcev iz Dobrovega ter nastopom violončelistke Žane Rusjan.

Z otroško zagnanostjo in nesebičnostjo so zbirali prostovoljna donatorska sredstva, namenjena šolskemu skladu, ki se bodo namenila za plačilo stroškov šolskih in obšolskih dejavnosti, ki se ne financirajo iz javnih sredstev, ter pomoč pri plačilu stroškov šole v naravi in drugih dejavnosti učnih obveznosti tistim učencem, kjer je v družini več otrok ali družinski dohodek ni zadosten za pokritje tovrstnih stroškov. Tako zbrana sredstva smo v minulem šolskem letu namenili nakupu tabličnih računalnikov, ki jih otroci aktivno uporabljajo pri pouku. Prispevke smo delno potrošili za plačilo šolskih dejavnosti šibkejšim družinam in omogočili otrokom udeležbo v „šoli v naravi“.

Za denarno podporo delovanja šolskega sklada lahko prispevke nakaže na:

TRR OŠ Alojza Gradnika Dobrovo: SI56 0120 7603 0644 840, s pripisom ZA ŠOLSKI SKLAD.

Člani upravnega odbora šolskega sklada se zahvaljujemo vsem, ki ste aktivno sodelovali in nas dobrodušno podprli.

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo

Prijateljstvo pod istim nebom

Osnovna šola Alojza Gradnika Dobrovo in **Istituto Comprensivo Giovanni Pascoli** iz Krmina bosta sodelovala v skupnem projektu Pod istim nebom/Sotto lo stesso cielo 2021–2024. Namen projekta je spoznavanje in raziskovanje slovenske ter italijanske kulture, sodelovanje med učenci in učitelji obeh šol ter spodbujanje izobraževalnega in kulturnega sodelovanja med šolama.

Sporazum sta podpisala Uroš Kobal, ravnatelj naše šole, in Maria Rosa Rossignoli, ravnateljica šole Istituto Comprensivo Giovanni Pascoli.

Pred nami je že prvi izziv: petošolci, ki obiskujejo italijanščino kot izbirni predmet, se bodo z vrstniki iz Krmina srečali na Plešivem, na meji med državama, se skupaj družili in zapeli.

90-letnica Milena Stepančič

Likovna pedagoginja, popotnica in ljubiteljica lepega

»Ponosen sem, da sem bil vaš učenec, da ohranjam spomine kot utrinke topline, katerih vrednote se mi zdijo izjemno darilo, za katerega izražam ogromno hvaležnost. Ostanite srečni, zdravi, zadovoljni, z veliko veselja in energije. Želim vam lepa leta in naj vas vselej spremljajo moje dobre želje.« (voščilo Petra Kozma)

Milena Stepančič je bila rojena 19. maja 1932 kot tretji otrok Jožeta in Milice Repovž v Litiji. Očeta nikoli ni videla, ker je pred njenim rojstvom kot vesten delavec umrl v delovni nesreči. Po nemški okupaciji je pouk v osnovni šoli potekal v nemškem jeziku, ki ga še sedaj dobro obvlada. Ko se je vojna končala, je obiskovala in zaključila nižjo gimnazijo. Ker je imela smisel za risanje, se je vpisala na srednjo gradbeno šolo. Vendar je kmalu ugotovila, da ji tako risanje ne leži in se je prepisala na učiteljsko v Ljubljani, kjer je opravila potrebne izpite za prvi letnik. Kasneje je ob delu študirala na Pedagoški akademiji, smer risanje – ročna dela, in nato na Pedagoški fakulteti na Reki smer slikarstvo – likovna vzgoja. Po zaključenem šolanju na učiteljski se je poročila z Renatom Stepančičem. Čez nekaj let se jima je rodila hčerka Blanka, kasneje še Alenka. Sedaj ima vnukinjo Ulo in vnuka Uga.

V tistem času so učitelje z dekreti pošiljali na službena mesta. Prvo službeno mesto je dobila na Dolenjskem, v vasi Globodol pri Mirni Peči in Sela pri Šumberku pri Trebnjem. Nato jo je službena pot pripeljala v Zadlog pri Črnem Vrhu. Takrat sta z možem Renatom, ki je bil tudi učitelj, dobila več ponudb za službo.

»Ko sva se z Renatom odločala za novo delovno mesto, sva imela na razpolago štiri možnosti, tudi ob morju, pa sva se odločila za Cerovo, pogled na morje in Dolomite.«

Vodila jo je ustvarjalnost

Izmenično sta poučevala še na podružnični šoli v Podsabotinu, ona pa še likovni in tehnični pouk na osemletki v Kojskem. Tu je Milena dobro sodelovala z vaščani. Ustanovila in vodila je igralsko skupino ter z lastnimi rokami postavila lutkovni odrček in izdelala lutke. Po izgradnji nove šole na Dobrovem leta 1966 sta se oba z Renatom preselila na Dobrovo. Tu je Milena ostala do upokojitve. Poučevala je likovni in tehnični pouk in bila dva mandata ravnateljica takratne Osnovne šole »Briško-beneški odred« Dobrovo.

Milena je v Brdih pustila neizbrisen pečat tako na področju likovne vzgoje kot iz obdobja njenega ravnanja. Kot učiteljica likovne vzgoje je s svojimi učenci dosegala iz-

jemne uspehe na mnogih likovnih natečajih in extemporihi v Sloveniji, takratni Jugoslaviji in v sosednji Italiji. Od leta 1981 do 1989 je bila ravnateljica dobrovske šole. Njen moto je bil spodbujanje ustvarjalnosti, delavnosti, načelnosti in dobrih medsebojnih odnosov. V takem vzdušju je šola dosegala vidne uspehe tudi na športnem (republiški prvaki v odbojki), glasbenem (spevoigra Kresniček) in drugih področjih tako v Sloveniji kot takratni skupni domovini Jugoslaviji.

Uspešna ravnateljica

To je bil tudi čas pridobivanja sredstev za večje projekte. V tem obdobju je šola na Dobrovem dobila prizidek s petimi specializiranimi učilnicami, novo kuhinjo in jedilnico (otvoritev 1983). Leta 1985 je podružnična celodnevna šola v Kojskem dobila nadzidek z dvema učilnicama in dvema kabinetoma, s čimer so v pritličju pridobili prostor za jedilnico in telovadnico. Na Dobrovem je bila urejena šolska zobna ambulanta. Leta 1986 je vrtec na Dobrovem dobil dodatno igralnico. Z zaključkom dveh mandatov ravnateljstva se je tudi upokojila.

»Odnosi v kolektivu so bili odlični, učitelji motivirani. Nepozabni so mi ostali naši izleti, družabna srečanja, zabave kolektiva ob dnevu žena in pred novim letom, ob praznovanju rojstnih dni zaposlenih, ob otvoritvah gradbenih dosežkov in še česa,« se spominja z nasmehom in iskricami v očeh.

Ko sta z možem Renatom v Solkanu gradila hišo, je bilo v gradnjo vložena tudi veliko njunega fizičnega dela. Sama

90-letnica Milena Stepančič

pravi, da ji je prvi letnik srednje gradbene šole zelo koristil pri načrtovanju, gradnji in opremljanju novega doma. Tu je prišla do izraza njena kreativnost, estetika, racionalnost in končno si je privoščila tudi svoj atelje, kjer je ustvarjala svoje slike, nekaj časa tudi grafike. Težko bi ugotovili, kje vse v Brdih in drugod visijo njene umetnine. Postavila je tudi kar nekaj razstav, v Brdih, Solkanu, Novi Gorici in drugod, tudi po nekaj mestih nekdanje skupne domovine. Še vedno sega po čopičih in zlivu na slikarska platna svoje zamisli. Njen atelje je še vedno poseben prostor v njenem vsakdanu.

Nevsakdanji zapis njenega pestrega in ustvarjalnega življenja

Poleg službenih, družinskih in drugih obveznostih sta bila Milena in Renato svetovna popotnika. Tudi po moževi smrti se temu ni odrekla. Obiskala je 90 držav sveta na vseh petih celinah. Z vseh teh potovanj dokumentirano hrani albume fotografij, kamenčke in najrazličnejše spominke in zapiske. Njena dnevna soba je kot pisana galerija, razstava raznoterih podob in predmetov, ki jih je sama zbirala, ali pa jih prejemale v dar. Nevsakdanji zapis njenega pestrega in ustvarjalnega življenja. Posebno mesto imajo knjige in ročni izdelki kolegice Darinke Sirk, pravi mu Darinkin oltar. Spomini jo ohranjajo vedro in optimistično in jih ni mogoče izbrisati. Med njimi pa so tudi žalostni dogodki.

»Med vojno sem doživela bombardiranje našega doma. Živeli smo v prvem nadstropju dvostanovajske hiše. Zaslišali smo oglušujoč hrup letala, ki je odvrгло dve fosforni bombi. V trenutku je bilo vse v ognju in dimu. Skočila sem kar skozi okno, pristala nepoškodovana na tleh, stekla okrog

hiše, se povzpela po lesenih stopnicah na gank, vzela lestev in jo pristavila k oknu, da je po njej lahko splezala babica. Do konca življenja mi je bila hvaležna, da sem ji rešila življenje. Spodnji stanovalci pa so bili huje poškodovani. Zaradi hudih opeklin je umrla Zdenka, 21-letna mati dveletnega dečka. Še sedaj imam pred očmi zoglele dele človeških teles.«

Estetski okus na vseh področjih

Od leta 1946 do 1952 se je Milena udeležila osmih delovnih brigad, v glavnem v Sloveniji, od tega dvakrat pri gradnji Nove Gorice in enkrat v Banja Luki. Večkrat je prejela častni naziv udarnika. Tudi na ta čas ima nepozabne spomine.

Njen prirojen estetski okus se je vedno odražal tudi na njeni zunanosti. Rada si je šivala, pletla in predelovala obleke in tudi obutev. Bila je vedno elegantno in okusno oblečena. Kar se pa frizure tiče, to je posebna zgodba. »V drugem razredu gimnazije sem si naskrivaj ostrigla kite. Babica je bila jezna in me je kaznovala s tem, da nisem smela k maši. Potem sem morala k frizerki, da mi je s trajno ondulacijo uredila pričesko. Takrat sem bila tudi nazadnje pri frizerki.« Svojo pričesko si še sedaj ureja sama.

Visok jubilej je Milena praznovala v krogu ožjih sorodnikov in sebi bližnjih ljudi. Prejela je tudi ogromno voščilnic prijateljev, znancev ter nekdanjih učenk in učencev.

Leta Mileni v nobenem pogledu še niso prišla do živega. Iz srca ji želimo, da tako ostane še dolga leta. Iz uredništva Briškega časnika pa ji voščimo še obilo ustvarjalnih, zadovoljnih in predvsem zdravih let.

Besedilo in fotografija: Milena Beguš

Policijski nasveti

Vlomilci poleti ne počivajo

Smo v poletni turistični sezoni. S tem se je enormno povečal obisk Goriških brd in okoliških krajev. Na cestah se je drastično povečalo število kolesarjev in motoristov. S tem pa se poveča tudi nevarnost prometnih nesreč, ki se z udeležbo kolesarjev in motoristov ter pešcev/pohodnikov pogosto tragično končajo. V imenu Policijske postaje Nova Gorica vas naprošamo za strpnost med udeležbo v cestnem prometu, saj bomo le tako ohranili dobro voljo med domačini kot tudi med turisti.

Z veseljem vam sporočamo, da smo v Brdih dobili nove kolesarje, ki so lahko samostojno udeleženi v cestnem prometu, saj so učenci 5. razreda OŠ Alojza Gradnika Dobrovo in podružnice v Kojskem opravili kolesarski izpit. Čeprav opravljanje kolesarskega izpita za nekatere pomeni neko nepomembno stvar v življenju, naj opozorim, da je to prvi opravljen izpit, kjer oseba

začne postavljati temelje v svojem samostojnem življenju. Vsem kolesarjem želim srečno, predvsem pa varno vožnjo.

S prihodom turistične sezone se poveča tudi število kaznivih dejanj, predvsem premoženjskih: vlomi v hiše, avtomobile, razne tatvine itd. Občane opozarjamo, naj v največji možni meri poskrbijo za svoje premoženje, saj nam vsak neljubi dogodek v življenju lahko povzroči nelagodne občutke, nenazadnje pa so v omenjenih dejanjih kot žrtev kaznivega dejanja prikrajšani tudi za svoje premoženje.

V kolikor v okolici svojega doma ali na turističnih destinacijah (Sabotin, razne prireditve) opazite sumljivo vozilo ali osebe, to takoj sporočite na telefonsko številko 113 ali na Policijsko postajo Nova Gorica.

Policijska postaja Nova Gorica

Prestavitev zbornika, ki so ga posvetili Borisu Pahorju

Pisatelj brez meja

Le nekaj dni po smrti Borisa Pahorja, velikega slovenskega pisatelja iz Trsta, je bilo v okviru programa Dialogov in Potujočega festivala znanja (Dialoghi - Festival itinerante della Conoscenza) javno srečanje na Gradu Dobrovo, kjer so predstavili zbornik *Pisatelj brez meja*. Gre za zbirko esejev o Pahorjevih delih, intervjujev in pričevanj o njegovem življenju, ki so jih zbrali novinarji, književniki, prevajalci, profesorji in kulturniki. Zbornik sta predstavila slovenska literarna zgodovinarica Tatjana Rojc, italijanist Fulvio Senardi in novinar Walter Chiereghin, urednik spletne revije Il Ponte rosso.

Na predstavitvi sta sodelovala tudi violinistka Athene Picech in baritonist Luca Raccara.

Zbornik je izšel za pisateljev 108. rojstni dan v sodelovanju med založbama Mladika in Libreria del Ponte rosso. Knjiga, ki sta jo uredila Chiereghin in Senardi, vsebuje prispevke šestindvajsetih italijanskih in slovenskih intelektualcev (med njimi je tudi francoski prispevek). V obliki esejev, intervjujev ali pričevanj razčlenjujejo Pahorjeva literarna dela, tako leposlovna kot esejistična, pri čemer izrisujejo tudi njegov celovitejši kulturni in človeški profil.

Tako so se tudi v Brdih poklonili enemu najpomembnejših slovenskih pisateljev in akademiku, čigar

slava se je razširila daleč onkraj meja domovine in čigar glas je bil vest slovenskega naroda.

LPT

Brda & vino 2022

Festival vina in kulinarike

Po dveh letih zatišja zaradi epidemije se je v Šmartno vrnil priljubljen enogastronomski festival Brda in vino. Letos je 23. aprila izbrana glasba odlično dopolnila že tako evforično vzdušje. Zaživel so tudi skriti kottički. Vina so bila vrhunska. Tudi hrana je bila na izjemno visokem nivoju. Servirali smo na primer odlični karpas iz sveže jadranske tune.

Zaradi takih insertov je dogodek vedno znova edinstven. Tudi letošnja edicija je bila dobro obiskana, saj so bile vstopnice kot običajno razprodane že pred dogodkom.

Eva Mavrič

www.kolektorgradbenistvo.si, Kolektor Construction

Gradimo našo prihodnost

Na podlagi dolgoletnih izkušenj, zanesljivosti in strokovnosti si družbi skupine Kolektor Construction utrjujeta položaj med vodilnimi ponudniki storitev na področju gradbeništva v Sloveniji ter enega najbolj inovativnih in sodobnih gradbincev na slovenskem trgu in širše.

KOLEKTOR

GROMAP d.o.o.
Cankarjeva 62
5000 Nova Gorica
t: 05 333 0 100
m: 041 259 128 (Brda)
031 325 929 (Kras)
e: gromap@siol.net
www.gromap.si

Z vami že več kot 20 let.

- UREJANJE MEJ
- PARCELACIJE
- GEODETSKI NAČRT
- ZAKOLIČBE
- VPIS STAVB
- BONITETE ZEMLJIŠČ
- SODNO IZVEDENIŠTVO
- SVETOVANJE

Kjer se srečata Strokovnost in Prijaznost

STROŠKI DOSTAVE ŽE OD 12 €*

* CENA VELJA ZA DOSTAVO ENEGA KOSA GREDE ZA JAGODIČEVJE

VELIKA GREDA

220,00 €
cena z DDV

Dimenzije vrtna grede: (d/š/v)
190x80x80 cm

GREDA ZA JAGODIČEVJE

125,00 €
cena z DDV

Dimenzije vrtna grede: (d/š/v)
50x50x65 cm

visoka VRTNA GREDA

Z uporabo visoke **vrtna grede** je vrtnarjenje lahko pravi užitek **brez bolečin v križu** ali v **kolenih**.

Vaš pridelek bo na dosegu roke. Dobesedno. Ob pravilni polnitvi grede bo tudi prej in bolj bogato dozorel. **Pridelajte si svoj zdravi obrok.** Vse kar potrebujete je naša visoka **vrtna greda!**

Vsi naši modeli gred pridejo opremljeni z **gumbasto folijo** za zaščito stranic (kar podaljša življensko dobo grede), **mrežo** proti voluharjem za zaščito vaših pridelkov ter vsemi potrebnimi dodatki za montažo. Za postavitev grede **potrebujete vsega 10 minut**, saj so stranice že sestavljene.

INDE
Salonit Anžovo d.o.o.

član skupine Salonit

drugačni z razlogom

OB NAKUPU VRTNE GREDE PREJMETE 50 % POPUST NA OBROBE ZA VOGALE

Info. in naročila: narocila@inde-salonit.si / tel.: 05 39 21 550

www.inde-salonit.si

»Kristus nas je osvobodil za svobodo. Zato stojte trdno in se ne dajte ponovno vpreči v jarem sužnosti« (Gal 5,1).

Danes je poleg ljubezni najbolj zlorabljen beseda prav svoboda. Mnogi se še živo spominjajo prihoda tiste »zlate svobode«, ko so morali paziti, kaj govorijo. V imenu »svobode« je bilo takrat storjeno ogromno krivic in žrtev. In tudi danes ni nič drugače, saj se zdi, da gremo ponovno v to smer predpisovanja, kaj se sme govoriti in celo misliti. Gre za totalitarni duh, ki ne osvobaja, ampak zasušnjuje. Vsi namreč poznamo slovenski pregovor, ki pravi: »Ni vse zlato, kar se sveti!«

Danes se tako mnogo govori in piše o svobodi, ki je zapakirana v »politično korektnost« tistih, ki naj bi edini imeli ekskluzivno pravico odločati o tem. Drugačen pogled je takoj ožigosan kot nazadnjaški, če ne celo kot sovražen in »klerofašističen«, zato se ga poskuša na vse načine eliminirati, utišati. To opravičujejo s tem, da gre za »odgovorno medijsko delovanje in ne za cenzuro«, s tem pa za pojmovanje svobode njihovega skrajnega »levega liberalizma« v podobi »Ministrstva resnice« iz Orwellovega romana 1984, v katerem je nazorno prikazana kontrola totalitaristične države.

Manipulacije, zastraševanje, grožnje, obračunavanja in laži po vzoru montiranih procesov totalitarnih režimov so namreč v temeljnem nasprotju s človekovimi pravicami, svobodo, demokracijo in pluralnostjo naše zahodne, krščanske civilizacije. Demokracije se nikoli ne varuje z represijo, ampak s svobodo, ki pa mora biti odgovorna in enaka za vse.

Svoboda za nas kristjane, kot je na začetku zapisana misel apostola Pavla v njegovem pismu kristjanom v Galatiji (pokrajina v današnji osrednji Turčiji), je neločljivo povezana s Kristusom, ki je prišel, »da bi imeli življenje in ga imeli v obilju« (Jn 10,10). To Pavlovo naročilo moramo slišati mi vsi, ki danes doživljamo različne poskuse utišanja. Pavel je bil deležen nasprotovanja in preklinjanja, mi pa smo danes deležni obtožbe sovražnega govora, ovadb, grafitov in zasramovanja. Vendar ne smemo biti tihi. Kristjani se ne moremo odpovedati svobodi, za katero nas je osvobodil Kristus.

O tej svobodi v Kristusu je spregovoril tudi papež Frančišek 13. septembra 2021 v Bratislavi, ko je dejal, da brez svobode ni resnične človečnosti. Kjer je bila

ta kršena in umorjena, je bila človečnost ponižana in razdivjale so se nevihte nasilja, prisile in odvzema pravic. Seveda svoboda ni samodejna, ampak jo moramo stalno obnavljati v odgovornosti za svoje odločitve. Kjer se pa prepustimo udobju, da namesto nas mislijo in odločajo mediji, takrat izgubimo svobodo. To je ena izmed največjih skušnjav tudi danes.

Ob tem se spomnimo zgodovine izraelskega ljudstva: trpeli so pod tiranijo faraona, bili so sužnji; potem jih je Gospod osvobodil pod Mojzesovim vodstvom. Toda, da bi postali zares svobodni, so morali iti skozi puščavo, prehoditi zelo naporno pot. In takrat se pojavi med njimi velika skušnjava: ali ne bi bilo bolje biti suženj in imeti polne lonce mesa in čebule, kot pa trpeti lakoto, žejo, neprestan napor in tveganje za svobodo.

Tudi za nas danes je nevarno, da iščemo lažne, hitre, instant in na videz dobre rešitve, namesto ognja evangelija, ki nas vznemirja, izziva in spreminja. Zanesljivi egiptovski polni lonci mesa in čebule so nam bolj vabljivi kot neznanke puščave in s tem svobode. Zato je še kako pomembno, da smo na to pozorni in se vzgajamo za odgovoren, zrel in svoboden odnos z Bogom. Prav vsak lahko odkrije v evangeliju osvobajajoče veselje, »vodnjak upanja« in s tem »živo vodo« svobode.

Pred nami so generacije, ki ne verujejo, ki so izgubile smisel za duhovno in vero ter jo skrčile zgolj na zunanje navade in tradicijo, na bolj ali manj sprejemljivo kulturo. Naša naloga in dolžnost kristjanov je, da iščemo nove poti, načine in izraze za označevanje evangelija in s tem za vzgojo za odgovorno svobodo v Kristusu v našem času in kraju tudi tistim, ki so oddaljeni in neverni; da posnemamo Božje usmiljenje, ki nas vabi v popolno svobodo Božjih otrok, saj zato smo ustvarjeni in odrešeni, da bi nekoč v polnosti uživali Boga.

Svoboda je tista človeška vrednota, ki si je ne pustimo vzeti, da bodo vsi prebivalci naše domovine Slovenije lahko svobodni. Ob tem se spomnimo verzov pesnika Franceta Prešerna v njegovi pesnitvi Krst pri Savici: »... manj strašna noč je v črne zemlje krili, ko so pod svetlim soncam sužni dnovi!«

Alojz Suban, župnik v Biljani

DARKO
KOVŠCA s.p.

GRADBENA MEHANIZACIJA

041-488-772

GENERALNI ZASTOPNIK ZNAMK **LAMBORGHINI** IN **PASQUALI** V SLOVENIJI

040 855 299

pasquali

Lamborghini
TRATTORI

 NI-MA int d. o. o., PE Vipava, Goriška cesta 13,
PE ZREČE, Ul. Jurija Vodovnika 27, www.nimaint.si

V BOLJŠIH GRADBENIH,
TEHNIČNIH IN KMETIJSKIH
TRGOVINAH TER NA
www.kapriol.si

APIA

www.apia.si - 05/36-43-897 - www.kapriol.si

TITRO BAZENI

Bazeni vseh vrst, kompleti za samogradnjo,
whirlpooli-masažni bazeni, savne in wellness oprema,
dodatki in oprema, servis in vzdrževanja.

NOVO! Kamini na bioetanol
www.toplina-kamina.si

PRODAJNO RAZSTAVNI SALON - TITRO
Bazeni d.o.o., Bilje 92C, 5292 Renče

www.bazenska-trgovina.si

www.titro.si

www.wellness-oprema.si